

*Az
„örökkévaló
szövetség”
ígérete*

BIBLIA-TANULMÁNYOK ■ 2021/2.

Az „örökkévaló szövetség” ígéréte

BIK KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST, 2021

A tanulmányokat összeállította:

Vankó Zsuzsanna

A tanulmány elektronikus formában a www.kerak.hu oldalon,
a „Kiadványok” menüpont alatt tölthető le

A Keresztény Advent Közösség megbízásából kiadja:

BIBLIAISKOLÁK KÖZÖSSÉGE KÖNYVKIADÓ

Székhely: 1121 Budapest, Remete út 16/A

Kiadó és könyvlerakat: 1181 Budapest, Reviczky Gyula u. 46.

Telefon/fax: 06-1/267-3947 ■ 06-20/379-6020

megrendeles@bikkiado.hu ■ www.bikkiado.hu

Felelős kiadó: Szigeti Gábor ■ Sorozatszerkesztő: Vankó Zsuzsanna

Nyomtatás: Kvadrát Print ■ +36-30/280-6656

info@kvadratprint.hu ■ www.kvadratprint.hu

ISBN 978-615-5260-88-9 ■ ISSN 0865-3119

TARTALOM

Bevezetés	7
I. TANULMÁNY ■ ÁPRILIS 3.	
Isten és ember szövetsége	8
II. TANULMÁNY ■ ÁPRILIS 10.	
Milyen célra irányul Isten és ember szövetsége?	16
III. TANULMÁNY ■ ÁPRILIS 17.	
Isten változhatatlan szövetségi hűsége – Miért következhet be mégis a szövetség felbomlása?	24
IV. TANULMÁNY ■ ÁPRILIS 24.	
Isten szövetségekötése Noéval	32
V. TANULMÁNY ■ MÁJUS 1.	
Isten szövetségekötése Ábrahámval, Izsákkal és Jákóbbal	42
VI. TANULMÁNY ■ MÁJUS 8.	
Isten szövetségekötése Izráel népével – Az „új szövetség” ígérete	56
VII. TANULMÁNY ■ MÁJUS 15.	
Isten szövetsége Dáviddal és hitbeli örököseivel	71
VIII. TANULMÁNY ■ MÁJUS 22.	
Az „új szövetség”, azaz az örök kegyelmi szövetség lényege	82

IX. TANULMÁNY ■ MÁJUS 29.

„A szövetség sátora”, „a szövetség ládája”, „a szövetség könyve”, „a szövetség igéi”, „a szövetség vére”
 – Mit jelentenek ezek a fogalmak az Ó- és Újszövetségben? 92

X. TANULMÁNY ■ JÚNIUS 5.

„A szövetség követe”, „a szövetség közbenjárója, keze”, „a szövetség jele”, „a szövetség sója”
 – Mit jelentenek ezek a fogalmak az Ó- és Újszövetségben? 103

XI. TANULMÁNY ■ JÚNIUS 12.

Mit jelent „a papság szövetsége” és „Lévi szövetsége” az Ó- és Újszövetségben? 116

XII. TANULMÁNY ■ JÚNIUS 19.

Szövetségkötés Krisztussal a keresztség által 132

XIII. TANULMÁNY ■ JÚNIUS 26.

A Krisztussal kötött szövetség megerősítése az úrvacsora által 141

Igék minden napra

ÁPRILIS 149
 MÁJUS 150
 JÚNIUS 151

BEVEZETÉS

A szombatiskolai tanulmányok témája a nemzetközi adventközösségben 2021 második negyedében: *Az örökkévaló szövetség ígérete*. Nagy és felemelő, sok mindent magában foglaló téma ez. Benne rejlik az egész evangélium, a hit általi megigazulás csodája.

A tanulmányok átfogják az Ó- és Újszövetség Isten és ember szövetségével kapcsolatos tanításait. Szó lesz a Noéval, Ábrahámval, Izráel népével, a papsággal és Lévivel kötött szövetségről. Úgyszintén a Dáviddal kötött szövetségről, az örök kegyelmi szövetségről, az új szövetségről, valamint az ahhoz kapcsolódó szövetségi szertartásokról, a keresztségről és az úrvacsoráról.

Isten és ember szövetsége

1 Mit jelent a szövetség ember és ember között?

1Móz 26,28 ■ „[Mondta Abimélek Izsáknak:] Látván láttuk, hogy az Úr van teveled... legyen esküvés miközöttünk, köztünk és teközötted és kössünk frigyet veled.”

1Móz 31,44-52 ■ „[Mondta Lábán Jákóbnak]: Most tehát jer, kössünk szövetséget, én meg te!... És vett Jákób egy követ, és felemelte azt emlékoszlopul... És mondta Lábán Jákóbnak: Ímé e rakás kő és ímé ez emlékoszlop, amelyet raktam énközöttem és teközötted, bizonyság legyen..., hogy sem én nem megyek el e rakás kő mellett te hozzád, sem te nem jössz át énhozzám... gonosz végre.”

1Sám 18,3 ■ „Szövetséget kötöttek Jonathán és Dávid egymással, mivel úgy szerette őt, mint a saját lelkét.”

Mal 2,14 ■ „Az Úr tett bizonysgot közted és a te ifjúságod felesége közt, akit te megcsaltál, holott társad és szövetséges feleséged!”

.....
.....
.....

Az ember és ember közötti, vagy népek és országok közötti szövetség egymás érdekeinek a kölcsönös védelmezésére, egymás támogatására és bizonyos területeken való együttműködésére.

sére irányul. A felek egyenrangúnak tekintik egymást, és mind-egyik kötelezettséget vállal a szövetségben. Ezek tehát többnyire érdekszövetségek, amelyek bizonyos mértékű, olykor csak minimális szintű bizalom alapján köttenek.

Alapvetően eltér ezektől az egymásban teljességgel megbízó, egymást szerető, becsülő barátok közötti szövetség. Még inkább eltér a fenti szövetségektől az egymás mély megismerésén, a legteljesebb bizalmon és a ragaszkodó szeretet legmagasabb fokán, szerelmen alapuló házassági szövetség.

A szövetségeket sokszor külsőleg, formálisan is megerősítetik valamely – abban a korban szokásos – szertartás által.

2 Az ember és ember közötti szövetségek közül melyik szövetség állítható leginkább párhuzamba az Isten és ember közötti szövetséggel? Mikor áll igaz és erős alapon a hívő ember Istennel kötött szövetsége?

Eféz 5,28.31–32 ■ „Úgy kell a férfiaknak szeretni az ő feleségüket, mint az ő tulajdon testüket... Annakokáért elhagyja az ember atyját és anyját, ragaszkodik feleségéhez, és lesznek ketten egy testté. Felette nagy titok ez, de én a Krisztusról és az egyházzal szólok.”

Én én 8,6–7 ■ „Tégy engem, mint egy pecsétet a te szívedre, mint egy pecsétet a te karodra, mert erős a szeretet, mint a halál... Sok víz sem olthatja el a szeretetet.”

Hós 6,6 ■ „Mert szeretetet kívánok én, és nem áldozatot, Istennek ismeretét inkább, mintsem égőáldozatokat.”

Jel 2,4–5 ■ „Az a mondásom ellened, hogy első szeretetedet elhagytad. Emlékezzél meg azért, hogy honnét estél ki, és térj meg!”

.....

„A vőlegény és a menyasszony a mennyei világegyetem jelenlétében fogadják meg, hogy szeretni fogják egymást, úgy, ahogy azt Isten elrendelte. (...) A feleség tisztelje és becsülje férjét, a férj pedig szeresse és becsülje feleségét. Légy oly szilárd házassági fogadalmadhoz, mint az acél! Határozd el, hogy nem rontod el a mennyben feljegyzett szövetséget, sem gondolatban, sem szóban, sem cselekedetben mint olyan ember, aki féli Istent, és engedelmeskedik parancsolatainak.” (Ellen G. White: *Boldog otthon*, 90. o.)

Ellen G. White gyakran hivatkozik írásaiban a házassággal kapcsolatban a házassági fogadalomra (marriage vow), ami a fenti és az alábbi idézetekben is látható:

„A házassági fogadalmat csak a házasság megsértése törheti vagy semmisítheti meg. (...) Csak egy bűn van, a házasságtörés, amely olyan helyzetbe hozza a férjet és a feleséget Isten szemében, hogy felszabadulhatnak házassági fogadalmuk alól. Bár az ország törvénye kimondhatja a válást, azonban Isten törvényei szerint ők még mindig férj és feleség.” (Ellen G. White: *Boldog otthon*, 289., 291. o.)

Isten és a hívő ember szövetségéről a következő olvasható Ellen G. White *Krisztushoz vezető lépések* c. könyvben:

„Az Isten törvénye iránti engedmesség szeretetszolgálatként, szeretetszövetség jegyében – ez a tanítványság igazi ismertetőjele. (...) Ha Krisztus lakozik egy ember szívében, (...) az iránta való szeretet lesz a rugója minden cselekedetének. Akik szívükben érzik az isteni szeretet készítő – sőt szinte »kényszerítő« – erejét, azok nem azt fogják tudakolni, mi a legkevesebb, amit tenniük kell azért, hogy megfeleljenek Isten kívánalmainak. Nem a legkisebb kívánság után érdeklődnek, hanem az a céljuk, hogy tökéletes

összhangra jussanak Megváltójuk akaratával. (...) Ilyen mélységű szeretet nélkül a Krisztus-követés csupán szóbeszéd, üres formáság és nehéz szolgaság.” (40–43., 53. o.)

3 Miért fogalmazhatunk úgy, hogy Isten a maga erkölcsi jelleménél fogva szövetségi kapcsolatban kíván lenni minden teremtményével az egész világmindenségben?

Zsolt 147,5 ■ „Nagy a mi Urunk és igen hatalmas, bölcsességének nincs határa.”

Zsolt 113,6 ■ „[Isten] magát megalázva tekint szét mennyen és földön.”

2Kor 3,17 ■ „Az Úr pedig a Lélek, és ahol az Úrnak Lelke, ott a szabadság.”

Jn 15,15 ■ „Nem mondalak többé titeket szolgálknak, mert a szolgálta nem tudja, mit cselekszik az ő ura, titeket pedig barátainknak mondtalak, mert mindazt, amit az én Atyámtól hallottam, tudtul adtam nektek.”

.....

.....

.....

A Teremtő és a teremtmény között óriási a távolság. Isten tudás, bölcsesség és erkölcsi jellem tekintetében magasan teremtményei felett áll, beleértve ebbe még a büntelen és magas rendű teremtményeket is. Isten ennek ellenére olyan bizalmas, közvetlen kapcsolatot létesít és ápol teremtményeivel, mintha vele egyenlők, egy szinten levők lennének. Tiszteletben tartja szabad választásukat, sohasem kényszeríti akaratukat. Csakis belső meggyőződésen, bizalmon és szereteten alapuló engedelmisséget vár el teremtményeitől erkölcsi törvénye iránt, amit

mindenekelőtt maga tölt be a legteljesebb mértékben. Az életet, amelynek Ő a forrása (Zsolt 36,10), tudását és más kegyelmi ajándékait nem tartja meg magának, nem zárja el teremtményei elől, sőt örömét leli abban, hogy szeretetét rájuk árasztva megossza ezeket velük.

Annyira lehajol – még hozzánk emberekhez, méltatlanná vált teremtményeihez is –, hogy Ábrahámot például „Isten barátjának” nevezte (Ésa 41,8 vö. Jak 2,23), és Jézus is a barátainak nevezte tanítványait, illetve nevezi ma is követőit.

4 Miképpen jöhet létre és állhat fenn szövetség a bűn-
set után Isten és ember között, annak ellenére, hogy
a bűn válaszfalat emel Isten és az ember közé?

Zsolt 5,5 ■ „Nem olyan Isten vagy te, aki hamisságban gyönyörködneél, nem lakhatik tenálad gonosz.”

Jer 31,3 ■ „Örökkévaló szeretettel szerettelek téged, azért terjesztettem ki rád az én irgalmasságomat.”

Hós 14,5 ■ „Kigyógyítom őket hűtlenségükből, szeretem őket ingyen kegyelemből, mert elfordul tőlük az én haragom.”

Hós 11,7–8 ■ „Az én népem megátalkodottan hajlamos elfordulni tőlem. Ha hívogatják is őt a magasságos Istenhez, senki nem indul meg rajta. Miképpen adnálak oda Efraim, szolgáltatlak ki Izráel!? Miként adnálak oda, mint Admát, tennélek olyanná, amilyen Seboim?! Megegett bennem az én szívem, fellángolt minden szánalmam!”

.....
.....
.....

Az egyetlen lehetséges válasz a feltett kérdésre: Isten végtelen szeretetének és irgalmasságának köszönhetően. Lehajol a bűnös emberhez, de nem egyezik ki bűnével. Arra köt szövetséget velünk, hogy kigyógyít minket bűnbetegségünkből. Az ember és ember közötti szövetségben biztosan felbontja a szövetséget az a fél, akinek a bizalmával a másik fél visszaél, és többszörösen nem teljesíti vállalt kötelezettségét. Istent azonban a vele szövetséges ember hűtlensége és törvényszegései ellenére is könyörületre indítja szeretete, róla lemondani nem akaró, megmentő szándéka. Csakis ez a magyarázata annak, hogy „ahol a bűn megnövekedik, a kegyelem annál inkább bővelkedik” (Rm 5,20).

„Isten csodálatra méltó szeretete egy világ iránt, amely nem szerette Őt! Olyan hatalmat rejt ez a gondolat, amely Isten előtti meghódulásra készíti a lelket. (...) Minél inkább elmélyedünk ebben a témában, annál világosabban felismerjük a végtelen szeretet és együttérző könyörület megszámlálhatatlan megnyilatkozását, amely az önfejű és tévelygő gyermeke után sóvárgó anyai szív szeretetét is felülmúlja.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, 14–15. o.)

5 Csupán mire tart igényt Isten a bűnös ember részéről a Vele kötött egyenlőtlen szövetségben?

Ésa 27,5 ■ „Avagy fogja meg erősségemet, kössön békét velem, békést kössön velem.”

Rm 10,13 ■ „Mindenki, aki segítségül hívja az Úr nevét, megtartatik.”

Ésa 26,3 ■ „Akinek szíve reád támaszkodik, megőrzöd azt teljes békében, mivel Tebenned bízunk.”

Hós 12,6 ■ „Térj hát vissza a te Istenedhez, őrizd meg az irgalmasságot és az ítéletet, és bízzál szüntelen a te Istenedben.”

.....

.....

Isten igen méltányos az emberhez. Nem ró rá olyan szövetségi kötelezettséget, amit ne tudna teljesíteni. Tudja elesettségét, gyengeségét, nem várja el tőle, hogy önerejéből tartsa meg törvényét. Egyet kér csak tőle: bízson Benne, támaszkodjék Őrá, hívja Őt segítségül, és fogadja el a Tőle kapott segítséget, működjön együtt ezzel a segítséggel.

„Nem tudod megváltoztatni szívedet, nem tudod magadtól Istennek adni szíved szeretetét, de tudod azt választani, hogy Őt akarod szolgálni! Át tudod adni neki az akaratodat, és akkor a továbbiakban már Ő »munkálja benned mind az akarást, mind a véghezvitelt az Ő kegyelméből« (Fil 2,13). Így mindenestől fogva Krisztus Lelkének uralma alá kerül a természeted, Őrá összpontosul szereteted, vele lesznek összhangban gondolataid. (...) Ha átadod akaratod Krisztusnak, akkor olyan hatalommal lépsz szövetségre, amely minden más erő és hatalmasság felett való. Felülről fogsz erőt nyerni az állhatatossághoz, és így – az Istennek való szüntelen önátadás révén – képes leszel új életet élni, »hit által fogsz élni« (Hab 2,4; Rm 1,17).” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, 43. o.)

6 Milyen tartalmat hordoz az „örökkévaló szövetség” kifejezés?

Jer 32,40 ■ „Örökkévaló szövetséget kötök velük, hogy nem fordulok el tőlük...”

2Tim 2,13 ■ „Ha hitetlenkedünk, Ő hű marad, Ő magát meg nem tagadhatja.”

Jel 21,7 ■ „Aki győz, örökségül nyer mindent, én annak Istenem leszek, és az fiam lesz nekem.”

Jel 22,3-4 ■ „[Az újjáteremtett Földön] semmi elátkozott nem lesz többé, Istennek és a Báránynak királyi széke ott lesz, és az ő szolgálói szolgálnak neki, látják az ő arcát, és neve homlokukon lesz.”

.....

.....

.....

Az „örökkévaló szövetség” kifejezés egyrészt arra utal, hogy Isten abszolút hűséggel, mindenkor és mindvégig állhatatos hűséggel viszonyul hozzánk velünk kötött szövetségében. A maga részéről soha nem szegi meg nekünk tett ígéreteit, és sok hűtlenségünk ellenére sem bontja fel velünk kötött szövetségét.

Másrészt az „örökkévaló szövetség” kifejezés arra utal, hogy Isten emberekkel kötött szövetségének örökkévaló távlata van. Mostani szövetségét – amelyben mi olyan ingatag szövetséges felek vagyunk – velünk magasabb rendű szövetség, a mostanit mesze felülmúló Isten-közelség fogja felváltani, és akkor a mi bizalmunk és szeretetünk is szilárdná, sőt egyre növekvőbbé válik (lásd Jel 15,3-4).

Az e heti adomány a szociális osztály munkáját támogatja.

Milyen célra irányul Isten és ember szövetsége?

I Hogyan jellemzi az Írás minden ember helyzetét, állapotát a bűneset utáni világban?

Efész 2,1 ■ „Titeket is megelevenített, akik holtak voltatok a ti vétkeitek és bűneitek miatt.”

Rm 7,14–24 ■ „Tudjuk, hogy a törvény lelki, de én testi vagyok, eladva* a bűnnek... Megtalálom azért magamban... ezt a törvényt, hogy a bűn megvan bennem. Mert gyönyörködöm Isten törvényében a belső ember szerint, de látok egy másik törvényt az én tagjaiban, amely ellenkezik az elmém törvényével, és engem rabul ad a bűn törvényének, amely van az én tagjaiban. Ó, én nyomorult ember! Kicsoda szabadít meg engem e halálnak testéből?”

Jób 14,4 ■ „Ki adhat tisztát a tisztátalanból? Senki.”

Mt 19,25–26 ■ „A tanítványok pedig, mikor ezeket hallották, felettébb álmélkodtak, mondván: Kicsoda üdvözülhet tehát? Jézus pedig rájuk tekintvén, mondta nekik: Embereknek ez lehetetlen, de Istennek minden lehetséges.”**

* Pontosított fordítás szerint.

** Pontosított fordítás szerint.

(Figyeljük meg, hogy a bűn és a halál mennyire szétválaszthatatlanul összekapcsolt fogalmak a Szentírásban, például az alábbi igék esetében is: Rm 5,12; 6,23; Lk 9,60; Jn 5,24; 1Jn 3,14.)

A bűnnek nem csupán büntetésképpen „zsoldja a halál”, hanem az önzés (ami a bűn lényege és sokféle formában nyilatkozik meg) eleve magában hordozza természetes következményként a halált. Erre utal Jak 1,15: „A bűn teljességre jutva, halált nemz.” Ellen G. White tömör kijelentése „Az énszolgálat törvénye az önmegsemmisítés törvénye.” (Jézus élete, 527. o.) Ezért mondta Jézus, hogy itt a földön „halottak temetik a halottaikat” (Lk 9,60). Blaise Pascal megrendítően ábrázolja a bűnös ember haláltörvénye alá vetett állapotát: „Képzeljünk el magunknak egy csomó embert, láncra verve, egytől egyig halálra ítélve. Naponta kivégeznek közülük néhányat a többi szeme láttára, akik pedig életben maradnak, a maguk sorsát látva társaikéban, fájdalommal, reménytelenül bámulják egymást, és várják, mikor következnek ők. Ez az emberi sors.” (*Gondolatok*, 199. számú töredék)

Pál apostol is nagyon élénken ábrázolja az ember bűn és halál törvénye alá vetett állapotát, amikor azt írja, a bűneset óta „eladva” vagyunk a bűnnek. Nem kevesebbet mond, mint hogy rab-szolgái lettünk a bűnnek, és emiatt a halál törvénye alá vetettek is. Jézus is határozottan kijelentette: „Mindaz, aki bünt cselekszik, szolgálja a bűnnek.” (Jn 8,34) Ha Isten kegyelme folytán kigyullad is a bűnös ember elméjében a világosság, és ennek hatására önző kívánságaival ellentétes irányba szeretne elindulni, nem tud kitörni fogságából, mert a „bűn törvénye” rabul ejti akaratát (Rm 7,21–24).

„Lehetetlenség, hogy magunktól kimenekedjünk a bűn szakadékából, amelybe belezuhantunk. Szívünk gonosz, és mi nem tudjuk megváltoztatni. (...) »Mert a test gondolata ellenségeskedés Isten ellen, mivelhogy nem engedelmeskedik Isten törvényének, mert nem is teheti.« (Rm 8,7)

A nevelésnek, a kultúrának, az akarat fegyelmezésének és az emberi erőfeszítéseknek megvan a maguk szerepe. (...) Lehetséges bizonyos korrektség a külső magatartást illetően, de nem tud megváltozni a szív, nem tud megtisztulni az élet forrása.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, 17. o.)

2 Hogyan készíti elő Isten, hogy a bűnben megkötözött ember egyáltalán szóba álljon szövetségi ajánlatával?

2Kor 5,18 ■ „Mindez pedig Istentől van, aki megbékéltetett minket magával...”

1Móz 3,15 ■ „Ellenségeskedést szerzek közötted és az asszony között, a te magod között, és az ő magva között...”

Jn 6,44 ■ „Senki sem jöhet énhozzám, hanemha az Atya vonja őt, aki elküldött engem, én pedig feltámasztom őt az utolsó napon.”

Jel 3,20 ■ „Íme az ajtó előtt állok és zörgetek, ha valaki meghallja az én szavamat, és megnyitja az ajtót, bemegyek ahhoz, vele vacsorázom, és ő énelem.”

.....

.....

A bűn fogságában olyan szerencsétlen állapotba süllyed az ember, hogy nem is tudja, milyen elveszett helyzetben van, és azt sem, hová folyamodhatna segítségért. Már az is kérdés, hogy egyáltalán szóba áll-e Isten létezésével. De ha igen, akkor is tele van gyanakvással, ellenérzésekkel, sőt vádakkal Isten iránt. Még megszólítani sem könnyű Istennek az embert, eloszlatni az előítéleteit annyira, hogy meghallgassa szabadító kegyelme ajánlatát.

Isten végtelen türelemmel küzd azért, hogy „megnyithassa” az ember fülét, szívét. Az ember lázadt fel Isten ellen, alaptalanul, hálátlanul, mégis Isten fáradozik azért, hogy megbékéltes-

sen minket magával. Ha egy ember végül Istenhez fordul és segítségül hívja Őt, ennek mindig előzménye az, hogy Ő türelemmel, szeretettel munkálkodik gondolatvilágában, hogy magához „vonja” őt.

„Krisztus a forrása minden igaz indítéknak. Ő plántálhat a szívbe ellenségeskedést a bűnnel szemben. (...) A bűnös ellenállhat ennek a szeretetnek, visszautasíthatja Krisztus vonzását egy ideig, de ha végül nem áll ellene, akkor Jézus magához vonja. (...) Ugyanaz az isteni Lény szól az emberek szívéhez, aki a természet világában is munkálkodik. Kifejezhetetlen sóvárgást ébreszt bennük olyasvalami után, amijük nincs. A világ kincsei nem tudják megelégtetni ezt a vágyakozást. Isten Lelke fohászkodik értük, és készíteti őket, hogy arra törekedjenek, ami békét és nyugalmat ad a léleknek. (...) Akik szívetekben annál jobbra vágyakoztok, mint amit a világ adhat, ismerjétek fel e vágyban Isten lelketekhez szóló szavát!” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, 24–26.)

3 Milyen változás kezd kibontakozni az emberben Isten „zörgetésének” hatására, ha hajlandó azt meghallani?

Lk 15,17–19 ■ „[A tékozló fiú magában] mondta: Atyámnak mily sok bérese bővölködik kenyérben, én pedig éhen halok meg! Fölkelvén elmegyek az én atyámhoz, és ezt mondom néki: Atyám, vétkeztem az ég ellen és teellened, és nem vagyok immár méltó, hogy a te fiadnak hívattasam, tégy engem olyanná, mint a te béreseid közül egy!”

2Kor 4,6 ■ „Isten, aki szólt: sötétségből világosság ragyogjon, Ő gyújtott világosságot szívünkben...”

.....

A bűnösben nem magától kezdenek megjelenni olyan gondolatok, amelyeket Jézus a tékozló fiú példázatában bemutat mint első lépéseket Isten felé. Ellen G. White az alábbi megjegyzést fűzi a tékozló fiú példázatának idézett részletéhez:

„Bármilyen megindító is ez a példázat, mégiscsak tökéletlenül tudja érzékeltetni mennyei Atyánk végtelen irgalmát. (...) Miközben a bűnös még távol van a szülői háztól, (...) az atyai szív már vágyakozik utána. Mindaz a vágy, ami a bűnös lelkében az Istenhez való visszatérést illetően ébredzik, a valóságban nem más, mint az Ő Lelkének közeledése és kérése, amely a tévelygőt Atyja szerető szívéhez akarja vonzani.” (*Krisztushoz vezető lépések*, 48. o.)

Pál apostol is érzékelteti, milyen nagy dolog az, ha a bűnös ember besötétült szívében olyan világosság kezd ébredni, mint amit a tékozló fiú gondolatai tükröznek Jézus példázatában. Nem kisebb dolog világosságot gyújtani az emberi szívben, mint a fizikai világosság teremtése volt a kezdetnél, sőt annál nagyobb és csodálatosabb dolog. Egykor Isten „legyen világosság” szavára, egy pillanat alatt „lett világosság”, a lelki értelemben vett világossággyújtás a bűnös behomályosult lelkivilágában azonban nem mehet végbe egy „legyen” szóra, hanem sokszor hosszú, türelmes, szeretetteljes munkát igényel.

4 Milyen áttörés szükséges ezután ahhoz, hogy létrejöjjön a szövetség a kegyelmes Isten és a bűnös ember között?

Lk 15,20–22 ■ „Felkelve, elment az ő atyjához. Mikor pedig még távol volt, meglátta őt az ő atya, megesett rajta a szíve, és oda futva a nyakába esett és megcsókoltatta őt. Mondta neki a fia: Atyám, vétkeztem az ég ellen és teelle-

ned, nem vagyok immár méltó, hogy a te fiadnak hívatassam! Az atya pedig mondta a szolgálóinak: Hozzátok ki a legszebb ruhát, adjátok fel rá, húzzatok gyűrűt a kezére, és sarut a lábára!”

Jn 3,3–7 ■ „Felelt Jézus és mondta [Nikodémusnak]: Bizony, bizony mondom néked, ha valaki újonnan nem születik, nem láthatja meg az Isten országát... Ami testtől született, test az, és ami Lélektől született, lélek az. Ne csodáld, hogy azt mondtam néked: szükség néktek újonnan születnetek.”

Mt 13,44 ■ „Hasonlatos a mennyek országa a szántóföldben elrejtett kincshez, amelyet megtalálva az ember... afelett való örömeiben elmegy, és eladván mindenét, amije van, megveszi azt a szántóföldet.”

Amikor a vágyakozás végül döntéssé szilárdul, és az ember Istenhez fordul bűnbocsánatért és kegyelemért, olyan tapasztalatot szerez Istennel, mint amit a tékozló fiú példázata ábrázol. Lehetetlen, hogy ne rendüljön meg, ne tisztuljon meg, ne változzon meg az a szív, amely átél olyan találkozást Istennel, mint a tékozló fiú. Ebben a tapasztalatban mindig benne van a „hazatalálás” öröme, ujjongása, megnyugvása.

Az első, alapvető megtérés vagy újjászületés titokzatos és csodálatos belső fordulatáról írja Ellen G. White:

„Egyszerre csak, amikor a Szentlélek határozottabban kérlel, a lélek boldogan adja át magát Jézusnak. Sokan ezt hirtelen megtérésnek vélik, valójában azonban Isten Lelke hosszú, türelmes munkájának az eredménye. (...) [Ekkor] a bánatból öröm lesz, az arcon égi fény tükröződik. Senki nem láthatja a kezet, amely leemeli a terhet, nem láthatja a

mennyei udvarokból alászálló fényt. Az áldás akkor jön, amikor a lélek hittel aláveti magát Istennek. Ekkor az emberi szem számára nem látható hatalom új lényt hoz létre Isten képmására. Lehetetlen, hogy véges elme felfoghassa a megváltás művét.” (*Jézus élete*, 134–135. o.)

5 Mire irányul, mit akar kimunkálni az emberben a továbbiakban az újjászületés nyomán létrejött szövetség?

Hós 14,5 ■ „Kigyógyítom őket hűtlenségükből, szeretem őket ingyen kegyelemből, mert elfordult tőlük haragom.”

2Kor 3,18 ■ „Mi pedig az Úrnak dicsőségét mindnyájan fedetlen arccal szemlélve, ugyanazon ábrázatra elváltunk, dicsőségről dicsőségre, úgy mint az Úrnak Lelkétől.”

Jn 6,40 ■ „Az pedig annak akarata, aki elküldött engem, hogy mindazt, aki látja a Fiút, és hisz Őbenne, örök élete legyen, és én feltámasztom őt az utolsó napon.”

.....

.....

„Bárcsak hit által közel húzódnánk Istenhez, akkor felfedné előttünk dicsőségét, ami az Ő jelleme. Annak az embernek a jelleme, aki Krisztust így szemléli, mindinkább Krisztushoz fog hasonlítani, és aki rátekint, Krisztus jelemét látja előragyogni, mint egy tükröből. A magunk számára is észrevétlenül, napról napra a saját útjainktól és akaratunktól Krisztus akaratára térünk át, és jellemének vonzó szépségére alakulunk át. Így növekedünk fel Krisztusban, így tükrözzük vissza öntudatlanul Megváltónk képmását. (...) Ez a valódi megszentelődés.” (*Ellen G. White, The Review and Herald*, 1891. április 28.)

A szövetség végcélja pedig az, hogy Isten a megtért, meggyógyított bűnösnek visszaadhassa az örök élet jogát az újjáteremtett Földön.

6 Ki által valósul meg mindez? Hogyan válik lehetségessé a szövetség a szent Isten és a bűnös ember között?

1Móz 28,11 ■ „[Jákób] álmot látott: Íme egy létra volt a földön felállítva, amelynek teteje az eget érte, és íme Isten angyalai fel és alá jártak azon.”

Jn 1,52 ■ „[Jézus mondta]: Bizony, bizony mondom néktek, mostantól fogva meglátjátok a megnyílt eget, és Isten angyalait, amint felszállnak és leszállnak az ember Fiára.”

Efész 1,10 ■ „[Az Atya] ismét egybeszerkesztte magának mindent a Krisztusban, mind amelyek a mennyekben vannak, mind amelyek a földön vannak.”

1Kor 1,30 ■ „[Krisztus Jézus] bölcsességül lett nekünk Istentől, igazságul, szentségül és váltságul.”

.....

.....

A Jákób álmában látott, eget és földet összekötő létra szemléletesen ábrázolta Krisztus küldetését. Ő – megszabadítva a bűnöst a bűn átkától, majd végül a földet is – ismét összekapcsolja a mennyet a földdel, a megváltott bűnöst Istennel, a mennyi világgal, és a világmindenség büntelen teremtményeivel.

Az e heti adomány az eleki szociális otthon munkáját támogatja.

Isten változhatatlan szövetségi hűsége – Miért következhet be mégis a szövetség felbomlása?

I Milyen kijelentéseket olvashatunk a Szentírásban Isten erkölcsi jelleméről és annak változhatatlanságáról?

5Móz 32,4 ■ „Köszikla! Cselekedeted tökéletes, mert minden útja igazság! Hűséges Isten és nem csalárd, igaz és egyenes Ő!”

Jak 1,17 ■ „Minden jó adomány és minden tökéletes ajándék felülről való, és a világosságok Atyjától száll alá, akinél nincs változás, vagy változásnak árnyéka.”

Zsid 13,8 ■ „Jézus Krisztus tegnap és ma és örökké ugyanaz.”

.....

Isten erkölcsi jelleme tökéletes és változhatatlan. Ez a legnagyobb örömhír számunkra. Ez mindennemű optimizmus alapja. Ha az egyetlen – bölcs, teremtő és fenntartó – Isten ilyen, akkor az életnek mindenképpen van értelme, még ha a bűn világában, a sötétség birodalmában olykor ezt eltakarja is szemünk elől valamilyen nyomorúság vagy tragédia, amiben éppen benne vagyunk. Ha Ő ilyen, akkor mindenképpen reményteljes a jövő. Akkor bármilyen tragikus is jelenleg a mi világunk állapota, bármilyen kilátástalan is a jövője, valamilyen jó kibontakozásnak kell következnie végül.

Sokszor ingerel minket az, hogy valami változhatatlan, mert azt tapasztaljuk, hogy semmi sem tökéletes, a körülmények sem és az emberi törvények sem. Ahogy bölcs Salamon megállapította: „Az egyenetlen meg nem egyenesíthető, és a fogyatkozás meg nem számlálható.” (Préd 1,15) Ezért a változhatatlan itt a földi életben legtöbbször változhatatlan rosszat, megoldhatatlan helyzetet, kilátástalan rosszat jelent. Éppen ezért felszabadító, reménységet adó feltekinteni Istenre, aki viszont a változhatatlan igazat és jót testesíti meg. Tőle csak jó és tökéletes ajándékok származnak, beleértve ebbe a beszédét és gondviselése intézkedéseit. Isten beszédére vonatkozóan olvassuk a zsoltárokbán: „Az Úr törvénye tökéletes. (...) Az Úr ítéletei változhatatlanok és mindenestől fogva igazságosak.” (Zsolt 19,8.10) „A te igéd summája igazság, és a te igazságod ítélete örökkévaló.” (Zsolt 119,160) Isten gondviseléséről pedig ezt olvassuk a zsoltárokbán: „[Isten] kezeinek cselekedetei hűség és igazság, minden végzése tökéletes.” (Zsolt 111,7) „Igaz az Úr minden útjában, és minden dolgában kegyelmes.” (Zsolt 145,17)

2 Az ember viszont igencsak ingatag a szövetségi hűség tekintetében. Bekövetkezik-e azonban a szövetség felbomlása, mihelyt az ember vétkezik?

Zsolt 103,8–14 ■ „Könyörülő és irgalmas az Úr, késedelmes a haragra és nagy kegyelmű... Nem bűneink szerint cselekszik velünk, nem fizet nekünk álnokságaink szerint, mert amilyen magas az ég a földtől, olyan nagy kegyelme az őt félők iránt... Mert tudja a mi formáltatásunkat, megemlékezik róla, hogy por vagyunk.”

2Tim 2,13 ■ „Ha hitetlenkedünk, Ő hű marad, önmagát meg nem tagadhatja.”

Ésa 54,10 ■ „A hegyek elmozdulnak, a halmok megrendülnek, de irgalmasságom tőled el nem távozik, békességem szövetsége meg nem rendül – így szól könyörülő Urad.”

Jer 31,35-37 ■ „Ezt mondja az Úr, aki adta a napot, hogy világítson nappal, aki törvényt szabott a holdnak és a csillagoknak, hogy világítsanak éjjel, aki felháborítja a tengert és annak habjai zúgnak, Seregek Ura az ő neve: Ha eltűnnek e törvények előlem, azt mondja az Úr, Izráel magva is megszakad, hogy soha énelőttem nép ne legyen. Ezt mondja az Úr: Ha megmérhetik az eget ott fenn, és itt alant kifürkészhetik a föld fundamentomait, én is megutálom Izráel minden magvát, mindazokért, amiket cselekedtek – azt mondja az Úr!”

.....

.....

.....

Csodálatos ígéretek ezek! Figyeljük meg, milyen hasonlatokkal fejezik ki Isten változhatatlan jóakarátát és megmentő szándékát az elesett, bűnös ember iránt! Mi emberek egészen mások vagyunk, nem is olyan egyszerű nekünk azonosulni ezzel a hitvallással: „Mi megismertük és elhittük Isten irántunk való szeretetét.” (1Jn 4,16)

„Szégyent hozunk Istenre és megszorítjuk Szentlelkét, ha kételkedünk szeretetében és nem bízunk ígéreteiben. Hogy érezné magát egy édesanya, aki egész életét, annak minden erőfeszítését arra áldozta, hogy gyermekei érdekeit és jólétét szolgálja (...), és gyermekei mindezek ellenére kétségbe vonnák szeretetét. Hogy érezné magát bármely szülő, ha így viszonyulnának hozzá gyermekei. Mégis milyen sokan szólnak így – ha nem a szavaikkal, akkor a cselekedeteikkel –: »az Úr ezt nem rám érti, másokat talán szeret, de engem nem.«” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, 102. o.)

3 Ha a szövetséget nem is bontja fel Isten a vétkező emberrel – nagy kegyelme és megbocsátó készsége folytán –, következmény nélkül marad-e a szövetség megszegése?

Ésa 59,1-2 ■ „Íme, nem olyan rövid az Úr keze, hogy meg ne szabadíthatna, és nem olyan süket füle, hogy meg ne hallgathatna. A ti vétkeitek választanak el titeket Istenetektől, bűneitek fedezték el orcáját elöttetek, hogy meg nem hallgatott.”

Eféz 4,30-31 ■ „Meg ne szomorítsátok Istennek ama Szentlelkét, aki által megpecsételtetek a teljes váltság napjára. Minden mérgesség, fölgerjedés, harag, lárma és káromkodás kivetessék közületek minden gonosszággal együtt!”

Zsolt 51,12-14 ■ „Tiszta szívet teremts bennem, ó, Isten, és az erős lelket újítsd meg bennem. Ne vess el engem a te orcád elől, és a te szentlelkedet ne vedd el tőlem! Add vissza nékem a te szabadításod örömét!”

.....

.....

Isten tökéletes erkölcsi lény, ennél fogva büngyűlölő. Semmilyen formában nem egyezik ki a bűnnel. A Szentlélek is szent isteni személy, érzékeny a bűnre, megszomorodva visszavonul, amikor az Istennel szövetségre lépett ember, megtörve a szövetséget, vétkezik. Dávid közössége is megszakadt Istennel súlyos bűne nyomán. Ezért kérte, miután mély bűnbánat formálódott ki benne, és Istenhez folyamodott kegyelemért, hogy a bűnbocsánat elnyerésével együtt újból elnyerje a Szentlélek benne lakozását. Teljes szívéből vágyakozott arra, hogy a Szentlélek ismét „erős lelkűvé” tegye őt, újból munkálva benne az engedelmisséget Isten minden parancsolata iránt.

4 Bár Isten hosszútűrő és megbocsátó, hogyan érintik Őt az ember hűtlenkedései?

Zsolt 78,40 ■ „Hányszor keserítették Őt a pusztában, hány-szor illették fájdalommal a kietlenben!”

Ésa 63,9–10 ■ „Minden szenvedésüket Ő is szenvedte... Ők pedig engedetlenek voltak és megszomorították szentségének Lelkét.”

.....

.....

Hajlamosak vagyunk Isten nagyságát úgy értelmezni, hogy mivel Ő olyan magasan fölöttünk áll, a mi törvényszegéseink nem okozhatnak fájdalmat neki. Igaz, hogy ártani nem tudunk Istennek, terveit sem akadályozhatjuk: „Tekints az égre, és lásd meg..., milyen magasan vannak feletted! Hogyha vétkezel, mit tehetsz ellene, ha megsokasítod bűneidet, mit ártasz neki?” (Jób 35,5–6) Ugyanakkor Isten érző, szerető, együttérző lény. Az idézett igék tanúsítják, hogy lehet Őt „keseríteni”, „fájdalommal illetni”, „szervedést okozni” neki, „megszomorítani”.

„Kevesen gondolnak arra a szenvedésre, amit a bűn okozott Teremtőnknek. A kereszt nyilvánítja ki tompult érzékeink számára azt a fájdalmat, amit a bűn kezdettől fogva okozott Istennek. Az igazságtól való minden eltérés, minden kegyetlen cselekedet, az emberiség minden kudarca a mennyei eszmék felé való törekvésben, fájdalmat okoz neki. Amint »a teremtett világ nyög és sóhajtozik« (Rm 8,22), úgy sajog az örökkévaló Atya együttérző szíve. Világunk egy nagy kórház, telve a nyomor tragédiáival, amelyeknél még gondolatban sem szívesen időzünk. Ha felismernénk úgy, amint van, elviselhetetlen lenne számunkra. Isten azonban mindezt átérzi.” (Ellen G. White: *Nevelés*, 261–262. o.)

5 Noha az ember szegi meg a szövetséget, miként fáradozik Isten mégis azért, hogy a megrontott szövetség helyreálljon?

Jer 3,12–14 ■ „Menj el, és kiáltsd e szokat...: Térj vissza, elpártolt Izráel – ezt mondja az Úr –, és nem bocsátom rátok haragomat, mert kegyelmes vagyok én... Csak ismerd el hamisságodat, hogy hűtlen lettél az Úrhoz, a te Istenedhez... Térjete meg, szófogadatlan fiak – ezt mondja az Úr –, mert én férjettekké lettem néktek, és magamhoz veszlek titeket...”

Hós 14,3 ■ „Térj vissza hát Izráel az Úrhoz, a te Istenedhez, mert elbuknál álnokságod miatt!”

Ap csel 5,31 ■ „Őt [Krisztust] Isten fejedelemmé és megtartóvá emelte jobbával, hogy adjon az Izráelnek bűnbánatot és bűnök bocsánatát.”

„Emberek szégyellik olykor bűnös útjukat és feladják né mely gonosz szokásukat, még mielőtt tudatosulna bennük, hogy Krisztus vonzza őket. (...) Tudtukon kívül munkálkodik lelkükben egy befolyás, amely megeleveníti lelkiismeretüket. (...) Egyedül Istennél van segítség számunkra. Nem szabad erősebb meggyőződésre, jobb alkalmakra vagy szentebb lelkiállapotra várnunk, önmagunktól semmit sem tehetünk. Krisztushoz kell mennünk olyan állapotban, amilyenben éppen vagyunk. (...) A Krisztusból áradó erkölcsi hatalom és tisztaság az, ami bűnbánathoz vezet... Éppúgy nem juthatunk bűnbánatra Krisztus Lelke nélkül, aki felébreszti a lelkiismeretet – mint ahogy bűneink sem bocsáttathatnak meg Krisztus nélkül.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, 25–26., 28.)

6 Mi idézheti elő – Isten állhatatos hűsége és fáradozásai ellenére is – a szövetség felbomlását? Milyen kérdést tehet fel Isten, ha erre sor kerül?

5Móz 31,19–20 ■ „Most pedig írjátok fel magatoknak ez éneket, és tanítsd meg arra Izráel fiait, adjad azt szájukba, hogy legyen nékem ez ének bizonyságul Izráel fiai ellen. Mert beviszem őket arra a földre, amely felől megesküdtem az ő atyáinak, a tejjel és mézzel folyó földre, és eszik, jóllakik, meghízik, azután pedig más istenekhez fordul, és azoknak szolgál. Meggyaláz engem, és felbontja az én szövetségemet.”

2Tim 2,12 ■ „Ha... megtagadjuk, ő is megtagad minket.”

Mt 12,31–32 ■ „Azt mondom azért nektek: Minden bűn és káromlás megbocsáttatik az embereknek, de a Lélek káromlása nem bocsáttatik meg az embereknek. Még aki az ember Fia ellen szól, annak is megbocsáttatik, de aki a Szentlélek ellen szól, annak sem ezen, sem a másvilágon meg nem bocsáttatik.”

Ésa 5,3–4 ■ „Jeruzsálem lakosai, Júda férfiai, ítéljetez köztem és szőlőm között! Mit kellett volna még tennem szőlőmmel, amit nem tettem meg velem? Miért vártam, hogy jó szőlőt terem, holott vadat termett?!”

.....
.....
.....

Egyetlen esetben következhet csak be Isten részéről a szövetség felbontása: „Ha megtagadjuk őt, Ő is megtagad minket.” (2Tim 2,12) Megtagadáson olyan teljes, Ővele és igazságával való szembefordulást kell értenünk – elsősorban nem szóval, hanem cselekedetek által –, mint amiről Zsid 10,29 beszél. E szerint az

ige szerint Isten akkor bont szövetséget az emberrel, ha „Isten fiát megtapossa, a szövetség véré, amellyel megszenteltetett, tisztátalannak tartja”. Ilyen esetben Isten további hívogatása, fáradozása kegyelmi eszközeivel a bűnös megmentéséért, már erőszak, a szabadság megsértése lenne, és nem meglágyítaná, hanem inkább megkeményítené őt. Ilyenkor Isten igazsága és szeretete egyaránt arra készíti Őt, hogy magára hagyja az embert, mert az egyértelmű elutasítás tehetetlenné teszi Őt. Az ilyen döntést azonban Isten mindig fájdalommal hozza meg, mert Ő „a gonosz miatt is bánkódó” (Jóel 2,13). Lásd: Lk 19,41-44, vö. Mt 23,37.

„[Aki a Szentlélek ellen vétkezik,] azzal a Lélekkel szegülnek szembe, aki egyedül tudná vezetni, megvilágosítani, megmenteni őket. (...) Nem mintha a bűnözés bármely foka kimerítené Isten irgalmasságát, hanem mert a büszkeség és konokság Isten Lelkének megvetésére készíti őket. Olyan álláspontra helyezkednek, ahol a Léleknek semmilyen megnyilvánulása nem tudja meggyőzni őket többé tévedésükről. Nem hajlandóak lemondani konok akaratukról. (...) A Szentlélek elleni bűn nem egy hirtelen tett vagy szó, hanem az igazsággal és a bizonyságokkal szembeni merev, konok ellenállás. (...) A Szentlélek elleni bűnt senki se tekintse titokzatosnak, megfoghatatlannak. A Szentlélek elleni bűn a bűnbánatra, a megtérésre felhívásnak való következetes ellenszegülés.” (Ellen G. White: „A Te Igéd igazság”, 121. o.)

*Az e heti adomány a nyári Biblia-táborokat támogatja.
– Hozzájárulás a táborok bérleti díjaihoz és költségeihez.*

Isten szövetségkötése Noéval

I Milyen szavakkal szól a Szentírás arról, hogy Isten és Noé között már a vízözönt megelőzően is szövetségi kapcsolat volt?

1Móz 6,9 ■ „Noénak pedig ez a története: Noé igaz, tökéletes férfi volt kortársai között, Istennel járt Noé.”

1Móz 6,5; 7,1 ■ „Látta az Úr, hogy megsokasult az ember gonoszsága a földön, hogy szíve gondolatának minden alkotása szüntelen csak gonosz... Mondta az Úr Noénak: Menj be te és egész házadnépe a bárkába, mert téged láttalak igaznak elöttem ebben a nemzedékben.”

Zsid 11,7 ■ „Hit által tisztelte Istent Noé, mikor megintetvén a nem látott dolgok felől, házanépe megtartására bárkát készített... és a hitből való igazság örökösévé lett.”

Fil 2,15 ■ „Legyetek feddhetetlenek és tiszták, Istennek szeplőtlen gyermekei az elfordult és elvetemedett nemzetség közepette, akik között fényletek, mint csillagok e világon.”

.....
.....
.....

„Az általános erkölcstelenség és romlás közepette Metuséláh, Noé és mások is arra törekedtek, hogy ébren tartásák az igaz Isten tiszteletét és feltartóztassák a romlás

áradatát. Százhusz esztendővel* az özönvíz előtt, Isten (...) közölte Noéval szándékát, és utasította, hogy építsen bárkát. (...) Noé példát adott a világnak arra, hogy mit jelent hinni abban, amit Isten mond. (...) Fanatikusként tartották. (...) Az egész világ gúnyt űzött a megtévesztett öregemberből. (...) Noé azonban sziklaként állta a vihart. A nép megvetése és gúnyolódása közepette is kitűnt szent életével, rendíthetetlen hitével. Szavait erő kísérte, hiszen Isten maga szólt a néphez általa. Istennel való összeköttetése révén a végtelen hatalomra támaszkodott, miközben százhusz éven át ünnepélyesen figyelmeztette nemzedékét azokra az eseményekre, amelyeknek a bekövetkezése – emberi megítélés szerint – teljességgel lehetetlennek látszott.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 81–84. o.)

Jézus kijelentése szerint – Mt 24,37 – az Ő visszajövetele előtt is Noé napjaihoz hasonló erkölcsi és vallási állapotok fognak uralkodni a Földön. De amiképpen Noé igaz emberként élt kortársai között, és élete, bizonyágtevése fénylő világosság volt, hasonlóképpen kell a végidőben is Krisztus követőinek fénylő világossággként élniük kortársaik között.

2 Noének melyik őse volt hasonlóképpen szoros szövetségi kapcsolatban Istennel?

1Móz 5,22–24 ■ „Énok Istennel járt, miután Metuséláht nemzette, háromszáz esztendeig... Énok egész életének ideje háromszáz-hatvanöt esztendő. Mivel Énok Istennel járt, eltűnt, mert Isten magához vette.”

* A százhusz esztendő említése 1Móz 6,3-ra utal, melynek az értelme az eredeti szöveg szerint: „Ne küzdjön az én lelkem százhusz esztendőnél tovább az emberért.”

Zsid 11,5 ■ „Hit által vitetett fel Énok, hogy ne lásson halált, és nem találták meg, mert Isten felvitte őt. Mert felvitetése előtt bizonyoságot nyert afelől, hogy kedves volt Istennek.”

Júd 14-15 ■ „Ezekről is profétált pedig Énok, aki Ádámtól fogva a hetedik volt, mondván: Eljött az Úr az ő sokezer szentjével, hogy ítéletet tartson mindenek felett, és megfeddje mindazokat, akik közöttük istentelenek, istentelenségük minden cselekedetéért... és minden kemény beszédért, amit az istentelen bűnösök szóltak Öellene.”

.....

.....

„Életének korai éveiben Énok szerette és félte Istent, parancsolatait megtartotta, (...) egyike volt az igaz hit őrzőinek. (...) Minél bensőségesebb összeköttetésbe került Istennel, annál inkább érezte saját gyengeségét és tökéletlenségét. Énok az igazság prédikátora volt, azáltal, hogy hirdette az embereknek mindazt, amit Isten kijelentett neki. Munkája nem korlátozódott csupán Séth leszármazottaira.

Minél kiterjedtebb és sürgetőbb volt munkája, annál kitartóbbak és komolyabbak voltak imái. (...) Miután bizonyos időt az emberek között töltött, tanítása és példája által munkálkodva értük, visszavonult magányába, mert olyan mennyei ismereteket éhezett és szomjazott, melyekben csupán Isten részesítheti az embert. Az Istennel való érintkezés révén Énok mindinkább átalakult Isten képmására. Napról napra vágyakozott az Istennel való bensőségesebb közösségre, ami mind szorosabbá vált, míg végül Isten magához vette. Énok ott állt az örökkévalóság küszöbén, csak egyetlen lépés választotta el a boldogság honától. Íme a kapuk feltáruultak, és Istenben elrejtett földi életét ott fenn folytathatta. Átment a szent város kapuján, az emberek közül elsőként.

Énok olyan bensőséges közösségben élt Istennel, hogy nem válhatott a halál martalékává. E prófétának az istenfélő jelleme annak az életszentségnek az előképe, amelyre mindazoknak el kell jutniuk, akik »áron vétetnek meg a földről« (Jel 14,3)... Isten népe Énokhoz hasonlóan a szív tisztaságára és az Isten akaratával való összhangra fog törekedni, míg végül átalakulnak Krisztus képmására. Énok példáját követve, az Úr második eljövételére fogják figyelmeztetni a világot. (...) Ahogy Isten Énokot a mennybe ragadta a pusztító özönvíz elől, úgy ragadja el Isten az élő igazakat a Földről, mielőtt azt tűzzel megsemmisítené.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 70–76. o.)

3 Az Istennel való szövetség magában foglalja az oltalmat és a szabadítást Isten részéről, a veszedelmes időkben. Miképpen szemlélteti ezt Noé története?

1Móz 6,13–18 ■ „Mondta Isten Noénak: Minden test vége elérkezett előttem, mivelhogy a föld erőszakoskodással telt meg általuk, íme elvesztem őket a földdel egybe. Csinálj magadnak bárkát... én pedig özönvizet hozok a földre, hogy elveszítsek minden testet, amelyben élő lélek van az ég alatt. Ami csak a földön van, elvész, de veled szövetséget kötök, és bemégy a bárkába, te, a te fiaid, feleséged és fiaid feleségei veled együtt.”

2Pt 2,5 ■ „És ha a régi világnak nem kedvezett, de Noét, az igazság hirdetőjét nyolcadmagával megőrizte, özönvízzel borítva el az istentelenek világát...”

.....

.....

Szó szerint 1Móz 6,18-ban találkozunk először azzal a kifejezéssel, hogy Isten szövetséget kötött Noéval. Különleges, speciá-

lis szövetség volt ez, amely azt az ígéretet foglalta magában, hogy Isten meg fogja tartani őt és családját a mindent elpusztító vízözön idején. Erre adott Isten biztosítékot Noénak kegyelméből e szövetségekötés által. A szoros hitbéli közösség értelmében vett szövetség azonban már régóta fennállt ekkor Isten és Noé között.

„[A bárka építésénél,] amit emberileg lehetett tenni, megtették, hogy a bárka tökéletes legyen. Mégis, mindezek ellenére a bárka nem tudott volna a földre zúduló vízözönnel megküzdeni. Csakis Isten oltalmazhatta meg szolgálait a háborgó habok közepette. (...) A szilárd bárka minden ízében remegett, miközben az irgalmatlan szelek hullámról hullámra dobálták. Mégis, a háborgó elemek közepette biztonságosan úszott tovább. Isten hatalmas erejű angyalokat rendelt őrizetére. (...) A víz 15 singnyivel [körülbelül 7,5 méterrel] emelkedett a legmagasabb hegycsúcsok fölé. Sokszor még a bárkában lévő családnak is úgy tűnt, hogy elvesznek, ahogy hajójuk öt hosszú hónapon át hanykolódott, látszólag kiszolgáltatva a szél és a hullámok szeszélyének. Nehéz próba volt ez, de Noé hite nem ingadozott, mert bizonyos volt benne, hogy Isten megőrzi életüket.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 81., 88., 94. o.)

4 Hogyan nyilatkozott meg Isten gondviselése Noé és családja iránt a vízözön végén?

1Móz 8,1–20 ■ „Megemlékezett pedig Isten Noéről, és minden állatról, mely övele a bárkában volt. Szelet bocsátott a földre, és a vizek leapadtak... [Majd] szólt Isten Noénak: Menj ki a bárkából te, feleséged, fiaid, és fiaid feleségei teveled... Oltárt épített Noé az Úrnak, vett minden tiszta állatból, minden tiszta madárból, és áldozott égőáldozattal az oltáron.”

Zsolt 104,6–9 ■ „Vízáradattal, mint egy ruhával borítottad be [a földet], a hegyek felett is vizek álltak. Egy kiáltásodtól eloszlottak, mennydörgésed szavától szétriadtak. Hegyek emelkedtek fel és völgyek szálltak alá arra a helyre, amelyet fundáltál nekik. Határt vetettél, amelyet át nem hágnak, nem térnek vissza a föld elborítására.”

1Móz 9,1–6 ■ „Azután megáldotta Isten Noét és az ő fiait, és ezt mondta nekik: Szaporodjatok és sokasodjatok, töltsétek be a földet. Féljen és rettegjen tőletek a föld minden állata... Minden mozgó állat, amely él, legyen nektek eledelel, amint a zöld füvet nektek adtam mindazokat, csak a húst, az őt megelevenítő vérral együtt meg ne egyétek... Aki embervért ont, annak vére ember által ontassék ki, mert Isten a maga képeire teremtette az embert.”

„Amikor a vizek apadni kezdtek, az Úr hatalmas által megtartott bárkát egy hegyektől körbezárt helyre vezette. Ezek a hegyek kis távolságra voltak egymástól, és ebben a nyugodt kikötőben úszott a bárka, mostantól nem hanyódozott többé a végtelen óceánon. Ez nagy megkönnyebbülést jelentett a vihartól hányt-vetett, megviselt utasoknak.

Noé és családja már alig várták, hogy a vizek lepadjanak, és újra a szárazföldre léphessenek. (...) Noé azonban, ahogy Isten parancsára lépett be a bárkába, úgy a kilépésre nézve is az Ő különleges utasítását várta. (...)

Noé a szabadulás örömeiben sem feledkezett meg Arról, akinek kegyelmes gondviselése megtartotta őket. Első dolga a bárka elhagyása után az volt, hogy oltárt épített és áldozatot mutatott be az Úrnak minden tiszta állatból és tiszta madárból, kimutatva a szabadításért érzett háláját Isten iránt, és Krisztus nagy áldozatába vetett hitét. (...) Állat-

állománya csekély volt, (...) mégis szívesen áldozta fel egy részét az Úrnak, annak elismeréséül, hogy minden az övé.

Amikor Noé látta a hatalmas ragadozókat, melyek vele együtt vonultak ki a bárkából, attól félt, hogy mindössze nyolc főt számláló családját szét fogják szaggatni. Az Úr azonban megnyugtató üzenetet küldött szolgájának: Féljen és rettegjen tőletek a föld minden állata és az ég minden madara. (...)

Korábban Isten nem engedte meg az embernek az állati táplálék fogyasztását, mert eredeti szándéka az volt, hogy az emberiség csupán a föld terméséből éljen. De most, hogy minden zöld növény elpusztult, megengedte a bárkában megőrzött tiszta állatok húsának fogyasztását.

A vízözön az egész föld felszínét megváltoztatta. (...) Amikor a vizek apadni kezdtek, a dombokat és a hegyeket hatalmas, zavaros tenger vette körül. Mindenfelé emberi és állati tetemek hevertek. Az Úr azonban nem akarta, hogy oszlásnak induljanak, és a levegőt megfertőzzék, ezért hatalmas temetést rendezett. Erős szelet bocsátott a földre, amely felszárította a vizeket, nagy ereje pedig hegycsúcsokat rántott magával a mélybe, fákat, sziklákat és földet borítva a holttestekre. (...) A hegyek, amelyek valaha gyönyörűek és tökéletesen szimmetrikusak voltak, szétszakadoztak és szabálytalanokká váltak. Kövek, tömbök és széttöredezett sziklák hevertek mindenfelé a föld felszínén.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 94–98. o.)

A 104. zsoltárból idézett részlet arra hívja fel a figyelmünket, hogy Isten még a vízözön után is ügyelt arra, hogy miképpen „rendezi be” újra a Földet. Hegyek és völgyek az általa „fundált” helyre kerültek. A Föld már nem tükrözte többé a teremtés utáni állapotot, de Istennek még mindig gondja volt arra, hogy a zordabb természet is tele legyen fenséges szépségekkel, amelyek felemelik az embert, és tanúskodnak a teremtő és fenntartó Istenről.

A vízözönig Isten nem rendelkezett valamilyen társadalmi rend, ezen belül bíróság felállításáról. Most azonban az emberi élet védelmére – előre ismerve a történelem további alakulását – erről is gondoskodott.

5 Hogyan erősítette meg Isten a szövetséget Noéval és családjával a vízözön után? Milyen ígéretet adott ennek keretében, amely mindaddig érvényes, amíg csak a Föld fennáll?

1Móz 8,21–22; 9,1–11 ■ „Mondta az Úr az ő szívében: Nem átkozom meg többé a földet az emberért, mert az ember szívének gondolata gonosz az ő ifjúságától fogva... Ezután, míg a föld lesz, vetés és aratás, hideg és meleg, nyár és tél, nappal és éjszaka meg nem szűnnek.

Azután megáldotta Isten Noét és fiait, és mondta nekik: Szaporodjatok és sokasodjatok, töltsétek be a földet!... Én pedig íme szövetséget szerzek tiveletek és a ti magvatokkal tiutánatok, és minden élő állattal, amely veletek van... Szövetséget kötök veletek, hogy soha ezután el nem vész özönvíz miatt minden test, soha sem lesz többé özönvíz a föld elvesztésére.”

.....

.....

.....

Ismét külön szövetségről olvasunk itt. Ez nem kétoldalú szövetség volt, és nem a lelki közösségre vonatkozott, hanem ily módon erősítette meg Isten azt a kegyelmes ígéretét, hogy nem pusztítja el a Földet még egyszer vízözön által. A szövetség kifejezéssel biztosítékot akart adni Isten Noénak és leszármazottai-

nak az idők végéig, hogy Ő mintegy elkötelezi magát az ember iránt ezzel az ígérettel, ami így abszolút bizonyos, mert Isten erkölcsi jelleme, szövetségi hűsége szavatolja. Ma, amikor ismét „megsokasodik a gonoszság” a földön (Mt 24,12), és ennek nyomán a természet is pusztul, félelmetes katasztrófákkal fenyeget, milyen értékes számunkra Isten ígérete, amit szövetségi kötelelemnek nevezett a maga részéről: „Amíg a föld lesz, vetés és aratás, hideg és meleg, nyár és tél, nappal és éjszaka, meg nem szűnnek.” Ha vannak is, lesznek is súlyos kilengések a természet világában, működésében, Isten szövetségi hűsége nekünk is biztosítékot ad, hogy ígérete biztosan érvényben marad mindvégig. A rendellenességek nem ölthetnek olyan mértéket, hogy általános értelemben lehetetlenné tegyék az életet a Földön.

6 Milyen szövetségi jelet adott Isten ezt követően Noénak és leszármazottainak?

1Móz 9,12–17 ■ „Mondta Isten: Ez a jele a szövetségnek, melyet én örök időkre szerzek közöttem és tiköztetek, és minden élő állat között, amely tiveleték van. Az én íveimet helyezem a felhőkbe, s ez lesz jele a szövetségnek közöttem és a föld között. És úgy lesz, hogy mikor felhővel borítom be a földet, meglátszik az ív a felhőben. Akkor megemlékezem az én szövetségemről, amely van énközttem és tiközöttetek, és minden testből való élő lélek között, és nem lesz többé vízözön minden test elvesztésére. Ez ama szövetségnek jele, melyet szereztem énközttem és minden test között, mely a földön van.”

.....

.....

.....

„Az Úr ígérettel bátorította Noé családját, nehogy később a gyülekező fellegek és az eső az újabb vízözöntől való félelemmel, állandó rettegéssel töltsék el az embereket. Milyen csodálatos Isten leereszkedése és részvéte tévelygő teremtményei iránt! Emberrel kötött szövetsége jeléül gyönyörű szivárványt helyezett a felhőkbe. Az Úr kijelentette, hogy amikor az ívet látja, megemlékezik szövetségéről. Ez nem azt jelenti, hogy Isten valaha is elfeledkezne rólunk, hanem azt, hogy a saját nyelvünkön beszél velünk, hogy jobban megérthessük. Isten szándéka az volt, hogy majd, ha a későbbi nemzedékek az égen dicsőségesen átívelő szivárvány felől érdeklődnek, szüleik ismételjék el nekik az özönvíz történetét, és mondják el nekik, hogy a Mindenható feszítette ki ívét, és helyezte a felhők fölé, annak biztosítékául, hogy a vizek nem fogják többé a földet elárasztani. Így a szivárvány nemzedékről nemzedékre, Isten emberek iránti szeretetéről tanúskodik, és erősíti Istenbe vetett bizalmukat.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 96. o.)

Az e heti adomány a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja.

– Hozzájárulás a közösség által fenntartott főiskola működési költségeihez.

Isten szövetségkötése Ábrahámmal, Izsákkal és Jákóbbal

I Hogyan viszonyult Ábrahám Istenhez már azt megelőzően is, hogy az Úr formálisan szövetséget kötött volna vele? Hogyan engedelmeskedett Isten felszólításának?

1Móz 12,1-8; 13,3-4 ■ „Mondta az Úr Ábrámnak: Eredj ki a te földedből, a te rokonságod közül, és a te atyád házából a földre, amelyet mutatok neked. Nagy nemzetté teszek, megáldalak téged, felmagasztalom nevedet, és áldás lesz... Megáldatik tebenned a föld minden nemzetsége. Kiment Ábrám, amint az Úr mondta néki... Átment Ábrám a földön egészen Sikem vidékéig, Móre tölgyeséig. Akkor kananeusok voltak azon a földön. Megjelent az Úr Ábrámnak, és mondta neki: A te magodnak adom ezt a földet. Ábrám oltárt épített ott az Úrnak, aki megjelent neki. Onnan azután a hegység felé ment Bétheltől keletre (...), ott oltárt épített az Úrnak, segítségül hívta az Úr nevét. Ment helyről helyre... mind Béthelig, oda, ahol először volt a sátora... annak az oltárnak a helyére, amelyet ott először készített, és segítségül hívta ott Ábrám az Úr nevét.”

Zsid 11,8-9 ■ „Hit által engedelmeskedett Ábrahám, mikor elhívatott, hogy menjen ki arra a helyre, amelyet örökölendő volt, és kiment, nem tudva, hová megy. Hit által lakott az ígélet földjén, mint idegenben, sátorokban lakva...”

.....

.....

Ábrahám 75 esztendősen kapta Istentől azt a kijelentést, hogy hagyja el szülőföldjét, rokonságát, és Isten útmutatását követve költözzön egy számára ismeretlen, távoli területre (1Móz 12,4). A bibliai kronológia szerint Ábrahám születésének ideje i. e. 1950, elhívásának ideje pedig i. e. 1875.

Az idézett igékből kitűnik, hogy Ábrahám **Isten iránti magatartásának ezek voltak a fő jellemzői: teljes bizalom alapján álló engedelmesség, segítségül hívás és hálaadás.**

A Perzsa-öböl mentén épült Úr városa, ahol Ábrahám elhívásáig élt, fejlett, civilizált város volt, családjá pedig tekintélyes, jó módú. Erre Ábrahám eredeti *Ábrám* nevéből lehet következtetni, amelynek a jelentése: 'magas atya'. Úr városának lakosai – sőt ebben az időben már Ábrám rokonsága és családjá is – sokistenhívók voltak (Józs 24,2).

„A várostörténet Urban kezdődik. Milyen is volt az Eufrátesz és Tigris összefolyásánál épült első nagy város? [A királysírokban] arany evőeszközöket, arany és lazúrköves ékszereket, ezüst holmikat, hárfákat, lantokat [találtak.] Egy-egy nagyobb házban tizenöt helyiség volt. (...) Ur ellenőrzése alatt állt a tengeri kereskedelem s az Eufrátesz és a Tigris közlekedése. (...) I. e. 2500 körül volt a város fénykora. Lakosainak számát 30–100 ezer körülire becsülik.” (Wolf Schneider: *Városok Urtól Utópiáig*, Gondolat, Budapest, 1973, 10–11. o.)

„Ábrahám feltétlen engedelmsége a hit egyik legszebb bizonyítéka az egész Szentírásban. (...) Az isteni ígéletben bízva, a teljesülés egyetlen külső bizonyítéka nélkül, ott hagyta otthonát, rokonságát, szülőföldjét, és elindult, hogy kövesse Istent, noha nem tudta, merre fogja vezetni. (...)

Nem kérdezősködött az ígélet földje felől: termékeny-e a föld, egészséges-e az éghajlat, kellemes környezet vár-e rá, szerezhet-e ott vagyont, gazdagságot. Isten szólt, és szolgájának engedelmeskedni kellett, számára az volt a legjobb hely a földön, amelyet Isten jelölt ki neki.

Ábrahám végül is elérkezett reményei földjére, amelyet azonban egy idegen és bálványimádó nép lakott. A ligetekben mindenütt bálványistenek oltárai álltak, a szomszédos magaslaton pedig emberáldozatokat mutattak be. Noha ragaszkodott Isten ígéreteihez, mégis sátra felállításában közben nyomasztó sejtelmek gyötörték. Akkor »megjelent az Úr Ábrahámnak, és mondta neki: A te magodnak adom ezt a földet.« (1Móz 12,7) Isten jelenlétének bizonyossága megerősítette hitét, hogy nincs kiszolgáltatva a gonoszok kénye-kedvének. »Ábrahám oltárt épített ott az Úrnak, aki megjelent neki.« (1Móz 12,7) Bárhol ütötte fel sátrát, közelében oltárt emelt. (...) Ha sátrát később le is bontotta, oltára ott maradt. A következő években Ábrahám sok vándorló kánaánitát tanított, és ha valamelyikük ilyen oltárra akadt, tudta, ki járt ott előtte, s ha felállította sátrát, kijavította az oltárt, és az élő Istent imádtá.» (Ellen G. White: *Patriárkák és próféták*, 120–123. o.)

2 Hogyan mutatkozott meg Ábrahám életében is, csakúgy, mint korábban Noé életében, hogy az Istennel kötött szövetség oltalmat jelent a veszélyben?

1Móz 12,10–20 ■ „Éhség lett az országban, és Ábrám alá ment Egyiptomba... Mikor közel volt, hogy bemenjen Egyiptomba, mondta feleségének, Szárainak: Íme tudom, hogy szépábrázatú asszony vagy, azért mikor meglátnak téged az Egyiptomiak, azt mondják: Felesége ez, és engem megölnek, téged pedig életben tartanak. Mondd azért, kérélek, hogy húgom vagy...

Amikor meglátták [Szárait] a fáraó főemberei... elvitték a fáraó udvarába. Megverte az Úr a fáraót és az ő házat nagy csapásokkal Száraiért, Ábrám feleségéért... És parancsolt a fáraó... és elbocsátották őt [Ábrámot] és az ő feleségét, és mindenét amije volt.”

1Móz 14,14–16; 15,1 ■ „Amint meghallotta Ábrám, hogy az ő atyjafia [Lót] fogságba esett, felfegyverezte házában nevelkedett háromszáztizennyolc kipróbált legényét, és üldözve nyomult Dánig. És csapatokra oszolva ellenük éjszaka, ő és szolgálai, megverte őket... És visszahozta mind a jószágot, Lótot is, az ő atyjafiát jószágával egybe visszahozta, meg az asszonyokat és a népet.

E dolgok után az Úr szólt Ábrámhoz látomásban: Ne félj, Ábrám! Én pajzsod vagyok néked, és a te jutalmad felette igen bőséges.”

.....

.....

.....

A Szentírás nem hallgatja el Ábrahám hitbeli megingását. Amikor az éhínség miatt ideiglenesen Egyiptomba kellett áttelepülnie, életét féltve, hazugságba csúszott, és a feleségét is ebbe vitte bele. A korabeli társadalmi állapotokat tükrözi, hogy attól kellett tartania, megölik azért, hogy megszerezzék szép arcú feleségét. A hazugság azonban, amivel önerőből próbáltak biztonságot szerezni, nem megvédte őket, hanem ellenkezőleg, nagy bajba sodorta. A bibliai leírás tömör, nem részletezi a történetet, de bizonyos, hogy mind Ábrahám, mind Sára Isten segítségéért könyörgött, amikor a kilátástalanul veszélyes helyzetbe belekerültek. Milyen messzemenő Isten könyörülete és hűsége! Még ha saját hibájából és vétkezése miatt is kerül bajba az ember, de megbánással Isten segítségéért kiált, Ő kegyelmeesen közbelép és megoldja a helyzetet.

„Egyiptomi tartózkodása alatt Ábrahám bizonyosságát adta annak, hogy ő sem mentes az emberi gyengeségektől. (...) Azzal, hogy eltitkolta, Sára a felesége, Isten

gondviselése iránti bizalmatlanságot árult el, annak az igaz hitnek és bátorságnak a hiányát, amelynek életében gyakran nemes bizonyosságát adta. (...) Úgy érvelt, hogy nem hazudik, ha Sárát mint húgát mutatja be, hiszen atyja leánya volt, csak más anyától. Mégis, valódi kapcsolatuk leplezése csalás volt. A teljes becsületességtől való legcsekélyebb eltérés sem nyerheti el Isten tetszését. Ábrahám hitének ez a fogyatkozása Sárát nagy veszélybe sodorta. (...) Azonban az Úr nagy irgalmában megőrizte Sárát. (...) A fáraó megintése Ábrahám védelmére szolgált a pogány népekkel való későbbi érintkezésében, ugyanis ez az ügy nem maradhatott titokban, és világossá lett, hogy az az Isten, akit Ábrahám imád, megvédi szolgáját.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 124–126. o.)

Amikor viszont, más esetben, Isten segítségével bízva, unokaöccse iránti szeretetből, felelősségtudatból igazán veszélyes dologra vállalkozott, fényes győzelemmel került ki az igen nehéz helyzetből:

„Khédorlaomer, Elám királya [szövetségeseivel] (...) kifosztotta a síkság városait, és gazdag zsákmánnyal, sok fogollyal távozott. A foglyok között volt Lót és családja is. Ábrahám nyugodtan élt Mamré tölgyesében, amikor egy menekültől értesült a csata kimeneteléről és az unokaöccsét ért szerencsétlenségről. Nem volt benne semmilyen rossz érzés Lót hálátlansága miatt. Iránta érzett szeretete felébredt, és elhatározta, hogy kiszabadítja. Mindenekelőtt Isten tanácsát kikérve, készült az ütközetre. (...) Lótot és családját a foglyokkal és javaikkal együtt kiszabadították. (...) Láthatóvá vált, hogy az életszentség nem jelent gyávaságot, és hogy Ábrahámot hite tette bátorrá, hogy síkra szálljon az igazságért és az

elnyomottak védelmében. Hősies tette növelte a környező törzsekre gyakorolt befolyását. Ábrahám boldogan tért vissza nyájaihoz és sátraihoz, elméjét azonban gyötrő gondolatok kínozták. (...) Azok a nemzetek, akiket legyőzött, biztosan megújítják Kánaán elleni támadásaikat, és különösen rajta akarnak majd bosszút állni. (...) Éjszakai látomásban azonban ismét hallotta a mennyei hangot: »Ne félj, Ábrám – mondta a Királyok Királya –, én pajzsod vagyok tenéked...« (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 130., 132. o.)

Micsoda hasonlat, micsoda bátorítás: „Ne félj, pajzsod vagyok én neked!” Ha Isten útján járunk, és hitben Őrá támaszkodunk, akkor nekünk is szól az ígéret, hogy a Mindenható oltalma pajzsként fog védelmezni.

3 Miképpen nyilatkozott meg Ábrahám hite, amikor Isten megismételte neki korábbi ígéretét, amelynek a teljesedése azonban egyre lehetetlenebbnek látszott? Hogyan kötött ezután Isten, mintegy külsőleg vagy formálisan is szövetséget vele?

1Móz 15,3–6 ■ „Mondta Ábrám [Istennek]: Íme nekem nem adtál magot, és íme az én házam szolgaszülöttje lesz az én örökösöm. Szólt az Úr őhozzá, mondván: Nem ő lesz a te örökösöd, hanem aki a te ágyékdoból származik, ő lesz a te örökösöd. Kivitte őt, és mondta: Tekints fel az égre, és számláld meg a csillagokat, ha azokat megszámlálhatod: Így lesz a te magod. Hitt az Úrnak és tulajdonított ez őneki igazságul.”

Rm 4,18–21 ■ „Reménység ellenére reménykedve hitte, hogy sok nép atyjává lesz. (...) Isten ígéretében nem kételkedett hitetlenséggel, hanem erős volt a hitben, dicsőséget

adva Istennek, teljesen elhitte, hogy amit Ő ígért, azt meg is cselekedheti. Azért is tulajdoníttatott neki igazságotul.”

1Móz 15,8–10.17–18 ■ „[Mondta Isten Ábrámnak:] Hozz nekem egy háromesztendős üszőt, egy három esztendős kecskét, és egy három esztendős kost, egy gerlicét és egy galambfiat. Elhozta azért ezeket, kétfelé hasította azokat, és mindeniknek fele részét a másik fele része átellenébe helyezte... Amikor a nap lement és sötét lett, íme egy füstölő kemence, tüzes fáklya átment a húsdarabok között... E napon kötött az Úr szövetséget Ábrámmal.”

.....

.....

.....

.....

Az Igében megörökített beszélgetés Ábrahám és Isten között mintegy tíz esztendővel azután történt, hogy Isten elhívta Ábrámot egy küldetés betöltésére, és három nagy ígéretet adott neki: nagy néppé teszi, nekik adja az országot, ahová küldi, és a Föld minden nemzete megáldatik „az ő magvában”, azaz utódaiban és egy bizonyos utódjában. (A héber *zera/magva* szó egyes és többes számú jelentésű is lehet, mint egyébként a magyar nyelvben is. Többes számú jelentésében arra utal, hogy az Ábrahám-tól származó zsidó népet Isten áldássá akarta tenni a Föld minden népe számára, ami sajnos csak részlegesen teljesülhetett a nép hívő maradéka által. Egyes számú jelentésében pedig az eljövendő Messiásra, Krisztusra utalt.)

Ábrahám gyermektelen volt, amikor Isten ezeket az ígéreteket adta neki. Beteljesedésüknek előfeltétele volt, hogy egyáltalán legyen utóda, legyenek leszármazottai. Ábrahám mégis,

évek multával is hittel fogadta Isten szavát, noha emberi realitás alapján egyre lehetetlenebbnek tűnt, hogy gyermeke legyen. Nem hitetlenségből, hanem hitéből következően kért jelet Istentől ígérete megerősítéséül.

„A pátriárka (...) látható jelt kért hitének megerősítésére, mintegy bizonyosságul a következő nemzedékek számára, hogy az Úr teljesíteni fogja kegyelmes terveit. Az Úr pedig leszállt, hogy szövetséget kössön szolgáljával, olyan módon, ahogy emberek szentesítették ünnepélyes fogadalmaikat.” (Ellen G. White: *Patriárkák és próféták*, 133. o.)

„Ábrahám szövetsége a kegyelem szövetsége volt.” (Ellen G. White: *„A Te Igéd igazság”*, 10. o.)

Ábrahám kiállta azt a hitpróbát is, amely az ősellenség támadása révén lepte meg őt, amikor arra várt, hogy Isten valamilyen módon kinyilvánítja, megköti a szövetséget vele. „Ragadozó madarak szálltak a húsdarabokra, de Ábrám elűzte őket. És történt naplementekor, mély álmom lepte meg Ábrámot, íme rémülés és nagy sötétség szállt rá.” (1Móz 15,11–12) Ábrahám elűzte a ragadozó madarakat, és nem engedett sem az álmoságnak, sem a titokzatos félelemnek és csüggedésnek, amely rá akart telepedni. Kitartott, mert tudta, hogy Isten utasította őt a szövetséggkötés előkészítésére, és kizártnak tartotta azt, hogy megcsalja őt. Isten meg is szólította őt ezek után, újabb kinyilatkoztatásokat közölt vele, és látható jelét adta annak, hogy Ábrahámmal – egy földi halandóval – megkötötte a szövetséget.

„Örködj olyan hűségesen, mint Ábrahám, nehogy hollók vagy más ragadozó madarak szálljanak áldozatodra és Istennek hozott ajándékkodra. Úgy ügyeljünk a kételkedés gondolataira, hogy ne lássanak napvilágot, ne adjunk hangot neki!” (Ellen G. White: *„A Te Igéd igazság”*, 10. o.)

4 Hogyan jut kifejezésre Isten és ember szövetségének a lényege abban a felhívásban, amit az Úr ezután intézett Ábrahámhoz? Továbbá abban a kijelentésben, amit Isten rá vonatkozóan tett a későbbiekben?

1Móz 17,1 ■ „Amikor Ábrám kilencvenkilenc esztendő volt, megjelent az Úr Ábrámnak, és mondta néki: Én a mindenható Isten vagyok, járj énelőttem, és légy tökéletes!”

1Móz 18,17-19 ■ „Mondta az Úr: Eltitkoljam-e Ábrahámától, amit tenni akarok?... Mert tudom róla, megparancsolja fiainak és házanépének őutána, hogy megőrizték az Úr útját, igazságot és törvényt téve, hogy beteljesítse az Úr Ábrahámon, amit szólt felőle.”

Jak 2,23 ■ „Beteljesedett az Írás, amely ezt mondja: Hitt pedig Ábrahám Istennek, és tulajdonítottatott néki igazságul, és Isten barátjának neveztetett.”

Vö. Ésa 41,8

.....

.....

.....

(Milyen biztosíték és felhívás előzte meg Isten Ábrahámhoz intézett „légy tökéletes” parancsát? Benne van-e ebben az egyetlen mondatban a tökéletességhez egyedül vezető út kijelölése? Vö. 1Móz 6,9. Saját erejéből tartotta-e meg Ábrahám Isten minden rendelkezését? Mi volt az ő része abban, hogy a szövetség közte és Isten között ennyire jól működött, és olyannyira elmélyült, hogy Isten Sodoma és Gomora sorsáról is tanácskozott Ábrahámmal?)

„Ő, aki már távolból ismeri gondolatainkat, aki igazán ítéli az embert, mondja Ábrahámról: »Tudom róla, ismerem őt.« Ábrahám sohasem árulná el az igazságot önző

érdekekért. (...) Nemcsak maga féli az Urat, hanem ott-honában is ápolja a hitet. Gyermekai és háztartása iránti szeretete arra készítette Ábrahámot, hogy ügyeljen vallási és hitéletükre, oktassa őket az isteni alapelvek ismeretére mint a legbecsesebb örökségre, melyet rájuk és általuk a világra hagyhat.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 138-139. o.)

5 Milyen kapcsolat ismerhető fel Ábrahám hitbéli kudarcai és a későbbi nagy hitpróba között, amelyben viszont hite teljessé vált és elnyerte a „hívók atyja” nevet?

1Móz 16,2; 17,17-18; 20,1-11 ■ „Mondta Szárai Ábrámnak: Ímé az Úr bezárta az én méhemet, hogy ne szüljek, kérlek, menj be az én szolgálómhoz, talán azáltal megépülök. És engedett Ábrám Szárai szavának.

[Amikor ezt követően Isten megerősítette, hogy a feleségétől lesz gyermeke,] akkor arcra borult Ábrahám, és nevetett, azt gondolva szívében: Vajon százesztendő embernek lesz-e gyermeke, avagy Sára kilencvenesztendő lévén, szülhet-e? És mondta Ábrahám Istennek: Bár csak Ismáel [a szolgálótól, Hágártól született fiú] élne teelőtted.

Elköltözött... Ábrahám a déli tartományba... és tartózkodott Gérárban. És mondta Ábrahám Sáráról, az ő feleségéről: Az én húgom ő. Elküldött azért Abimélek, Gérárnak királya, és elvitette Sárát. Isten Abimélekhez ment éjjel álomban... és mondta: Add vissza az embernek az ő feleségét... És hívatta Abimélek Ábrahámot, és mondta neki: Mit cselekedtél velünk?... És felelt Ábrahám: Bizony azt gondoltam, nincs istenfélelem e helyen, és megölnek engem feleségemért.”

Zsid 11,17–19 ■ „Hit által áldozta meg Ábrahám Izsákot, próbára tétetvén, és az egyszülöttet vitte áldozatul, ő, aki az ígéretek nyerte. Akinek megmondatt: Izsákban neveztetik néked mag. Úgy gondolkozott, hogy Isten a halálból is képes feltámasztani, amiért is őt példaképpen visszanyerte.”

Vö. Rm 4,17–18 ■ „[Ábrahám abban az Istenben] hitt, aki a holtakat megeleveníti, és azokat, amelyek nincsenek, előszólítja mint meglevőket.”

Rm 4,12 ■ „Hogy atyja legyen... mindazoknak, akik... követik a mi atyánk, Ábrahám... hitének nyomdokait.”

.....
.....
.....

Milyen könnyen meginog az ember hite, még a legkülönbeké is! Röviddel azután, hogy Ábrahám hite a magaslaton volt (1Móz 15,6), máris elesett egy kísértésben, amely Sára ajánlata által közelítette meg. És miután Isten ennek ellenére újból megerősítette neki tett ígéletét, hogy Sárától fog gyermeke születni, először „nevetett szívében”, mert csak az emberi realitásokra nézett, és az ígélet beteljesedését lehetetlennek vélte. Továbbá, másodszor is beleesett ugyanabba a csapdába, nem sokkal Izsák születése előtt, amiből Isten nagy kegyelme tudta kimenteni őt korábban. Milyen jó, hogy Isten nemcsak a külsőleg látható cselekedeteket nézi, hanem a szív igazi vágyait és szándékait is, és beteljesíti az alábbi ígéletet, a mi életünkben, csakúgy mint Ábrahám életében: „Ha mi hitetlenkedünk is, Ő hű marad, mert magát meg nem tagadhatja.” (2Tim 2,13)

Ugyanakkor Isten nem adja fel az ember hite és engedelmesége tökéletessé válásáért folytatott küzdelmét. Ezt láthatjuk Ábrahám életében is.

„Isten gondviselése olyan helyzeteket teremt [szolgái számára], amelyek megpróbálják jellemüket, megmutatják fogyatékoságaikat és gyengeségeiket, melyekről mit sem tudtak. Alkalmat ad rá, hogy ezeket a fogyatékoságakat helyrehozzák, és szolgálatára alkalmassá váljanak. (...)) Megtanítja őket arra, hogy Rá támaszkodjanak mint egyedüli segítőkjűkre és őrzőkjűkre. Így éri el célját. Így neveli, edzi, fegyelmezi és készíti fel őket, hogy megvalósítsák terveit.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 124–125. o.)

„Isten a hívők atyjául hívta el Ábrahámot, és élete a hit példaképe kellett, hogy legyen a következő nemzedékek számára. Hogy Ábrahám eljuthasson a hit legmagasabb fokára, Isten újabb próbának vetette alá, a legnagyobb próbának, melyet valaha embernek ki kellett állnia. (...) Amikor a hön áhított gyermek éppen férfikorba lépett, és mikor már úgy tűnt, hogy a pátriárka megláthatja reményei beteljesedését, egy minden korábbinál nagyobb próba szakadt rá. (...)

Sátán is ott volt (...) és azt sugallta fülébe, hogy Ábrahám biztosan csalás áldozata, hiszen az isteni törvény parancsolta, hogy »ne ölj«, és Isten nem kívánná azt, amit egyszer megtiltott. (...)

Sötétség vette körül Ábrahámot, de Isten parancsa még mindig a fülében csengett. (...) Most sem zúgolódott Isten ellen, hanem felvértezte lelkét, az Úr jóságának és hűségének bizonyítékain elmélkedett. (...) Ezt a fiút váratlanul kapta Istentől, és Neki, aki ezt a drága ajándékot adta, nincs-e joga visszakérni azt, ami az övé. (...) Izsák születése csoda volt, és az a hatalom, amely életet adott neki, nem adhatja-e vissza életét? Túl a látható világon, Ábrahám megragadta Isten szavát, »úgy gondolkozván, hogy Isten a halálból is képes őt feltámasztani« (Zsid 11,19).” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 145–149. o.)

6 Hogyan erősítette meg Isten Ábrahámval kötött szövetségét és a neki tett ígéreteket fia, Izsák, és unokája, Jákób esetében is?

1Móz 26,2–5 ■ „Megjelent [Izsáknak] az Úr és ezt mondta: Ne menj alá Egyiptomba!... Tartózkodjál ezen a földön, és én veled leszek és megáldalak téged, mert tenéked és a te magodnak adom mindezeket a földeket, hogy megerősítek az esküvést, amellyel megesküdtem Ábrahámval, a te atyádnak. Megsokasítom a te magodat, mint az ég csillagait... Megáldatnak a te magodban a föld összes nemzetei. Mivelhog hallgatott Ábrahám az én szavamra, megtartotta a megtartandókat, parancsolataimat, rendeléseimet és törvényeimet.”

1Móz 28,12–15 ■ „[Jákób] álmod látott: Ímé egy lajtorja volt a földön felállítva, melynek teteje az eget érte, és ímé Isten angyalai fel- és alájártak azon. Ímé az Úr állt azon, és szólt: Én vagyok az Úr, Ábrahámval, a te atyádnak Istene, és Izsáknak Istene, ezt a földet, amelyen fekszel, neked adom és a te magodnak. És a te magod olyan lesz, mint a föld pora, és terjeszkedsz nyugatra és keletre, északra és délre... Tebenned és a te magodban áldatnak meg a föld összes nemzetei. Ímé én veled vagyok, hogy megőrizzelek téged, bárhová mész, és visszahozalak e földre, mert el nem hagylak téged, míg be nem teljesítem, amit neked mondtam.”

Hós 12,4 ■ „[Jákób] küzdött az angyallal, és legyőzte, sírt és könyörgött neki.”

.....

.....

Izsákról kevés szó esik a Szentírásban, de az beszédes: 1Móz 24,63.67. Volt miről elmélkednie időről időre, hiszen ő is részese

volt atyjával együtt a nagy hitbéli tapasztalatnak. Érzékeny lelkű volt, anyja halálát fájó veszteségként élte át. Hitbéli magatartásáról Ellen G. White így ír:

„Izsák – bízva atyja bölcsességében és szeretetében – elégedetten tette kezébe az ügyét, mert hitte, hogy Isten vezeti majd választását [házasságát illetően]. (...) Az Ábrahám-nak adott és később fiainak is megerősített ígéret volt Izsák és Rebeka minden vágya és reménye. (...) Izsák feltárta fiai előtt ezeket a kiváltságokat és feltételeket.” (*Pátriárkák és próféták*, 171. o.)

Jákóbról pedig ezt írja:

„Vágyott közösségekben lenni Istennel, úgy mint Ábrahám. (...) Gondolatai állandóan a jövő körül forogtak, szerette volna megragadni a még nem látott áldásokat. (...) Jákób végül elnyerte az áldást, amely után sóvárgott. Bűné, hogy csalt és bátyja helyét kívánta, Isten megbocsátotta. (...) A Jabbók partján töltött gyötrelmes éjszakán, amikor úgy tűnt, hogy közvetlen a pusztulás előtt áll, Jákób megtanulta, milyen hiábavaló az emberi segítség, mennyire alaptalan az emberi erőbe vetett bizalom. (...) Gyámoltalansága és méltatlansága tudatában esedezett Istenhez a töredelmes bűnösöknek ígért kegyelemért. (...) A menny és a föld elmúlnak, de Isten Szava megáll mindörökké – ebbe kapaszkodott félelmetes küzdelmei közepette. (...) Jákób története a bizonyíték, hogy Isten nem veti el azokat, akiket a bűn ugyan hálójába kerített, de őszinte bűnbánattal visszatértek hozzá. Önmaga alárendelése és bizakodó hit által nyerte el Jákób azt, amit elveszített, amikor saját erejével harcolt.” (*Pátriárkák és próféták*, 178–179., 200–203. o.)

Az e heti adomány az irodalmi alapot támogatja.

Isten szövetségkötése Izráel népével – Az „új szövetség” ígérete

I Milyen kapcsolatban állt ez a szövetségkötés az Ábrahámval kötött, majd Izsákkal és Jákóbbal is megerősített korábbi szövetséggel? Miben különbözött azonban ez a szövetség a hívő elődökkel kötött szövetségtől?

2Móz 2,23–24 ■ „Izráel fiai fohászkodtak a szolgaság miatt... Meghallgatta Isten fohászkodásukat, és megemlékezett Ábrahámval, Izsákkal és Jákóbbal kötött szövetségéről...”

2Móz 3,2–8 ■ „Megjelent az Úr angyala [avagy követe*] tűznek lángjában egy csipkebokor közepéből..., és mondta: Én vagyok a te atyádnak Istene, Ábrahámnak Istene, Izsáknak Istene és Jákóbnak Istene... Látván láttam az én népem nyomorúságát, amely Egyiptomban van, és meghallottam az ő sanyargatóik miatt való kiáltásukat, sőt ismerem szenvedéseit. Le is szálllok, hogy megszabadítsam őket az egyiptombeliek kezéből.”

* Az eredeti héber szó alapjelentése: *követ*, itt ebben a jelentésében szerepel. Krisztusról többször szól az Ószövetség úgy, mint „a szövetség Angyaláról”, azaz mint „a szövetség Követéről”, vagy mint „az Úr orcájának”, színének, jelenlétének Követéről. Lásd Mal 3,1; Ésa 63,9. (Másutt viszont Isten angyalait jelöli ugyanez a szó mint az Úr követeit, „akik teljesítik az Ő rendeletének szavát” – Zsolt 103,20–22).

Az idézett igék bizonyosságai annak, hogy Isten ígéretei – az Ő szövetségi hűsége folytán – nemzedékről nemzedékre érvényben maradnak a hívő utódok számára is. Előző két tanulmányunk világossá tette, hogy Isten korábbi, hívő emberekkel való szövetséggötése azonosíthatók voltak azzal az örök kegyelmi szövetséggel, amely Isten megváltási tervének része és eszköze. Amikor azonban Isten Ábrahám nagy néppé lett utódaival kötött szövetséget – akik egyrészt testi leszármazás szerinti, vegyes nép voltak, másrészt az elnyomatás és a szolgaság évei nyomot hagytak rajtuk –, akkor ennek a szövetségnek bizonyos tekintetben módosulnia kellett, figyelembe véve állapotukat és szükségleteiket, noha a cél ugyanaz maradt.

„Izrael fiai sokasodtak [Egyiptomban], azonban megtartották elkülönültségüket. Az egyiptomiakkal nem társultak, nem vették fel szokásaikat, sem vallásukat, s gyors gyarapodásuk félelmet váltott ki a királyból és népéből, nehogy háború esetén Egyiptom ellenségeihez csatlakozzanak. Azonban elűzetésük végrehajtását megakadályozta az államérdek. Sok volt ugyanis közöttük a rátermett, értelmes mesterember, akik nagyban hozzájárultak a nemzet jólétéhez. (...) Ezért Izrael népét hozzászámolták a robotmunkára kötelezett egyiptomiakhoz, akik korábban eladták vagyonukat a királyságnak. Hamarosan felvigyázókat rendeltek föléjük, és ezzel rabszolgaságuk teljessé vált. (...)

A király és tanácsosai azt remélték, hogy a nehéz munkával leigázhatják az izraelitákat, megakadályozhatják megerősödésüket. Miután szándékuk kudarcot vallott, még kegyetlenebb rendszabályokhoz folyamodtak. Rendeletet adtak ki (...), hogy minden izraelita fiúgyermeket már születésekor öljenek meg. (...) »Meghallotta Isten az ő fohászadásukat, és megemlékezett Ábrahámmal, Izsákkal és Jákóbbal kötött szövetségéről.« (...) Elérkezett Izrael szabadulásának ideje.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, 250–259. o.)

2 Milyen szövetségi ajánlatot tett Isten a népnek, miután kiszabadította őket Egyiptomból, és úton voltak az ígért földje felé? Milyen választ adott a nép erre?

2Móz 19,1-8 ■ „A harmadik hónapban azután, hogy kijöttek Izráel fiai Egyiptom földjéről... megérkeztek a Sínai-pusztába... Mózes felment Istenhez, és szólt hozzá az Úr a hegyről: Ezt mondd a Jákób házanépének, és ezt add tudtára Izráel fiainak. Ti láttátok, amit Egyiptommal cselekedtem, hogy hordoztalak titeket sasszárnyakon és magamhoz bocsátottalak titeket.

Most azért, ha figyelmesen hallgattok szavamra és megtartjátok az én szövetségemet, úgy ti lesztek nékem valamennyi nép közül az enyéim, mert enyém az egész föld. És lesztek ti nekem papok birodalma és szent nép.

Ezek azok az ígék, melyeket el kell mondanod Izráel fiainak. Elment azért Mózes, egybehívta a nép véneit, és eléjük tárta mindazokat a beszédeket, melyeket parancsolt neki az Úr. És az egész nép egy akarattal felelt és mondta: Valamit rendelt az Úr, mind megteesszük.”

Gal 3,24; 4,1-3 ■ „A törvény Krisztushoz vezető pedagógusunkká* lett, hogy hitből igazuljunk meg... Ameddig az örökös kiskorú, semmivel sem különbözik a szolgától – jöllehet ura mindennek –, hanem gyámok és gondviselők alatt van az atyjától rendelt ideig. Azonképpen mi is, mikor kiskorúak voltunk, a világ elemei alá voltunk vetetve szolgaként.”

* Gal 3,24 magyar fordításunkban így kezdődik: „A törvény Krisztusra vezérlő mesterünké lett...” Az eredeti görög szövegben a „mester”-nek fordított szó: *paidagogosz/pedagógus*. A görögök a kiskorú gyermekek nevelőit hívták pedagógusnak, akik őket sokszor fegyelmezéssel is igazgatták. A nagyobb gyermekek tanítóit hívták *didaskálosznak*, azaz tanítónak, akik most már nem annyira neveléssel, hanem inkább ismeretek közlésével foglalkoztak.

Jól figyeljük meg:

– *Mit tartalmazott Isten szövetségi ajánlata, mit ígért Ő a népnek?*

– *Milyen szövetségi magatartást kért a nép részéről?*

– *A nép őszinte készségét akarta kifejezni, de a szövetségnek milyen téves értelmezése sejtett fel máris a válaszban?*

.....

.....

.....

Isten nagyon körültekintően fogalmazta meg szövetségi ajánlatát. Ha lelki látásuk lett volna az izraelitáknak, ha helyesen értik azt, amit Isten mondott nekik, akkor meglátták volna, hogy az örök kegyelmi szövetség ígérete rejlett ajánlatában. Isten ugyanis nem azt kérte, hogy önerejükből tartsák meg a törvényt, hanem csak azt, hogy odaadóan figyeljenek szavára, és támaszkodjanak Őrá, tartsák fenn a szövetségi magatartást iránta. Ennek ismeretében értjük meg Ellen White alábbi sorait:

„Az ősi Izráelnek Mózes által adott utasításokat Isten mai népének tanulmányoznia kell, és engedelmeskednie is az utasításoknak, melyeket az Úr adott. (...) Az a szövetség legyen menedékünk és védelmünk, melyet Isten a Sínainál kötött népével. (...) Ez a szövetség ma is ugyanúgy érvényes, mint amikor az Úr az ősi Izráel népével megkötötte.”

(„A Te Igéd igazság”, 18. o.)

Sajnos csak egyes hívő izraeliták értették meg igazán, hogy milyen szövetségi kapcsolatba akar lépni velük Isten, és ők valóban az örök kegyelmi szövetség kötelékében élték életüket Istennel. (Ilyenek voltak például Sámuel és a további próféták, Dávid és egyes hívő királyok, illetve olyan hívő emberek, mint

például Sámuel édesanyja, Anna, vagy a sunemita asszony, aki Ezékiel próféta idejében élt.) Az izraeliták túlnyomó többsége azonban, a lelki látás híján, magabiztos volt, ők másképpen értelmezték a szövetségi ajánlatot. Úgy gondolták, az egy adok-adj viszonyrendszer. Úgy hitték, önerejükből képesek Isten parancsolatait megtartani, ennek fejében viszont elvárhatják, hogy Isten védelmezze és áldásaiban részesítse őket. Isten előre ismerte gondolkodásukat és magatartásukat, tudta hogy velük csak olyan szinten köthet szövetséget, ahogyan ők azt képesek megérteni.

„A rabszolgaságtól és a pogányságtól elvakult, megromlott nép képtelen volt arra, hogy kellőképpen méltányolja Isten tíz rendelkezésének messzeható elveit. (...) [Ezért] Isten további rendelkezéseket adott a törvény elveinek magyarázására, alkalmazására. (...) A nép olyan könnyen félrevezethetőnek bizonyult, hogy Isten nem hagyhatta őrizetlenül a kísértés egyetlen ajtaját sem. Mózes parancsot kapott, hogy Isten útmutatása szerint írjon szabályokat és törvényeket, amelyek pontosan meghatározzák a követelményeket. (...)

A szolgaság idején a nép nagyrészt elfelejtette az istenismeretet és az ábrahámi szövetség alapelveit. (...) Isten műve minden időben ugyanaz, bár vannak különböző fejlődési fokozatai és hatalmának különböző megnyilatkozási formái az emberiség korszakonként változó szükségleteinek megfelelően.

Ahogy a Biblia két törvényről, egy változhatatlan örökkévalóról és egy ideiglenes, mulandóról beszél, ugyanúgy két szövetség létezik. Először a kegyelem szövetsége kötöttett az emberrel, amikor a bűneset után Isten ígéretet tett, hogy az asszony magva majd a kígyó fejére tapos. Ez a szövetség minden embernek a megbocsátást és Isten kegyelmét ajánlotta, a jövőben pedig engedelmisséget kívánt Krisztusba

vetett hit által. (...) Ugyanezt a szövetséget újította meg az Ábrahámnak adott ígéret. (...) Isten a Sínai-hegynél azonban egy másik szövetséget kötött Izráellel, amit a Szentírás ószövetségnek nevez.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 323., 384., 392–395. o.)

„[Amikor Gal 4,3-ban] Pál a törvényt »a világ elemeinek« nevesi, (...) főképpen a szertartási törvényre utal, amely külső dolgokat érintett, úgy mint ételt, italt, öltözködést, helyeket, időket, ünnepeket, tisztálkodásokat, áldozatokat stb. Ezek világi dolgok, amelyek nem menthetik meg a bűnöst. (...) Mózes törvénye (...) a bennünk lévő gonoszt feltárva Isten jobb dolgai utáni sóvárgást kelt a szívben. (...) A törvény Krisztus karjaiba hajt bennünket. (...) Amennyiben Krisztushoz űz, kitűnő szolgálatot tesz. Nem akarom azt a benyomást kelteni, hogy a törvény megvetendő. Pál sem akarja ezt a benyomást kelteni. A törvényt tisztelni kell. (...) De a törvény nem nyújt vigaszt a lesújtott lelkiismeret számára.” (Luther Márton: *Tündöklő vétkekről és az átokká lett Krisztusról – A Galata-kommentár*, Hetedik Kiadó, 2017, 130. o.)

3 Mely esetekben rontotta meg a nép a szövetséget oly mértékben, hogy az bőven okot adhatott volna a szövetség felbontására Isten részéről?

2Móz 32,7–11 ■ „Szólt az Úr Mózesnek: Eredj, menj alá, mert megromlott a te néped, amelyet kihoztál Egyiptom földjéről. Hamar letértek az útról, amelyet parancsoltam nekik, borjúképet öntöttek maguknak, azt tisztelik, annak áldoznak, és azt mondják: Ezek a te isteneid, Izráel, akik kihoztak téged Egyiptom földjéről... Azért hagyj békét nekem, hadd gerjedjen fel haragom ellenük, és töröljem el őket! Téged azonban nagy néppé teszek. De Mózes esedezett az Úrnak, az ő Istenének színe előtt.”

1Sám 8,4–8 ■ „Összegyűltek azért Izráel minden vénei, elmentek Sámuelhez Rámába. És mondták neki: válassz nekünk királyt, aki ítéljen felettünk, mint minden népnél szokás... Mondta az Úr Sámuelnek: Fogadd meg a nép szavát mindenben, amit mondtak neked, mert nem téged utáltak meg, hanem engem utáltak meg, hogy ne uralkodjam felettük. Mindama cselekedetek szerint, amelyeket véghezvittek attól a naptól kezdve, amelyen kihoztam őket Egyiptomból... elhagytak engem és idegen isteneknek szolgáltak...”

Hós 4,1.17; 11,7 ■ [Az északi ország lakosainak közvetítette Hóseás próféta az i. e. 722-ben teljessé vált asszír pusztítást megelőzően:], „Halljátok meg az Úr beszédét, Izráel fiai, mert pere van az Úrnak a föld lakóival, mert nincs igazság, nincs szeretet, nincs Isten ismerete a földön... Bálványokkal szövetkezett Efraim, hagyd hát magára!... Az én népem megátalkodottan hajlamos elfordulni tőlem. Ha hívogatják is őket a magasságos Istenhez, senki nem indul meg rajta.”

2Krón 36,14–17 ■ [A déli ország, Júda lakosainak közvetítette ezt az üzenetet Jeremiás próféta, több mint száz évvel később, a babilóniaiak végzetes támadása előtt:] „Még a papok fejedelmei, valamint a nép is, mindnyájan szaporították a bűnt a pogányok minden utálatossága szerint, és megfertőztették az Úr házát, amelyet megszentelt Jeruzsálemben. Az Úr, az ő atyáik Istene, elküldte hozzájuk követeit jó idején, mert kedvezett népének és az ő lakhelyének. De ők Isten követeit kigúnyolták, beszédeit megvetették, prófétáival gúnyt űztek, míg az Úr haragja felgerjedt az ő népe ellen, és többé nem volt segítség. És rájuk hozta a káldeusok királyát (...), mindnyájukat kezébe adta.”

.....

.....

„A hegyen az Úr figyelmeztette Mózeset mindarra, ami a táborban történik, és felszólította, hogy haladéktalanul térjen vissza. »Eredj, menj le – mondta az Úr –, mert megromlott a te néped, amelyet kihoztál Egyiptom földjéről. Hamar letértek az útról, amelyet parancsoltam nekik, borjúképet öntöttek maguknak.« (...) Isten Izráel népével kötött szövetsége érvénytelenné vált. (...) Isten jelezte, hogy megtagadta népét. Úgy beszélt róluk Mózesnek, mint a »te néped«. (...) Miközben Mózes Izráelért könyörgött, bátortalansága feloldódott népe iránti mély szeretetében. (...) Az Úr meg is hallgatta könyörgését. (...) Isten próbára tette szolgáját, kipróbálta a tévelygő, hálátlan nép iránti hűségét és szeretetét.

Isten megjövendölte prófétája által, hogy király fog uralkodni Izráel felett, de ez még nem jelentette azt, hogy ez az uralkodási forma akarata szerint való, vagy számukra a legjobb lett volna. Mivel megtagadták, hogy tanácsai irányítsák őket, megengedte, hogy a nép a saját útját járja. (...) [Miután azonban] a nép alázatosan beismerte bűnét, Sámuel nem hagyta a népet csüggedésben: »Ne féljete – hangzott Isten üzenete szolgáján keresztül –, ha már mind e gonoszsgot véghezvittétek, most ne távozzatok el az Úrtól, hanem az Úrnak szolgáljatok teljes szívetekből.« (...) Mert nem hagyja el az Úr az Ő népét.» (Ellen G. White: *Patriárkák és próféták*, 332–334., 670., 681. o.)

„Izráel gyermekeit fogolyként hurcolták Babilóniába, mert eltépték magukat Istentől. (...) Az Úr nem részesíthette őket jólétben, nem tudott eleget tenni szövetségének, mert hűtlenek lettek az elvekhez, amelyeket gondos megtartásra adott nekik. (...) A maguk útjaira hagyta őket, és az ártatlan együtt szenvedett a bűnössel. (...) Izráel gyermekei között mégis voltak olyan (...) emberek, akik akár az acél, hűek maradtak az elvekhez.” (Ellen G. White: *„A Te Igéd igazság”*, 56. o.)

4 Hogyan kezdeményezett Isten – mindezek ellenére – újabb szövetségekötést a nép maradékával a hetvenéves babiloni fogság után? Miért szólt ezúttal „új szövetségről”?

Jer 31,31-34 ■ „Íme, eljönnek a napok, azt mondja az Úr, és új szövetséget kötök az Izráel házával és Júda házával. Nem ama szövetség szerint, amelyet az ő atyáikkal kötöttem azon a napon, amelyen kézen fogtam őket, hogy kihozzam őket Egyiptom földéről, de akik megrontották az én szövetségemet, noha én férjük maradtam – azt mondja az Úr.

Hanem ez lesz a szövetség, amelyet e napok után az Izráel házával kötök, azt mondja az Úr: Törvényemet belsőjükkbe helyezem, szívükbe írom be, és Istenükké leszek, ők pedig népemmé lesznek. Nem tanítja többé senki az ő felebarátját, és senki az ő atyjafiát, mondván: Ismerjétek meg az Urat, mert mindnyájan megismernek engem, kicsinytől fogva nagyig – azt mondja az Úr –, mert megbocsátom bűneiket, és vétkeikről többé meg nem emlékezem.”

Ezék 36,24-27 ■ „Felveszlek titeket a pogányok közül, egybe gyűjtlek titeket minden tartományból, és beviszlek titeket a ti földetekre. Hintek rátok tiszta vizet, hogy megtisztuljatok; minden tisztátalanságotoktól és minden bálványotoktól megtisztítlak titeket. Adok nektek új szívet, új lelket adok belétek, elveszem a kőszívet testetekből, és adok nektek hússzívet. Az én lelkemet adom belétek, és azt cselekszem, hogy az én parancsolataimban járjatok, az én törvényeimet megőrizzétek és betöltsetek.”

.....

.....

.....

„Úgy tűnt, hogy Sátánnak sikerült megrontani Izráelt. Az Úr azonban kezében tartotta az eseményeket, és a következő években alkalmat adott népének, hogy jóvá tegye a múltat. (...) Azoknak, akiknek a menny a föld minden népénél jobban kedvezett, a száműzetésben a nemzetek előtt megszegyenülten, meg kellett tanulniuk az engedelmesség leckéjét. (...) Amíg ezt a leckét nem tanulták meg, Isten nem tehette meg érdekükben azt, amit akart. (...) De nem taszítja el örökre azokat, akiket egykor nagyon szeretett. A föld minden népe előtt meg fogja mutatni, hogy győzelmet hoz ki a látszólagos vereségből, és hogy menteni akar, nem pusztítani.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, 293. o.)

A babiloni fogságból a júdabelieknek egy megtért, hívő maradéka tért haza. Eleinte ígéretes volt, hogy az Úr magasabb szintre, a hitbeli szövetség szintjére tudja emelni velük kötött szövetségét. Másrészt pedig az Úr előretekintett a Messiás eljövetele utáni időkre, a későbbi – nem testi leszármazás, hanem személyes hitbeli döntés alapján álló – hívő maradékra, ezért tett prófétikus kijelentést „új szövetségről”.

5 A kezdeti jó irányvétel után miként rontotta meg a nép ismét az Istennel kötött szövetségét, ezúttal a kegyesség látszatának fenntartása mellett? Hogyan jellemezte Jézus a nép valláserkölcsei állapotát a maga korában?

Mt 15,6–9 ■ „Erőtlenné tettétek Isten parancsolatát a ti rendelkezéseitek által. Képmutatók, igazán prófétált felöletek Ésaiás, mondván: Ez a nép szájával közelget hozzám, ajkával tisztel engem, szíve pedig távol van tőlem. Pedig hiába tisztelnek engem, ha oly tudományokat tanítanak, amelyek emberek parancsolatai.”

Mt 23,23–26 ■ „Jaj néktek, képmutató írástudók és farizeusok! Mert megdézsmáljátok a mentát, a kaprot és a köményt, de elhagyjátok azokat, amelyek nehezebbek a törvényben, az ítéletet, az irgalmasságot és a hűséget, pedig ezeket kellene cselekedni, és amazokat sem elhagyni... Jaj néktek, képmutató írástudók és farizeusok! Mert megtisztítjátok a pohár és tál külsejét, belül pedig rakva azok ragadománnyal és mértéktelenséggel. Vak farizeus, tisztítsd meg előbb a pohár és tál belsejét, hogy külsejük is tiszta legyen!”

Rm 9,31–32 ■ „Izráel..., mely az igazság törvényét követte, nem jutott el az igazság törvényére. Miért? Azért, mert nem hitből keresték, hanem mintha a törvény cselekedeteiből volna. Mert beleütköztek a beleütközés kövébe.”

Vegyük számba, mi mindenben nyilatkozott meg a szövetség-szegés a Jézus korabeli zsidó vallás követőinek többsége részéről:

.....
.....

„A megígért áldásokból Izráelnek sokat kellett volna elnyernie a fogságból való visszatérés utáni évszázadokban. [De] az ígéretek feltételesek voltak. Teljesedésük a nép engedelmességén múltott. A babiloni fogság kigyógyította a zsidókat a faragott képek imadásából. Zorobábel, Ezsdrás és Nehémiás vezetői működése idején a nép ismételten elkötelezte magát az Úr parancsolatai és rendeletei megtartására.

Végzetes rövidlátásuk miatt azonban ismételten elfordultak dicsőséges küldetésüktől, önzően kisajátították maguknak azt, ami sok-sok embernek gyógyulást és lelki megújulást hozott volna. Milyen szomorú, hogy a Malakiás korabeli zsidók vonakodtak szívük büszkeségét megtagadni, és szeretetből engedelmeskedve, őszintén együttműködni

Istennel. Kérdésük – »Miben térjünk meg?« (Mal 3,7) – öngazultságot tükröz. Nemzeti nagyságra akartak szert tenni. (...) Kevesellték azokat az előírásokat, amelyeket Isten határozott meg. Az isteni parancsolatokat fárasztó követeléssel nehezítették meg, amelyeket ők maguk gondoltak ki. Minél távolabb voltak Istentől, annál szigorúbban tartották meg ezeket az előírásokat. (...) Betemette őket az emberi hagyományok és rendeletek halmaza. (...) Ahelyett, hogy a büntől való megváltásra, a szent élet szépségére és békéjére vágyakoztak volna, érdeklődésük a népük ellenségeitől való szabadulásra és a világi hatalom visszaszerzésére összpontosult.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, 438–442. o.)

„Krisztus farizeusokhoz intézett dorgálása azoknak is szól, akik elvesztették első szeretetüket. A hideg, törvényeskedő vallás sohasem vezet embereket Krisztushoz, hiszen ez szeretet és Krisztus nélküli vallás. Amikor öngazult szellemben böjtölnek és imádkoznak, utálatosságot követnek el Isten előtt. Az ünnepélyes összejövetelek, a szertartások körforgása, a külső alázat, a kiprészelt áldozathozatal mind azt a bizonyosságot teszi a világ előtt, hogy akik ezeket cselekszik, igaznak tartják magukat.” (Ellen G. White: *„A Te Igéd igazság”*, 124. o.)

6 Mi vezetett végül Isten Izráellel kötött szövetségének felbontásához, immár visszafordíthatatlanul?

Mt 21,37-43 ■ [Jézus így világította meg ezt a gonosz szőlőműködésokről szóló példázatában, röviddel elfogatása és kereszthalála előtt:] **„Utoljára elküldte azokhoz [a munkásokhoz] a maga fiát, ezt mondván: A fiamat meg fogják becsülni. De a munkások, meglátván a fiút, mondták maguk között: Ez az örökös, jertek, öljük meg, és foglaljuk el az örökségét. És megfogván őt, kivetették a szőlőn kívül, és**

megölték. Amikor azért megjön a szőlőnek ura, mit cselekszik ezekkel a munkásokkal? Mondták neki: Mint gonoszokat gonoszul elveszti őket, a szőlőt pedig kiadja más munkásoknak, akik megadják majd neki a gyümölcsöt annak idejében... [Jézus pedig mondta nekik:] Annakokáért mondom nektek, hogy elvételtek tőletek Isten országa, és oly népnek adatik, amely megtermi annak gyümölcsét.”

Dn 9,26 ■ [Dániel próféta – mintegy fél évezreddel korábban – már kijelentést közvetített erről:] „A hatvankét hét után* pedig kiirtatik a Messiás, és senkije sem lesz. A várost és a szent helyet pedig elpusztítja egy következő fejedelem népe, vége lesz mintegy vízözön által, és végig tart a háború, elhatározottat a pusztulás.”**

Ap csel 13,44-46 ■ [Pál apostol zsidó honfitársaihoz intézett kijelentése a pisidiai Antiókiában, mintegy két évtizeddel Jézus halála, feltámadása és mennybemenetele után:] „A következő szombaton... majdnem az egész város egybegyűlt Isten Igéjének hallgatására. Mikor pedig látták a sokaságot, beteltek irigységgel, és ellene mondtak azoknak, amiket Pál mondott, ellenkezve és káromlást szólva. Akkor Pál és Barnabás nagy bátorsággal mondták: Szükséges volt, hogy először nektek hirdettessék Isten Igéje, de mivelhogy ti megvetitek azt, és nem tartjátok magatokat méltónak az örök életre, ímé a pogányokhoz fordulunk.”

.....

.....

.....

* Pontosított fordítás szerint.

** Pontosított fordítás szerint.

Jézus utolsó jeruzsálemi tartózkodása idején, a halála előtti héten mondta el a gonosz szőlőmunkások példázatát, amivel tanúságot tett arról, hogy pontosan tudja, mi következik rá. Földre jövetelét az ószövetségi választott nép közé úgy mutatta be a példázatban, mint amely Isten utolsó erőfeszítése népéért. Az Atya nagy kegyelmében hozzájuk küldte Fiát, hogy megmentse őket, noha tudta, hogy gyilkosok közé küldi Őt. A példázatot azzal fejezte be Jézus, hogy az Ő elvetését, megölését követően végérvényesen felbomlik a szövetség Isten és a zsidó nép között. Isten országa képviselésének a megtisztelő megbízatása egyszer s mindenkorra elvétetik tőlük, és más népre ruháztatik át.

De milyen végtelenül kegyelmes Isten: Jézus megölése után még mindig adott lehetőséget a megbánásra! Pünkösd napján Péter így közvetítette Isten üzenetét: „Izraelita férfiak, halljátok meg e beszédeket! A názareti Jézust (...), megragadva, gonosz kezetekkel keresztfára feszítve megöltétek. Térjete meg és keresztelkedjete meg a Jézus Krisztus nevében a bűnök bocsánatára, és veszite a Szentélek ajándékát.” (Ap csel 2,22–38) Nem sokkal később Péter ismét így szólt a jeruzsálemi templomban összegyűlt tömeghez: „Az élet Fejedelmét megöltétek, akit Isten feltámasztott a halálból, aminek mi vagyunk bizonyosságai... Atyámfiak, tudom, hogy tudatlanságból cselekedtetek, miképpen a ti fejedelmeitek is... Bánjátok meg azért és térjete meg, hogy eltöröltessenek a ti bűneitek.” (Ap csel 3,15–18) Szó szerint beteljesítette tehát Jézus az akkori zsidó népen azt az ígéretét, hogy „minden bűn és káromlás megbocsáttatik az embereknek, még ha valaki az Emberfia ellen szól káromlást, az is, de a Lélek káromlása nem bocsáttatik meg az embereknek.” (Mt 12,31) Annak a nemzedéknek a többsége sajnos a Szentlélek elleni bűnt is elkövette, mert megbánás helyett kemény üldözést indítottak el Krisztusban hívő honfitársaik ellen. És ekkor lejárt a nekik biztosított utolsó kegyelmi idő (Dn 9,26, vö. ugyanitt a 24. verssel).

Megrázó tanúságtétel egy később kereszténnyé lett marokói rabbi levelének alábbi részlete, amit egy rabbitársának írt 1075-ben, arab nyelven: „Úgy vélem, én uram, hogy már beteljesedett, amit Dániel 9. fejezetében ír. (...) Kétségtelen, én uram, hogy a végleges pusztulás az a számkivetés, amelyben vagyunk, s aminek már ezer esztendeje. Nem is fenyegetett Isten minket másért örökkévaló pusztulással, mint a Messiás meggyilkolása miatt. (...) Bizony, uram, én nem találok kibúvót ama jóslat alól, mert a tények azt bizonyítják, hogy miután a város újból való felépítésétől elmúlt 62 hét – azon hét évek után – ami 434 esztendő, akkor öletett meg Jézus atyáink által, és azután jött el a vezér, tudniillik Titus és a római nép, és cselekedett velünk ama jóslat szerint, s ma ennek már ezer és több esztendeje, s mi nem kevésbé Isten haragjában vagyunk, és mégis remélünk őbenne.” (Marokói Sámuel levelét idézi Huber Lipót: *A Messiás megjelenésének ideje Dániel próféta szerint, Hittudományi Folyóirat*, 1902. december 15., 673. o.)

Istennél azonban nem létezik kollektív bűnösség, a zsidó nép tagjai számára egyénileg ma is fennáll az a lehetőség, amiről Pál apostol így ír: „Némely ágak kitörttek (...), hitetlenség miatt törttek ki, [de] ha nem maradnak meg a hitetlenségben, beoltathatnak ismét [az üdvösség olajfájába], mert Isten ismét beolthatja őket.” (Rm 11,17–23) Egyenként a zsidó nép tagjaira ma is érvényes az, amit Ap csel 10,34–35-ben olvashatunk: „Nem személyválogató az Isten, hanem minden nemzetben kedves öelötte, aki őt féli és igazságot cselekszik.”

Az e heti adomány az Eleki Vendégház munkáját támogatja.

Isten szövetsége Dáviddal és hitbeli örökösseivel

1 Hol szól a Szentírás Isten Dáviddal kötött örök szövetségéről?

Zsolt 89,29–36 ■ „Örökké megtartom neki az én kegyelme-
met, és az én szövetségem bizonyos marad övele... Nem
töröm meg szövetségemet, ami kijött a számból, meg
nem változtatom. Megesküdtem egyszer az én szentsé-
gemre, vajon megcsalhatnám-e Dávidot?”

Jer 33,20–21 ■ „Ezt mondja az Úr: Ha felbonthatjátok az én
szövetségemet a nappal, és az én szövetségemet az éjsza-
kával, hogy se nappal, se éjszaka ne legyen a maga ide-
jén, az én szolgálammal, Dáviddal való szövetségem is fel-
bomlik...”

.....
.....
.....

Figyeljük meg, hogy ezekben az igékben ott van az „örökké-
való szövetség” ígérete. Ez a kifejezés vagy fogalom önmagában
utal arra, hogy olyan szövetségről van szó, amely túlmutat Dávid
személyén, noha hangsúlyosan a személyéhez kapcsolódik. Úgy
tűnik, Dávid itt előképe sokaknak, akik olyan szövetségi kapcsola-
tban lesznek Istennel a későbbi időkben, mint ő volt. Mintegy
az örök kegyelmi szövetség példája, mintája az a szövetség,

amely Isten és Dávid között fennállt. Előző tanulmányainkban láttuk, hogy egyes személyek az ószövetségi korszakban is az örök kegyelmi szövetség kötelékében éltek Istennel, míg a nép többsége a Sínai-szövetég – amely később az ószövetség nevet kapta – szintjén élte meg vallásosságát.

2 Milyen szövetségi kapcsolat volt Isten és Dávid között? Hogyan viszonyult Isten Dávidhoz, és Dávid Istenhez?

Zsolt 89,22–27 ■ „Állandóan vele lesz az én kezem, az én karom erősíti meg őt... Vele lesz az én hűségem és kegyelmem... Ő így szólít engem: Atyám vagy te, az én Istenem, szabadításom kösziklája!”

.....

.....

.....

Így mutatta be Saulnak egy udvari szolga a fiatal Dávidot: „Tud hárfázni, erős vitéz, hadakozó férfiú, értelmes és szép ember, és az Úr vele van.” Tehát már fiatal korában érzékelt Dávid környezete, hogy „az Úr vele van”.

„Dávid értelme és lelke Isten művein elmélkedve fejlődött és erősödött meg a jövő feladatainak elvégzésére. Naponta egyre mélyebb közösségbe került Istennel. Értelme újabb és újabb mélységekbe hatolt, új gondolatok világosodtak meg számára, amelyek énekekre ihlették és megszólaltatták hárfáját. (...) Ki mérheti fel a magányos dombok közötti pásztorkodás és a vándorlás éveinek eredményét? Az Istennel és a természettel való közösség, a nyájról való

gondoskodás, egyszerű életének veszélyei és szabadulásai, örömei és bánatai nemcsak arra hívtak, hogy formálják Dávid jellemét és meghatározzák jövőendő életét, hanem arra is, hogy Izráel énekesének zoltárain keresztül minden eljövendő korszakban szeretetet és hitet ébresszenek Isten népe szívében, közelebb hozva őket annak örök szeretetéhez, Akiben minden teremtménye él. (...)

Az önvizsgálat és az elmélkedés alkalmai növelték bölcsességét és istenfélelmét, ami kedvessé tette őt Isten és az angyalok előtt. Amikor Teremtője tökéletességét szemlélte, tisztább kép tárult elé Istenről. Homályos kérdések váltak világossá, ellentmondások tisztázódtak, és minden új fény sugar újabb elragadtatást váltott ki lelkéből, megújult lelkesedést Isten és a Megváltó iránt. A pásztorfiú erőről erőre, ismeretről ismeretre jutott, mert az Úr Lelke nyugodott meg rajta.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 708–709. o.)

Bár Dávid életét jellemezte a feltétlen hit, az erős bizalom Isten iránt, az ő hite sem volt töretlen. Ő is többször élt át hitbéli megingást, majd abból való kiemelkedést még erősebb hitre, mint ahogyan ezt korábban Ábrahám életében is láttuk. Kemény próbákban edződött meg a hite. Egyik legnagyobb, legszébb hitbéli győzelmét így örökíti meg az Írás: *„Dávid igen nagy szorultságba jutott, mert a nép arról beszélt, hogy megkövezi őt, mivel az egész nép lelke megkeseredett fiaik és leányiak miatt. Dávid azonban megerősítette magát az Úrban, az ő Istenében.”* (1Sám 30,6) Ez Siklágban történt, Dávid Saul általi üldöztetésének a legvégén, a szabadulás pillanata előtt. Dávid saját hibáinak a következménye volt, hogy úgy tűnt, ő is, emberei is mindent elveszítettek, családjukat, otthonukat, hazájukat. Elkeseredett indulattal fordultak Dávid ellen korábban még oly hűséges emberei is, mert őt okolták a helyzetért. Dávid azonban ebben a teljesen elveszettnek látszó helyzetben a hit magaslatára emelkedett:

„Dávid ebben a rettenetes órában, ahelyett, hogy engedte volna gondolatait a fájdalmas eseményeknél időzni, Istentől várt segítséget. Elhagyta-e valaha is az Úr? Lelke felüdült, amikor felidézte Isten kegyelmének számos bizonyítékát. (...) Bár ő maga nem látott kiutat a nehéz helyzetből, Isten láthat, és megmutathatja, mit kell tennie.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 763. o.)

3 Miért volt Dávid „Isten szíve szerinti ember”?

2Sám 1,17 ■ „Keservesen sírt Dávid... Saulon és Jonathánon, az ő fián.”

2Sám 7,19–28 ■ [Dávid hálaimájában hangzott el:] „Uram Isten szólt a te szolgádnak háza felől messze időre valókat, és ez törvény az emberre nézve... Te vagy az Isten, és a te beszéded igazság.”

Zsolt 141,5 ■ „Ha igaz fedd engem, jól van az, ha dorgál engem, mintha fejem kenné.”

Zsolt 131,1–2 ■ „Grádicok éneke Dávidtól: Uram, nem fuvalkodott fel szívem, szemeim sem láttak magasra, nem jártam nagy dolgok után, erőmet meghaladó csodadolgok után, hanem lecsendesítettem és elnémítottam lelkemet. Amilyen az elválasztott gyermek anyjánál, mint az elválasztott gyermek, olyan bennem az én lelkem.”

1Krón 28,9 ■ „Te azért, fiam, Salamon, ismerd meg a te atyád Istenét, és szolgálj néki tökéletes szívvel és jó kedvvel! Mert az Úr minden szívbe belát, és minden emberi gondolatot jól ért. Hogyha őt keresni fogod, megtalálod, ha ellenben elhagyod őt, Ő is elhagy téged mindörökké.”

1Kir 9,4 ■ [Így szólt Isten Dávidról fiának, Salamonnak:] „Ha te előttem fogsz járni, amint járt Dávid, a te atyád, egyenes és tökéletes szívvel...”

Még titkos felkenetése előtt hangzott el a fiatal Dávidról a kijelentés Sámuel próféta által, hogy ő „Isten szíve szerinti ember” (1Sám 13,14). Az idézett igék bepillantást engednek abba, miért lehetett Dávid ilyen ember. Saul király halálos ellensége volt Dávidnak, hosszú éveken át üldözte őt, megkeserítette az életét. Ennek ellenére, amikor Saul elesett a filiszteusokkal vívott csatában, Dávid siratta őt, és gyászdalt szerzett a király és fia emlékére. Saul iránti magatartásában korábban is megtestesítette a „szeresd ellenségedet” elvet, hiszen kétszer is alkalma lett volna megölni őt, hogy szabaddá legyen, de nem tette, hiába biztatták erre az emberei (1Sám 24. és 26. fejt.).

„Dávid Saul halála miatt érzett fájdalma mély és őszinte volt. (...) Nem ujjongott ellensége bukásán. Megnyílt előtte az Izráel trónjához vezető út, de ő nem volt boldog. A halál kitörölte Saul minden gonoszságának és kegyetlenségének emlékét, és Dávid most csak arra gondolt, ami nemes és királyi volt benne. Ezenkívül Saul neve Jonathánéhoz kapcsolódott, akinek a barátsága oly igaz és önzetlen volt.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 766. o.)

Dávid abszolút tisztelte Istent, meghajolt fensége, igazságos és tökéletes lénye előtt. Isten beszéde számára vitathatatlan igazság, abszolút tekintély volt. Hitte, hogy amit Isten ígér, az törvényként teljesedik be. Úgy viszonyult Isten beszédéhez, mint ahogy a következő idézet szól erről:

„Isten kinyilatkoztatta akaratát. Dőreség tehát, ha az ember kételkedik abban, ami Isten szájából eredt. Miután az örök bölcsesség szava elhangzott, emberi kételynek és

bizonytalanságnak nincs helye. (...) Az engedelmesség mind az ész, mind a lelkiismeret követelménye.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Pál utolsó levele c. fej.)

Hiába volt Dávid háta mögött úgymond egy magánhadsereg, vagy viselt királyi méltóságot később, alázattal elfogadta a feddést egy egyszerű asszonytól, Abigailtól (1Sám 25,32–34), majd egy ellenséges és önmagában igazságtalan szidalmazást is Sémeitől (2Sám 16,5–12), mert az Úr feddésének tekintette.

„Sokan vannak, akik dicséretre méltónak tartják magukat, ha el tudják hordozni a feddést, anélkül, hogy türelmetlenné válnának. De milyen kevesen fogadják a dorgálást egyenesen hálás szívvel, és áldják azokat, akik a gonosz út követésétől próbálják megmenteni őket.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 739. o.)

Dávid Isten vezetésére támaszkodott, és alázattal elfogadta, Isten mit bíz rá és mit nem. Zúgolódás nélkül elfogadta, hogy nem ő fog templomot építeni az Úrnak, noha lelkesedéssel készült erre (2Sám 7. fej.). Az utolsó országgyűlésen is, amikor személyes kincseit ajánlotta fel a későbbi templomépítésre, és a népet is adakozásra biztatta, így nyilatkozott: „Nagy kedvem van az én Istenem házához” (1Krón 29,3).

„Dávidnak már uralkodása legelejétől fogva dédelgetett terve volt, hogy templomot építsen az Úrnak. Ha nem is kapott engedélyt arra, hogy tervét megvalósítsa, nem tanúsított kevesebb buzgalmat és odaadást az ügy iránt.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 828. o.)

Fiához, Salamonhoz intézett utolsó meghagyatkozása is tükrözi, hogy miként gondolkodott ő Isten felől. Az pedig, ahogyan Isten nyilatkozott Dávid lelkületéről már halála után fiának,

Salamonnak, mintegy összefoglalja, hogy miért volt Dávid Isten szíve szerint való ember, és miért szólt az Úr a későbbiekben újra és újra az ő örökkévaló szövetségéről Dávid iránt.

4 Milyen ígéretet foglalt bele Isten Dáviddal kötött szövetségébe? Mennyiben vonatkozott ez az ígéret Salamonra és mennyiben a Messiásra, valamint végső soron Dávid hitbeli utódaira?

2Sám 7,12–16 ■ [Isten Nátán próféta által közvetített üzenete Dávidnak:] „Mikor pedig a te napjaid betelnek, és elalszol a te atyáiddal, feltámasztom utánad a te magodat, aki ágyékból származik, és megerősítem az ő királyságát. Ő fog házat építeni az én nevemnek, és megerősítem az ő királyságának trónját mindörökké. Én leszek néki atyja, és ő lesz nékem fiam. Mikor gonoszul cselekszik, megfenyítem őt emberi vesszővel és emberek fiainak büntetésével, mindazáltal irgalmasságomat nem vonom meg tőle, miképpen megvontam Saultól. (...) Állandó lesz a te házad, és a te országod mindörökké tiéd lesz, a te trónod erős lesz mindörökké.”

Zsolt 132,11–12 ■ „Hűséget esküdött az Úr Dávidnak, nem tér el attól: Ágyékok gyümölcsét ültetem székedbe. Ha megtartják fiaid szövetségemet és bizonyosságomat, amelyekre megtanítom őket, fiaik is mindörökké székedben ülnek.”

Zsolt 89,30–34 ■ „Az ő magvát örökkévalóvá teszem, és az ő királyi székét, mint az egeknek napjait. Ha az ő fiai elhagyják törvényemet, és nem járnak végzéseim szerint, ha az én rendeléseimet megtörik, és nem tartják meg parancsolataimat, akkor vesszővel látogatom meg az ő bűnüket, és vereségekkel álnokságukat. De az én kegyelmeimet nem vonom meg tőle, az én hűséges voltomban nem hazudom.”

Keressünk választ ezekre a kérdésekre:

– A 2Sám 7,12–16-ban foglalt ígéretből mi vonatkozott mind Dávid fiára, Salamonra, mind pedig a Messiásra? A válaszhoz vegyük figyelembe: Jn 2,18–21.

.....

.....

– Tudatossá vált-e Dávid számára, hogy a neki adott ígéret fián, Salamonon és további utódain túl a megígért Messiás örökkévaló királyságára is vonatkozik? A válaszhoz vegyük figyelembe: Ap csel 3,30.

.....

.....

– Tudatossá vált-e a nép számára is, hogy a Dávidnak adott ígéret a Messiásra is utal? A válaszhoz vegyük figyelembe: Mt 21,41–42; Dn 7,13–14.

.....

.....

– Milyen alapon mondhatjuk azt, hogy az ígéret Dávid hitbéli utódaira is vonatkozik? A válaszhoz vegyük figyelembe: Jer 33,22; Jel 3,21; 5,9–10.

.....

.....

E prófécia megértéséhez ajánlott olvasmány Vankó Zsuzsa *A Szabadító jövele* I. kötetéből A Dávidnak adott ígéret c. fejezet, 123–134. o.

5 E nagy ígéret után követte el Dávid súlyos vétkét. Búkása megszakította ugyan egy időre a korábbi kapcsolatot közte és Isten között, de a szövetséget Isten nem bontotta fel vele. Milyen reménységet találhat ebben minden megtérő bűnös a maga számára?

2Sám 12,13 ■ „Mondta azért Dávid Nátánnak: Vétkeztem az Úr ellen! Ekkor mondta Nátán Dávidnak: Az Úr is elvette a te bűnödöt, nem fogsz meghalni.”

Zsolt 51,12–14.19 ■ [Dávid bűnbánati imájának részlete:] „Tiszta szívet teremts bennem, ó Isten, és az erős lelket újítsd meg bennem! Ne vess el engem a te orcád elől, és a te Szentlelkedet ne vedd el tőlem! Add vissza nekem a te szabadításod örömét, és engedelmesség Lelkével támogass engem! (...) A töredelmes és bűnbánó szívet, ó Isten, nem veted te meg!”

1Jn 1,9 ■ „Ha megvalljuk bűneinket, [Ő] hű és igaz, hogy megbocsássa bűneinket és megtisztítson minket minden hamisságtól.”

.....

 (Miképpen látható az 51. zsoltárból idézett részletben, hogy bűne nyomán Dávid elveszítette a Szentlélek benne lakozását és az Istennel való közösség örömét, egészen addig, míg bűnét el nem ismerte mély alázattal, és meg nem bánta szíve mélyéből? Vö. Zsolt 32,3–5.)

„Sok gonosztevő mentette már saját bűnét Dávid búkáásával, de milyen kevesen tanúsítottak Dávidéhoz hasonló bűnbánatot és megalázkodást! Milyen kevesen viselik el

a feddést és a büntetést azzal a türelemmel és lelkerővel, amelyet ő tanúsított. (...) **Dávid saját bűnében látta megpróbáltatásai okát.** (...) Életének ebben a szakaszában, amikor a legkegyetlenebb igazságtalanságokat és sérelmeket kellett elszenvednie, alázasnak, önzetlennek, nagylelkűnek és engedelmesnek bizonyult. Egész élettörténetében ez volt a legnemesebb magatartása. Izráel uralkodója sohasem volt nagyobb a menny szemében, mint legmélyebb nyilvános megalázkodásának ebben az órájában. [Amikor Semei emberei előtt durván szidalmazta őt] Isten megfenyítette ugyan Dávidot, de nem pusztította el, a fenyítés tüzes kemencéje megtisztít, de nem emészt meg.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 813–814. o.)

6 Hogyan hív Isten mindannyiunkat „dávidi szövetségbe” önmagával?

Ésa 55,3 ■ „Hajtsátok ide fületeket, és jöjjetek hozzám, hallgassatok, hogy éljen lelketek, és szerzek veletek örök szövetséget, Dávid iránt való változhatatlan kegyelmességem szerint.”

.....

.....

.....

Milyen szívélyes és megindító ez a meghívás! Mi szorulunk rá Isten kegyelmére, segítségére, mégis Ő kezdeményez, Ő biztat bennünket, hogy lépünk vele szövetségre a saját érdekünkben. Amikor ezt a szövetséget, amibe bennünket hív, úgy határozza meg közelebbről, hogy „a Dávid iránt való változhatatlan kegyelmességem szerint”, akkor ebből kitűnik, hogy Isten olyan

szövetségi kapcsolatba szeretne vonni minket önmagával, mint amilyen szövetség közte és Dávid között volt. Istennek az a kijelentése, hogy az ő „irgalmassága változhatatlan Dávid iránt”, minden megtérő bűnösnek evangéliumot, csodálatos jó hírt közvetít. Bármilyen súlyos bűnt követett is el valaki, bízhat ebben a kegyelemben, és méltatlansága ellenére szövetségre léphet Istennel, hogy kigyógyítsa őt minden bűnéből, győzelmessé tegye őt azok felett.

„Nagy volt Dávid bukása, de mély volt bűnbánata, szeretete izzó volt és hite erős. Neki sok bocsáttatott meg, azért jobban szeretett (Lk 7,47). Dávid zsoltárai nyomán követik minden tapasztalatát, a tudatosan elkövetett bűn és az önkárhoztatás mélységeitől a hit és az Istennel való legszorosabb közösség magaslatáig. Élettörténete azt ábrázolja, hogy a bűn csak szégyent és fájdalmat hozhat, de Isten szeretete és kegyelme a legsötétebb mélységekbe is leér, s hogy a hit felemeli a bűnbánó lelket, hogy Isten fiává legyen. Az igében foglalt összes biztosíték közül ez az egyik legerősebb bizonyosság Isten hűségéről, igazságosságáról és kegyelme szövetségéről.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 834. o.)

Az e heti adomány az eleki szociális otthon munkáját támogatja..

Az „új szövetség”, azaz az örök kegyelmi szövetség lényege

1 Mi a tartalma az „új szövetségnek” az erre vonatkozó alapvető kijelentés szerint?

Jer 31,31–34 ■ „Ímé, eljönnek a napok, azt mondja az Úr, és új szövetséget kötök az Izráel házával és a Júda házával. Nem ama szövetség szerint, amelyet az ő atyáikkal kötöttem azon a napon, amelyen kézen fogtam őket, hogy kihozzam őket Egyiptom földjéből...

Hanem ez lesz a szövetség, amelyet e napok után az Izráel házával kötök – azt mondja az Úr –, hogy törvényemet az ő belsejükbe helyezem, szívükbe írom be, Istenüké leszek, ők pedig népemé lesznek. És nem tanítja többé senki az ő felebarátját, senki az ő atyjafiát, mondván: Ismerjétek meg az Urat! Mert ők mindnyájan megismernek engem, kicsinytől fogva nagyig – azt mondja az Úr. Mert megbocsátom az ő bűneiket, és vétkeikről többé meg nem emlékezem.”

Vö. Zsid 10,15–18

.....

.....

(Figyeljük meg: Mi mindent cselekszik Isten ebben a szövetségben? És milyen készséget vár az ember részéről?)

2 Miért mondhatjuk azt, hogy az új szövetség azonos az örök kegyelmi szövetséggel?

Rm 4,3-16 ■ „Mert mit mond az Írás? Hitt pedig Ábrahám az Istennek, és tulajdonított ez önéki igazságul. (Vö. 1Móz 15,6)

Amint Dávid is boldognak mondja azt az embert, akinek Isten igazságot tulajdonít cselekedetek nélkül. (Vö. Zsolt 32,1-2)

Mert nem a törvény által adatott az ígélet Ábrahámnak vagy az ő magvának, hogy a világ örököse lesz, hanem a hitnek igazsága által. (Vö. 1Móz 13,14-15)

Azért hitből, hogy kegyelemből legyen, hogy erős legyen az ígélet az egész magnak, nemcsak a törvényből valóknak, hanem az Ábrahám hitéből valóknak is, aki mindnyájunknak atyánk.”

Eféz 2,8-9 ■ „Mert kegyelemből tartattatok meg, hit által, és ez nem tőletek van, Isten ajándéka ez. Nem cselekedetekből, hogy senki ne kérkedjék.”

„Az irgalmasság szövetsége már a világ megalapítása előtt elkészült. Az örökkévalóság kezdete óta készen állt és örökkévaló szövetségnek is nevezzük. Amilyen bizonyos, hogy sohasem volt olyan idő, amikor Isten nem létezett volna, olyan bizonyosan igaz, hogy sohasem volt olyan perc, amikor az örökkévaló értelem ne lelte volna gyönyörűségét abban, hogy kegyelmet tanúsít az emberiség ránt.”
(Ellen G. White: „A Te Igéd igazság”, 221. o.)

Az új szövetség valójában nem új szövetség, csak a Sínai-szövetséghez, az ószövetséghez képest új. Azonos az örök kegyelmi

szövetséggel. Az új szövetséggel azonos – Isten kegyelmi cselekvésén és az ember hitbeli engedelmisségén alapuló – szövetségben volt Istennel Izráel ősatyái közül Ábrahám és Dávid is. Őrájuk hivatkozik Pál apostol a Római levélben. De hivatkozik még, ugyancsak a Római levélben, Habakuk próféta kijelentésére is: „Az igaz ember hitből él” (Rm 1,17).

Azért volt erre szükség, mert a zsidókból lett keresztények nehezen értették meg, hogy a Messiás eljövele, halála és feltámadása nyomán az ószövetség érvényét veszítette és helyébe lépett az új szövetség, amint erről Jeremiás próféta már az ószövetség idején szólt. Ap csel 20,20–21-ben olvashatunk arról, hogy azok a zsidó keresztények, akik Jézust ugyan elfogadták Messiásnak, de a szövetségváltást nem értették, mivel vádolták Pál apostolt. A jeruzsálemi apostolok és vének mondták Pálnak, amikor harmadik misszióútvjáról Jeruzsálembé érkezett: „Látod, atyámfia, mily sok ezren vannak zsidók, akik hívőkké lettek, és mindnyájan buzognak a törvény mellett. Felőled pedig azt hallották, hogy te mindazokat a zsidókat, akik a pogányok között vannak, Mózesről való elszakadásra tanítod, azt mondván, hogy ne metéljék körül fiaikat, se a zsidó szokások szerint ne járjanak.” Ezért érvelt Pál apostol azzal, hogy tisztelt ősatyáik és az igazán hívők mind abban a szövetségben éltek Istennel, amit most új szövetségnek hívnak. Bár az egész nép ilyen szövetségre lépett volna Istennel, de testi leszármazás szerinti nép körében ez nem valósulhatott meg. Ők csak a törvény nyelvét értették, annak a kívánalmait viszont nem tartották meg, minthogy önről nem is lehetséges a törvény teljes és igazi megtartása, ami megfelelné Isten igazsága mércéjének.

„A törvény megköveteli az igazságosságot, az igaz életet, és a bűnös tartozik ezzel a törvénynek, ő azonban képtelen ennek eleget tenni. Egyedül hit által juthat el az ember az igazságosságra. Hit által hozhatja Isten elé Jézus Krisztus érdemeit, az Úr pedig Fia engedelmisségét

a bűnös javára írja. (...) Úgy bánik velem, mintha igaz lenne, úgy szereti, mint Fiát szereti. Így tudja be igazságosságának a hitet.” (Ellen G. White: „*A Te Igéd igazság*”, 171. o.)

3 Miért kellett felváltania az új szövetségnek az Izrael népével kötött szövetséget?

Jer 31,31–32 ■ „Új szövetséget kötök az Izrael házával... Nem ama szövetség szerint, amelyet atyáikkal kötöttem azon a napon, amelyen kézen fogtam őket, hogy kihozzam őket Egyiptom földjéről, de ők megrontották szövetségemet, noha én férjük maradtam, mondja az Úr.”

Zsid 8,7–13 ■ „Mert ha az az első kifogástalan volt volna, nem kerestetett volna hely a másodiknak... Mikor újról beszél, óvátta az elsőt.”

Rm 8,3–4 ■ „Mert ami a törvénynek lehetetlen volt, mivelhogy erőtlenség volt a test miatt, Isten az ő fiát elbocsátva bűn testének hasonlatosságában és a bűnért, kárhoztatta a bűnt a testben. Hogy a törvény igazsága beteljesüljön bennünk, akik nem test szerint járunk, hanem Lélek szerint.”

Zsid 7,22 ■ „Jobb szövetségnek kezesévé lett Jézus.”

.....
.....
.....

Egyrészt azért kellett érvényét vesztenie az ószövetségnek, mert a nép még a törvény külsődleges kívánalmainak a szintjén sem tartotta meg Istennel kötött szövetségét, noha a Sínai-szövetségkötéskor fogadkoztak, hogy mindazt megtartják, amit az Úr parancsolt nekik. Az Úr hiába intette és kérlelte őket évszá-

zadon át prófétái által, ezeket a köveit sokszor bántalmazták és megölték, ahogy ezt Jézus a gonosz szőlőművészek példázatában ábrázolta, cselekedeteiket pedig nem jobbították meg (vö. Mt 21,34–36). Betetőzték mindezt az Isten kegyeméből még utoljára hozzájuk küldött Isten Fia megölésével. Végül pedig a nép többsége még a Szentlélek bűnbánatra hívását is elutasította e tetteket illetően. Tehát nem Isten irántuk való jóakarata és kegyelme változott meg, hanem a nép „rontotta meg”, és tette érvénytelenné végül Istennel kötött szövetségét.

Másrészt a nép úgy értelmezte a Sínai-szövetséget, hogy annak alapján nem juthattak összhangra az igazság törvényével, nem válhattak alkalmassá az üdvösségre. Isten tudta ezt, de nem tehetett mást, mint hagyta, hogy a nép próbálja a maga felfogása és korlátai között megtartani a szövetséget, hogy belássák tehetetlenségüket, és felfedezzék a nekik adott jelképes szentélyszolgálatban, valamint a próféták Messiásról szóló ígéreteiben az egyetlen reménységet. A Megváltóba vetett hit általi üdvösséget. Ezt az utat azonban csak kevés izraelita, csak a hívő maradék járta be. Nekik a törvény, a törvényszövetség „Krisztushoz vezető pedagógussá lett” (Gal 3,24).

„A törvény erőtlén volt a test miatt” – olvasható Rm 8,3-ban. A testnek megfelelő eredeti szó (görög *sarks*) átvitt értelemben a megromlott emberi természet jelölésére szolgál az Újszövetségben. Tehát a törvényszövetség keretében nem lehetett győzelmet szerezni a bűn felett, mert a megromlott természet erősebbnek bizonyult, mint a törvény szava. Ezért kellett eljönnie Krisztusnak ebben a természetben, és legyőzni a bűnt a hit, illetve a hit által szüntelenül fenntartott, mennyei való kapcsolat által. Ugyanez a győzelem adatik meg a bűn felett a Krisztusban hívőknek az új szövetség kötelékében, ezért „jobb szövetség” az új, mint volt az ó.

„Aki hisz Jézusban, nem áll Isten törvényének szolgasága alatt, hiszen az engedelmesek számára a törvény az élet,

nem pedig a halál törvénye. Aki felismeri a törvény lelki jellegét, megérti hatalmát, mint a bűn leleplezőjének hatalmát, az tehetetlen állapotban vergődik (...), ha csak el nem fogadja az engesztelést Jézus áldozata által. (...) Jézusba vetett hit által lehetővé válik engedelmeskednünk a törvény minden elvének.” (Ellen G. White: „A Te Igéd igazság”, 174. o)

Kérdés, hogy mi most milyen szövetségben vagyunk Istenel. Az újszövetségi korszakban is visszaeshetünk a törvény-szövetségbe:

„A szolgaság lelkét támasztjuk fel, ha a törvényeskedő vallás szerint igyekszünk élni, ha a magunk erejéből igyekszünk megtartani a törvény követelményeit. Csak amennyiben az Ábrahám szövetsége alá jövünk, van reménységünk. Ez pedig a Krisztusba vetett hit által való kegyelem szövetsége.” (Ellen G. White: „A Te Igéd igazság”, 174. o.)

4 Gondoljuk át részleteiben, hogy mi a tartalma és lényege az „új szövetségnek”, azaz az örök kegyelmi szövetségnek? Hogyan hangzik a benne foglalt első ígéret, és miképpen lesz valósággá?

Jer 31,33 ■ „Hanem ez lesz a szövetség, amelyet e napok után az Izráel házával kötök, azt mondja az Úr: Törvényemet az ő belsejükbe helyezem, szívükbe írom be, és Istenükké leszek, ők pedig népemmé lesznek.”

Vö. Jer 17,1 ■ „Júda vétke gyémánt hegygel, vastollal van felírva... szívük táblájára.”

Rm 7,21 ■ „Megtalálom azért magamban, aki a jót akarom cselekedni ezt a törvényt, hogy a bűn megvan bennem.”

Péld 23,26 ■ „Adjad, fiam, a te szívedet nekem, és a te szemeid az én útjaimat megőrizték.”

Ezék 36,25–27 ■ „Hintek rátok tiszta vizet, hogy megtisztuljatok, minden tisztátalanságotoktól és minden bálványoktól megtisztítlak titeket. És adok nektek új szívet, új lelket adok belétek, elveszem a kőszívet testetekből, és adok nektek hússzívet. Az én lelkemet adom belétek, és azt cselekszem, hogy az én parancsolataimban járjatok és az én törvényeimet megőrizzék és betöltsétek.”

.....

.....

.....

(Mi van beírva a bűneset óta szívünk táblájára? Mit ír be Isten helyett az új szövetségben szívünk táblájára? Milyen úton módon valósul ez meg? Nehéz-e engedelmeskedni Isten törvényének akkor, ha szívünkbe íródik ez a törvény? Ki a fő cselekvő az új szövetségben? Milyen magatartás, önátadás szükséges azonban az ember részéről?)

„Amikor Jézus új szívről beszél, a gondolkodást, (...) az egész embert érti ezen. (...) Új szívvel rendelkezni annyit jelent, hogy megújult gondolkodásunk, új céljaink, új indítékaink vannak. Mi az új szív jele? A megváltozott élet. Ha naponta, óránként meghalunk az önzés, a büszkeség számára. (...) Az egyik legbuzgóbb ima, amelyet Isten feleljen, Dávid imája, amikor így esedezik: »Tiszta szívet teremts bennem, ó Isten!« Isten így felel az ilyen imára: »Új szívet adok neked.« (...) Férfiak és nők kezdjék az elején, keressék Istent a legbuzgóbban az igaz keresztény tapasztalat és életmód elérése céljából. Érezniük kell a Szentlélek teremtő hatalmát, új szívet kell elfogadniuk, melyet a menny kegyelme táplál és tart fenn.” (Ellen G. White: „A Te Igéd igazság”, 94. o.)

5 Mit jelent az, hogy a hívők e szövetségben „megismerik Istent”, és „Istentől tanítottak” lesznek?

Jer 31,34 ■ „Nem tanítja többé senki az ő felebarátját, és senki az ő atyjafiát, mondván: Ismerjétek meg az Urat! Mert ők mindnyájan megismernek engem, kicsinytől fogva nagyig...”

Vö. Jn 6,45

Zsid 4,15 ■ „Járuljunk azért bizalommal a kegyelem királyi székéhez, hogy irgalmasságot nyerjünk és kegyelmet találjunk alkalmas időben való segítségül.”

Zsid 10,19.21–22 ■ „Mivelhogy azért, atyámfiai, bizodalunk van a szentélybe való bemenetelre a Jézus vére által... Léván nagy főpapunk az Isten háza felett, járuljunk hozzá igaz szívvel, hitnek teljességével...”

.....

.....

„Amikor Krisztus büntelen áldozatként lehajtotta fejét és meghalt, mikor láthatatlan, mindenhatóként kettéhasította a templom függönyét, új és élő utat nyitott meg ezzel emberek előtt. Mindenki Istenhez fordulhat Krisztus érde-
mei által. (...) Nem kell papoktól és áldozati szertartásoktól függeniük. Az Úr mindenkinek lehetővé tette, hogy a személyes Megváltón keresztül Isten elé járuljon.” (Ellen G. White: „A Te Igéd igazság”, 217. o.)

Vajon mi Istentől tanítottak vagyunk-e? Vagy pedig csak emberektől tanítottak és betű által tanítottak? Ismerjük-e azt a tapasztalatot, hogy a Szentlélek által Isten jelenlétébe emelkedünk imádságban, amikor a Szentlélek a bűnbocsánat bizonyosságát érzékelteti velünk, és gondolatokat, tanácsokat sugalmaz ima közben?

6 Mi az alapja, előzménye annak, hogy az új szövetség kötelékébe léphessünk Istennel?

Jer 31,34 ■ „Mebocsátom bűneiket, és vétkeikről többé meg nem emlékezem.”

Rm 3,24-25 ■ „Megigazulván ingyen az ő kegyelméből a Krisztus Jézusban való váltság által, akit Isten előre rendelt engesztelő áldozatul, hit által az ő vérében, hogy megmutassa az ő igazságát az előbb elkövetett bűnök elnézése miatt.”

Ésa 44,21-22 ■ „Ó, emlékezzél meg, Jákób és Izráel, ezekről, mert szolgám vagy te, én alkottalak téged. Az én szolgám vagy, Izráel, nem felejtelek el! Eltöröltem álnokságaidat, mint felleget, és mint felhőt bűneidet, térj énhozzám, mert megváltottalak.”

.....

.....

.....

(Figyeljük meg az idézett igékben: Mit jelent a megbocsátás Istennél Jer 31,34 szerint? Milyen alapon kaphatunk „ingyen” bocsánatot Rm 3,24-25 szerint? Milyen hasonlattal fejezi ki Ésa 44,21-22, hogy Isten hogyan törli el bűneinket? A bűnbocsánat következménye vagy előzménye az Istenhez való szívbeli megtérés, ugyancsak az ésaiási ige szerint?)

Isten a „jóságával indít megtérésre” (Rm 2,4). Amint a bűnös ember bűnei tudatában Teremtőjéhez fordul kegyelemért és gyógyulásért, Isten azonnal megbocsát neki, akár „tízezer talentumot” is elenged egy pillanat alatt, Jézus Krisztus helyettes áldozata alapján (Mt 18,23-27).

„Az Úr nem törvénye eltörlésével ment meg bűnösöket, hiszen az kormányzásának alapja mennyen és földön. (...) A menny tanácsában a világ teremtése előtt egyességet kötött az Atya és a Fiú: Ha az ember hűtlenné válik Isten iránt, Krisztus – aki egy az Atyával – vállalja a törvényszegő helyzetét, elviseli a büntetést, melynek a bűnösre kellene lesújtania. Amikor a bűnbánó, megtört szívű bűnös elismeri Krisztus érte hozott áldozatát mint az erre és az eljövendő életre való egyedüli reménységét, bűnei bocsánatot nyernek. Ez a hit általi megigazulás.

Minden megtért léleknek teljesen Isten akaratához kell szabnia magát ezután, meg kell maradnia a bűnbánat és alázat állapotában, gyakorolnia kell a Megváltó elfedező érdemeibe vetett hitet, és erőről erőre, dicsőségről dicsőségre, jellemről jellemre kell fejlődnie. A bűnbocsánat és a megigazulás egy és ugyanaz. A bűnös lázadó állapotából, a bűn és Sátán gyermeke státuszából Isten hűséges alattvalójának státuszába lép át, nem a benne levő jóság következtében, hanem mert Isten gyermekének fogadja el őt. (...)

Az Atya előjoga megbocsátani vétkeinket és bűneinket, mivel Krisztus vette magára azokat, kimentve minket, az Ő igaz életét pedig nekünk számítja be. (...) Isten határtalan kegyelmet gyakorol a teljesen érdemtelenek iránt Jézusért, aki elfedező áldozat lett bűneinkért. (...) Krisztusba vetett hit által a bűnös, törvényszegő ember Isten megkegyelmeztette lesz az örök élet bizonyos reménységével.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 169–171. o.)

*Az e heti adomány a nyári Biblia-táborokat támogatja.
– Hozzájárulás a táborok bérleti díjaihoz és költségeihez.*

„A szövetség sátora”, „a szövetség
ládája”, „a szövetség könyve”,
„a szövetség igéi”, „a szövetség vére”
– Mit jelentenek ezek a fogalmak
az Ó- és Újszövetségben?

I Mi volt a rendeltetése a „szövetség sátorának” az ószövetség idején? Létezik-e „szövetség sátora”, avagy temploma az új szövetségben is?

2Móz 25,8–9 ■ „Készítsenek nékem szent hajlékot, hogy közöttük lakozzam. Mindenestől úgy csináljátok, amint megmutatom neked a hajlék formáját...”

3Móz 16,16 ■ „Így szerezzon engesztelést a szent helynek, Izráel fiainak tisztátlanságai, vétkei mindenféle bűnei miatt, így cselekedjék a gyülekezet sátorával is, amely közöttük van az ő tisztátalanságaik közepette.”

Zsid 9,1–2 ■ „Voltak ugyan az első szövetségnek is istentiszteleti rendtartásai, mint szintén világi szenthelye. Mert sátor építtetett, az első...”

Zsid 8,1–2 ■ „Fődolgoz pedig azokra nézve, amiket mondunk, az, hogy olyan Főpapunk van, aki a mennyei Felség királyi székének jobbára ült, mint a szenthelynek és amaz igazi sáornak szolgálja, amelyet az Úr és nem ember épített.”

Jel 15,5 ■ „Megnyitattott a bizonyágtétel sátorának temploma a mennyben.”

.....

.....

.....

Az ószövetségi szent sáturnak és a későbbi – azzal azonos minta szerint épült templomnak – az volt a rendeltetése, hogy legyen egy olyan szent hely Izráel fiai „tisztátalanságainak közepette”, ahol a szent Isten érintkezhet velük, „köztük lakozhat” bűneik ellenére.

Ezért a legértékesebb anyagokból és művészi kivitelben kellett elkészíteni abból a célból, hogy ha halványan is, de tükrözze a menny dicsőségét, hogy Isten tisztaságához és szentségéhez méltó hely legyen. A nép önkéntes adományaiból kellett összejönnie a hozzá való anyagoknak: 2Móz 25,2–7. (Emlékezzünk arra, hogy az izraeliták gazdagsággal hagyták el Egyiptomot. A tíz csapás nyomán félelem szállt az egyiptomiakra, és utólag megadták ingyen végeztetett rabszolgamunkájuk bérét: 2Móz 12,35–36, vö. 1Móz 15,13–14.)

Továbbá a szent sátor, illetve a későbbi templom bűnrendezés, bűnbocsánatért folyamodás helye is volt az eljövendő Megváltót jelképező helyettes áldozat alapján. Isten büngyűlölő, „bűnnel együtt nem lakik” – mondja az Írás (Zsolt 5,5). Ezért csakis úgy maradhat fenn a szövetség Isten és a nép között, ha készségesek lesznek bűneiket megbánni, bocsánatot kérni ezekért a helyettes áldozatba vetett hittel, akiről majd Isten gondoskodik (1Móz 22,8). Évente egyszer, a nagy engesztelési napon pedig meg kellett tisztítani a szentélyt az oda jelképesen áthárított bűnöktől. (Az áthárítás az áldozati állatok vére által történt: Jer 17,1; 3Móz 4,5–6.)

A pusztai szent sátor és a későbbi jeruzsálemi templom „az első szövetséghez” tartozott. Az új szövetség szentélye pedig – amely „az igazi” templom, melynek a földi csak „másolata,

árnyéka” volt (Zsid 8,5; 9,24) – a mennyben van. Ide kell folyamodnunk, hogy bűneinkre bocsánatot nyerjünk Krisztus áldozata és az Ő papi közbenjáró szolgálata által. Amikor kiejtjük e szavakat: „mi Atyánk, ki vagy a mennyben”, mindig gondolnunk kellene Isten és a menny szentségére, tisztaságára és tökéletességére. És amikor elhagyja ajkunkat ez a kérés: „bocsásd meg a mi bűneinket”, gondolnunk kell arra, mekkora kegyelem, hogy Krisztus áldozata befedezi bűneinket, hogy Ő képvisel minket, közbenjár értünk, és így méltatlanságunk ellenére közösségben, szövetségben maradhatunk a szent Istennel.

„Nincs szó, amely leírhatná a szentély belsejének dicsőségét. Az arannyal burkolt falak visszaverték az aranygyertyatartó fényét, a gazdagon hímzett függönyök pompás árnyalatait, a rajtuk ábrázolt angyalokkal. (...) De mindez csupán halvány visszatükröződése volt Isten mennyei temploma dicsőségének, amely az ember megváltásáért folyó mű központja. Földi építmény sem nagyságában, sem dicsőségében nem adhatta vissza tökéletesen a mennyei templom dicsőségét. A földi szentély és szolgálatai mégis fontos és mély igazságokat tanítottak a mennyei szentélyt és az ember megváltásáért ott folyó művet illetően.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 367., 375–376. o.)

„Urunk kettős helyet tölt be, az áldozatét és a papét, és ez mindenre elegendő. (...) De mivel Krisztus így képvisel bennünket az Atya előtt, ne képzeljük, hogy visszaélhetünk kegyelmével, hogy hanyagok, közönyösek és bűnös vágyainkat kielégítők lehetünk. **Krisztus nem a bűn papja.** Igazak vagyunk Őbenne, elfogadva Isten szent Fiában, de csak ha hit által Őbenne is élünk. (...) Ha nem lépünk be Krisztussal együtt a mennyei szent helyre, nincs közösségünk Ővele.” (Ellen G. White: *„A Te Igéd igazság”,* 220. o.)

2 Mit tartalmazott a „szövetség ládája”, és hol volt elhelyezve a földi szent sátorban, majd a templomban? Létezik-e „szövetség ládája” az új szövetségben is?

2Móz 25,10–22 ■ „Csináljanak egy ládát sittimfából... Borítsd be azt tiszta arannyal, belül is, kívül is beborítsd, és csinálj reá köröskörül arany pártázatot. (...) Csinálj fedelet is tiszta aranyból... Csinálj két kérubot is aranyból, vert aranyból csináld azokat a fedélnek két végére..., a fedelet pedig helyezd a ládára felül.

A ládába pedig tedd a bizonyoságot, amelyet adok neked. Ott jelenek meg neked, és szólok hozzád a fedél tetejéről, a két kérub közül, melyek a bizonyosság ládája felett vannak, mindazokról, amiket általad parancsolok Izráel fiainak.”

5Móz 9,9 ■ „Felmentem a hegyre, hogy átvegyem a kőtáblákat, tábláit a szövetségnek, amelyet az Úr kötött veletek.”
1Kir 6,19 „[Salamon] szentek szentjét építtetett a ház belső részében, hogy abba helyezze az Úr szövetségének ládáját.”

Jel 11,19 ■ „Megnyilatkozott Isten temploma a mennyben, és megláttatott az ő szövetségének ládája az ő templomában.”

.....

.....

A régies magyar *frigy* szó szövetséget jelent, ezért használták régebben a házassági frigy kifejezést is. A *frigyláda* tehát *szövetségládát* jelent. Az a tény, hogy ezt a legszentebb helyen kellett elhelyezni, és a Tízparancsolat kőtábláit tették bele, azt fejezi ki, hogy Isten és ember szövetségének mintegy alapokmánya a Tízparancsolat. Nem viszonyulhatunk hozzá könnyelműen, felületesen. Többet kellene gondolkodnunk a benne foglalt

erkölcsi kívánalmakról, azoknak a mélységeiről és következetességéről, valamint sokkal jobban figyelni arra, hogy szívünk-lelkünk gondolatai és indítékai, valamint cselekedeteink összhangban legyenek e szent, isteni törvénnyel (Zsolt 1,1–2). János apostol Pátmosz szigetén kapott látomásában bepillantást nyerhetett a mennyei szentélybe, és ott láthatta a szövetségláda eredetijét. Ez rávilágít arra is, hogy földi, vallási tekintélyek hiába próbálnak változást eszközölni a Tízparancsolaton, az ott van eredeti, változatlan mivoltában a mennyben (vö. Dn 7,25).

„Az angyalok egymással szemközti, tiszteletteljesen a ládára tekintő helyzete a mennyei lények Isten törvénye iránti tiszteletét és a megváltás műve iránt tanúsított érdeklődét fejezte ki. (...) Isten frigyládában őrzött törvénye az igazság és az ítélet zsinórmértéke. Ez a törvény halálra ítéli a törvényszegőt, de ott volt fölötte a kegyelem trónja. [*Így nevezték a frigyláda arany fedelét, amire a nagy engesztelési napon a helyettes áldozat vérért hintették, és amely felett Isten jelenléte szimbólumaként olykor ragyogó fényesség jelent meg.*] Így jelképezte a szentélyszolgálat Krisztus megváltásunkért végzett művét: »Irgalmasság és hűség összetalálkoznak, igazság és békesség csókolják egymást.« (Zsolt 85,11)” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 366–367. o.)

3 Mit tartalmazott a „szövetség könyve”? Az új szövetségben is létezik „szövetség könyve”? Mit jelent a „szövetség igéi” kifejezés?

2Móz 24,4–7 ■ „Mózes pedig felírta az Úr minden beszédét...
Azután vette a szövetség könyvét, és elolvasta a nép hallatára”

5Móz 29,1 ■ „Ezek annak a szövetségnek igéi, amely felől megparancsolta az Úr Mózesnek, hogy kösse meg azt

Izráel fiaival Moáb földjén, azon a szövetségen kívül, amelyet kötött velük a Hórebén.”

5Móz 31,26 ■ „[Az Úr utasította Mózeszt:] Vegyétek a törvénykönyvet, és tegyétek ezt az Úrnak, a ti Isteneteknek szövetségládája oldalához, és legyen ott ellened bizonyosságul.”

2Krón 34,30–31 ■ „[Jósiás király] elolvasta fülük hallására [az egybegyűlt nép hallására] a szövetség könyvének összes beszédeit, amelyet találtak az Úr házában. Azután a király... fogadást tett az Úr előtt, hogy ő az Urat fogja követni, hogy parancsolatait, bizonyágtételeit és rendeleteit teljes szívéből és teljes lelkéből megőrzi, cselekedve a szövetség beszédeit, amelyek megírattak abban a könyvben.”

Jer 11,6 ■ „Mondta az Úr nékem: Kiáltsd mindez ígéket Júda városaiban és Jeruzsálem utcáin, mondván: Halljátok meg e szövetség ígét, és cselekedjétek azokat!”

.....
.....
.....

Az ígéret földje határán (Móáb földjén) Mózes elismételte a népnek az Úr minden parancsolatát és rendelkezését, melyeket a Tízparancsolaton kívül adott még a nép számára, hogy mindennapi életük különböző helyzeteire alkalmazza a Tízparancsolat alaptörvényét.

Könyvbe is foglalta ezeket, és e könyvet jellemző módon a frigyládán kívül, annak oldalánál kellett elhelyezni. Ez jól érzékeltette azt, hogy a Tízparancsolat az alaptörvény minden ember számára az idők végezetéig, a többi rendelkezés pedig ezeknek az alapelveknek az alkalmazását jelenti az egyén és a társadalom számára.

„A Mózes által leírt rendelkezések megtartása – különösen azoké, amelyeket ötödik könyve szövetségről szóló része tartalmaz (5Móz 12,1–26,19) – Ezékiás uralkodását virágzóvá tette. Manassé azonban vakmerően félredobta ezeket a törvényeket. Uralkodása alatt a törvénykönyv templomi példánya gondatlanságból eltűnt. Ezért a nép többségének hosszú évekig nélkülöznie kellett tanításait. A régen elveszett kéziratot Hilkiás, a főpap megtalálta a templomban, miközben a ház teljes felújítását végezték, hogy Jósiás király szándéka szerint megóvják a szent építményt a pusztulástól. (...) Jósiás mélyen megrendült, amikor első ízben hallotta az ősi iratban foglalt intéseket és figyelmeztetéseket. Eddig nem tudta, hogy Isten ilyen világosan tárta Izráel elé »az életet és a halált, (...) az áldást és az átkot« (5Móz 30,19), és hogy olyan sokszor kérte őket: Válasszák az élet útját, hogy a földön dicséretessé, minden nemzet áldásává lehessenek.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, 246. o.)

A „szövetség könyvében” foglalt alapelvek ma is érvényesek, ha a külső körülmények és a társadalmi viszonyok változtak is. Ezenkívül az új szövetség hívői számára kibővült a „szövetség könyve”. Ott van Jézus törvénytárgyát a Hegyi beszédben, valamint az apostolok tanításai a törvény értelmezéséről. Végső soron pedig Isten minden beszédét „a szövetség ígéinek” kell tekintenünk. Ma is megtörténhet, hogy olyan keveset és felszínesen foglalkozunk ezekkel, hogy olyanná válnak számunkra, mint egykor Izráel népe számára az „elveszett szövetség könyve”. Ha aztán Isten kegyelme felráz bennünket, és kezdjük komolyan olvasni, megismerni az ige addig számunkra alig ismert részleteit, akkor fájdalmasan eszmélünk rá, hogy mit veszítettünk azáltal, hogy nem tanúsítottunk kellő figyelmet a „szövetség ígéi” iránt. Az egyik legszebb bizonyágtétel Isten Szentírásban megőrkített beszédeinek az értékéről így szól: „Istennek tejes beszéde igen tiszta, pajzs az ahhoz folyamodóknak.” (Péld 30,5)

4 Hol találkozunk a Szentírásban a „szövetség vére” kifejezéssel? Mi a tartalma és a mélysége ennek a kifejezésnek mind az ó-, mind az új szövetséget illetően?

2Móz 24,8 ■ „Mózes pedig vette a vért, ráhintette a népre, és mondta: Íme a szövetség vére, melyet az Úr kötött veletek, mindama beszédek szerint.”

Mt 26,27–28 ■ „Vette a poharat, hálát adott, és adta azoknak, ezt mondvá: Igyatok ebből mindnyájan! Mert ez az én vérem, az új szövetség vére, amely sokakért kiontatik bűnök bocsánatára.”

.....

.....

„[Isten Izráellel való szövetségkötésekor] az áldozat vérének egy részét az oltárra hintették (2Móz 24,6). Ez azt jelképezte, hogy a nép testével, lelkével, értelmével Istennek szentelte magát. A másik részt a népre hintették, ez azt fejezte ki, hogy a Megváltó kiontott vére által Isten kegyelmesen elfogadta őket. Így léptek ünnepélyes szövetségre az izraeliták Istennel.” (Ellen G. White: „A Te Igéd igazság”, 19–20. o.)

Csakis azon az alapon jöhet létre szövetség Isten és a bűnös ember között, hogy a helyettes áldozat kiontott vére befedezi a törvényszegő embert, bizonyosságául annak, hogy a bűn jogos büntetését elszenvedte helyette szeretetből. Az Isten és ember közötti szövetség a „szövetség vére” nélkül olyan üzenetet közvetítene, hogy Isten kiegyezik a bűnnel, elnézi a bűnt az ember esetében. Éppen ezért mind az ószövetséget, mind az új szövetséget a „szövetség vére” pecsételte meg, tette érvényessé. Krisztus kiontott vére teszi lehetővé, hogy mi – olyannyira méltatlan emberek – szövetségre lépjünk a szent Istennel, hogy „létra” kapcsolja össze a bűntelen mennyet és a bűnös földet (1Móz 28,12, vö. Jn 1,52).

5 Mit jelent megbecsülni a „szövetség vérét”, és hogyan lehet azt megvetni?

1Kor 6,20 ■ „Áron vétettetek meg, dicsőítsétek azért Istent testetekben és lelketekben, amelyek Istenéi!”

1Pt 1,18 ■ „Nem veszendő holmin, ezüstön vagy aranyon váltattatok meg atyáitoktól örökölt hiábavaló életetekből...”

2Kor 5,14–15 ■ „Krisztus szerelme szorongat minket, úgy vélekedve, hogy ha egy meghalt mindenkiért, tehát mindazok halálra ítélték voltak,* azért halt meg mindenkiért, hogy akik élnek, ezután ne maguknak éljenek, hanem annak, aki értük meghalt és feltámasztatott.”

Zsid 10,29 ■ „Gondoljátok meg, mennyivel súlyosabb büntetésre méltónak ítéltetik az, aki Isten Fiát megtapossa, és a szövetség vérét, amellyel megszenteltetett, tisztátalanak tartja, és a kegyelem Lelkét bántalmazza...”

.....
.....
Ellen G. White így ír arról, hogy mit jelent megbecsülni a szövetség vérét:

„Krisztus iránti szeretetre van szükségünk. Énünket meg kell feszítenünk. [A valódi Krisztus-követés] nem érzésekből áll, hanem az egész szív, élet, jellem átalakulásából, amely önmagának halott, Isten számára viszont élő. Megváltónk kéri, hogy adjuk át neki önmagunkat. Ez minden, amit vár tőlünk. (...) Amíg nem érjük el az önátadásnak ezt a pontját, nem tudunk örömmel, hasznosan, eredményesen fáradozni Őerte.” (*A Te Igéd igazság*, 188. o.)

* Javított fordítás szerint.

Sokkal többet kellene foglalkoznunk Krisztus helyettes áldozatának a szükségességével, valamint történelmi megvalósulásával, kérve a Szentlélek segítségét, hogy mind többet értsünk meg Isten önfeláldozó szeretetének ebből a hatalmas titkából. **Ajánlott olvasmány: Ellen G. White *Bizonyságtételek II. kötetéből a Krisztus szenvedései c. fejezet.***

Ha valamennyire is felfogjuk, hogy milyen hallatlan „váltságdíjat” fizetett Krisztus megmentésünkért, természetessé válik az önatadás. Mivel „*Krisztus szeretete szorongat minket*”, nem tudunk többé önmagunknak, önmagunkért élni, hanem elkötelezettnek érezzük magunkat arra, hogy Megváltónk önfeláldozásának példáját kövessük. Kevés kivételtől eltekintve, nem mártírhalállal kell ezt beteljesítenünk, hanem önzésünket megtagadó, Isten megváltási művét, emberek megmentését szolgáló élettel, ahogy János apostol írja: „Arról ismertük meg a szeretetet, hogy Ő életét adta értünk, ezért mi is elköteleztettek vagyunk odaadni életünket a mi atyánkfiaiért.” (1Jn 3,16).

6 Milyen hatalmat rejt magában a „szövetség vére”?

1Jn 1,7 ■ „Ha a világosságban járunk, amint Ő maga a világosságban van, közösségünk van egymással, és Jézus Krisztusnak, az ő Fiának vére megtisztít minket minden bűntől.”

Jel 7,14 ■ „Ezek azok, akik jöttek a nagy nyomorúságból, de megmosták ruhájukat, megfehérítették ruhájukat a Bárány vérében.”

.....

.....

.....

A „szövetség vére” nem csupán befedez bennünket a törvény ítéletével szemben, hanem szívünket, jellemünket, cselekedeteinket is megtisztítja, amennyiben mindig szemünk előtt lebeg, hogy milyen áron menekültünk meg az örök elveszéstől, és hogy mivel tartozunk Krisztusnak, Teremtőnknek és Megváltónknak, aki az életét adta értünk. A vér – általános értelemben – nem tisztít, hanem szennyez. Krisztus vérének azonban az ember lelkét és egész lényét megtisztító hatalma van. Sokatmondó az a jelképes beszéd, hogy a Bárány vérében kimoshatjuk jellemruhánkat, eltávolíthatjuk annak minden szennyét, foltját. Ha csak földi értelemben is, csak halandó életét adta volna is valaki azért, hogy megmentsen minket csupán az első haláltól, nem tartanánk-e szentnek az ő emlékét, amiről soha nem szabad elfeledkeznünk, aminek mindig a szemünk előtt kell lennie erkölcsileg elkötelező hatalmával? Krisztus pedig a második halál lelki szenvedéseit élte át értünk, hogy az örök kárhozattól, az örökre szóló elveszéstől mentsen meg minket!

Az e heti adomány a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja.

*– Hozzájárulás a közösség által fenntartott főiskola
működési költségeihez.*

„A szövetség követe”,
„a szövetség közbenjárója, kezese”,
„a szövetség jele”, „a szövetség sója”
– Mit jelentenek ezek a fogalmak
az Ó- és Újszövetségben?

1 Kire utal a „szövetség követe” megjelölés a Szentírásban?

Mal 3,1 ■ „Íme, elküldöm az én követemet, megtisztítja előttem az utat, és mindjárt eljön az ő templomába az Úr, akit ti kerestek, a szövetség követe, akit ti kívántok, ímé, eljön, azt mondja a Seregek Ura.” (Vö. Mal 3,2)

2Kor 5,19 ■ „Isten volt az, aki Krisztusban megbékéltette magát a világgal.”

.....

.....

.....

A Malakiás könyvből idézett prófécia úgy szól az eljövendő Messiásról mint a „szövetség követéről”, aki maga is „Úr”, azaz isteni személy. Isten „hozzáférhetetlen világosságban lakozik” számunkra (1Tim 6,16). Bűnös halandó nem léphet közvetlen kapcsolatba vele, mert „megemésztő tűz” Ő minden bűnre és

tisztátalanságra (Zsid 12,29). Isten Fiának ezért emberré kellett lennie, hogy elhozza nekünk az Isten kegyelméből eredő szövetségi ajánlatot.

Mi vétkeztünk, mégis Ő kezdeményez, keres minket, Ő alázza meg magát a mi szintünkig, hogy elérhessen minket, eloszlatassa gyanakvásainkat, a téveszméket, amelyeket Sátán sugall nekünk Őfelőle. Ezt vallotta küldetéséről Jézus mint a „szövetség követe”: „Azért jött az Emberfia, hogy megkeresse és megtartsa az elvesztettet.” (Lk 19,10) Ezt az öröndetes hírt hozza nekünk a szövetség követeként Isten felől: „Örökkévaló szeretettel szeretlek téged, azért terjesztettem ki rád az én irgalmasságomat.” (Jer 31,3) Mindhárom isteni személyt illetően érvényes ez.

„Élt valaki a világon, aki tökéletesen képviselte az Atyát, akinek jelleme, viselkedése megcáfolta a Sátán által sugallt, hamis Isten-képet. Sátán a maga tulajdonságaival vádolta meg Istent. Krisztus kinyilatkoztatta Isten valódi jellemét. A szánakozó, irgalmas Atyáét, aki nem kívánja, hogy bárki elveszen, hanem hogy mindenki bűnbánattal forduljon hozzá és örök élete legyen.” (Ellen G. White: *„A Te Igéd igazság”*, 189. o.)

„Egyik század múlt a másik után [Izráel története során]. Végül elhallgattak a próféták. [Malakiás volt az utolsó.] Az elnyomó keze súlyosan nehezedett Izráelre. Amint a zsidók elfordultak Istentől, hitük megfakult, és alig világította meg remény a jövőt. (...) A mennyei tanács azonban meghatározta Krisztus eljövételének óráját. (...) Az emberiséget emberi nyelven kellett tanítani. A szövetség Követének hallatnia kellett hangját a templomban. (...) Külön kellett választania az igazságot az emberi kijelentések polyvájától, amely hatástalanította az igazságot. Isten kormányzatának alapelveit és a megváltás tervét világosan meg kellett határozni. Az Ótestamentum tanításait az emberek elé kellett tárni a maguk teljességében.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, 436. o.)

2 Kik voltak a szövetség közbenjárói az ószövetségben és ki az „új szövetség közbenjárója”? Mi a közbenjárói szolgálat lényege?

3Móz 4,4–6 ■ „Vigye [a vétkező] a tulkot a gyülekezet sátorának nyílásához, az Úr elé, tegye kezét a tulok fejére, és a tulkot ölje meg az Úr előtt. Vegyen a felkent pap a tulok véreből, és vigye be azt a gyülekezet sátorába. Mártsa be a pap ujját a vérbe, és hintsen a vérből hétszer az Úr előtt a szent hajléknak függőnye felé.”

3Móz 16,11–16 ■ „Áron... ölje meg a bűnért való áldozati bakot, amely a népé, és vigye be annak vérét a függönyön belül..., hintse... azt a fedélre és a fedél elé. Így szerezzon engesztelést a szenthelynek Izráel fiainak tisztátalanságai és vétkei miatt...”

Zsid 7,22–28 ■ „Jobb szövetségnek lett kezese Krisztus. Amazok [az ószövetségben]... többen lettek papokká, mert a halál miatt meg nem maradhattak. Őneki [Krisztusnak], minthogy örökké megmarad, változhatatlan a papsága. Mert a törvény gyarló embereket rendel főpapokká, de a törvény után való esküvés beszéde örök tökéletes Fiút.” (Vö. Zsolt 110,4, vö. Zsid 5,5–6; 7,20–21)

Zsid 8,6; 12,24 ■ „[Jézus] annyival kiválóbb szolgálatot nyert, amennyivel jobb szövetség közbenjárója... Az új szövetség közbenjárója Ő...”

Zsid 7,25 ■ „Ő mindenképpen üdvözítheti azokat, akik általa járulnak Istenhez.”

.....

 „A papok mindenekelőtt közbenjárók voltak. (...) Habár a vétkező elhozhatta áldozatát, nem végezhetette el a vérrel való meg-hintést. (...) Megközelíthette ugyan a templomot, de nem lép-

hette át a küszöbét. (...) Isten csakis a papok közbenjárása által volt elérhető számára. (...) Feltűnő módon vésték ezek az ember elméjére, hogy szüksége van egy közbenjáróra, aki hidat képez Isten és az ember között. (...) Az áldozatbemutatás csakis a közbenjárón keresztül vált hathatóssá, aki elvégezhetette az áldozat vérével való meghintést vagy a megkenetést.” (M. L. Andreasen: *Az ószövetségi szentély és az evangélium*, Aeternitas, 2004, 41–43. o. – A „megkenetés” arra utal, hogy bizonyos esetekben az oltár szarvaira kent a pap a helyettes áldozat véreből; vö. Jer 17,1.)

„A naponkénti szolgálat legfontosabb része az egyének javára végzett szolgálat volt. A bűnbánó bűnös a sátor ajtajához hozta áldozatát, és kezeit az áldozati állat fejére téve megvallotta bűneit. Így jelképesen áthárította azokat az ártatlan állatra. Saját kezűleg ölte meg az áldozatot, melynek véré a pap a szentélybe vitte és a kárpit felé hintette, amely mögött a megszegett törvényt tartalmazó frigyláda volt. E szertartás által a bűnt jelképesen áthárították a szentélyre. Bizonyos esetekben a vért nem vitték be a szenthelyre, hanem a papnak kellett megenni az áldozat húsát, Mózes Áron fiainak adott utasítása szerint: »nektek adta azt az Úr a gyülekezet vétkének hordozásáért« (3Móz 10,17). Mindkét szertartás a töredelmes bűnös bűnének szenthelyre való áthárítását jelképezte.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 373. o.)

Az összes földi pap egy valakinek az előképe volt: Krisztusé, aki az „új szövetség közbenjárója”, pap és főpap egy személyben. Földi jelképek nem voltak képesek arra, hogy kifejezzék: az eljövendő Megváltó áldozat is, pap és főpap is lesz. A papok önmagukban, a nép többi tagjához hasonlóan, méltatlanok voltak arra, hogy közbenjárók legyenek a bűnbocsánatért folyamodók és a szent Isten között. Ezért kellett jelképes mosakodást, tisztulást megvalósítaniuk, mielőtt a szentély első részébe beléphetek. A főpapnak pedig, aki egy évben egyszer, a nagy engesztelési

napon a szentek szentjébe is beléphetett, előzetesen külön áldozatot kellett bemutatnia önmagáért és családjáért, hogy Isten dicsősége meg ne eméssze őt (3Móz 16,4–6).

Amikor bűnbocsánatért folyamodunk Istenhez Krisztus helyettes áldozata alapján, lélekben nekünk is ugyanazt az utat kell végigjárunk, mint az őszövetségi hívőknek. Tudatosítanunk kell magunkban, hogy bűnnel terheltlen nem járulhatnánk a mennyei szentélyhez, illetve Istenhez magához. Csakis Krisztus helyettes áldozata és közbenjáró szolgálata teszi ezt lehetővé. Amikor kimondjuk, hogy „mi Atyánk, Jézus Krisztus nevében jövünk hozzád”, akkor gondoljunk arra, hogy Jézus Krisztus név szerint vall meg Isten előtt. Hitelesíti bűnbánatunkat, tanúskodik annak őszinteségéről, és helyettes áldozata alapján kegyelmet kért részünkre. Ezenkívül mintegy „kezességet” vállal értünk arra vonatkozóan, hogy utóbb gyümölcse lesz majd életünkben a kegyelemnek, amiben részesülünk, mert Ő fáradozni fog értünk. Krisztus nemcsak bűnbocsánatot kér számunkra, hanem kegyelmi eszközöket is, amelyeket alkalmazni fog megjobbulásunk érdekében. Különösen tudatosítanunk kell, hogy Szentlelket egyedül Krisztustól, a Krisztusban nyert megigazulás nyomán nyerhetünk: Jn 7,38–39; 14,16; Rm 5,1–2.5. A vincellér (szőlőskert gondviselője) közbenjárása a terméketlen fügefáért az erről szóló példázatban szemléletesen mutatja be Krisztus közbenjárói szolgálatát, kezességvállalását értünk (Lk 13,6–9).

„Krisztus figyel ránk, ismeri összes tervünket, a bennünket körülvevő veszélyeket és nehézségeket. Védelmünkre felhozott érvekkel tölti meg száját. Közbenjárását minden egyes lélek szükségleteihez szabja. (...) Védőügyvédünk megtölti száját érvekkel, és Sátán kísértéseivel való szembeszegülésre tanítja a megfáradtakat és megkísértetteket. Krisztus ismeri az ellenség minden mozdulatát. Történeket rendel el a javunkra.” (Ellen G. White: *„A Te Igéd igazság”*, 218. o.)

3 Mi mindent foglal még magában Krisztus közbenjáró szolgálata a bűnösök bűnbocsánatért folyamodásának közvetítésén kívül?

Zsid 7,25 ■ „Ő mindenkor él, hogy esedezzék értünk. Mert ilyen főpap illet minket, szent, ártatlan, szeplőtlen, a bűnösöktől elválasztott, aki az egeknél magasságosabb lett.” (Vö. Rm 8,34)

Lk 22,32 ■ [Krisztus mondta Péternek az utolsó vacsorán:] „Én imádkoztam érted, hogy el ne fogyatkozzék a te hited, te azért idővel megtérve, a te atyádfiait erősítsed.”

Zak 3,1-2 ■ „Azután megmutatta nékem Józsuát, a főpapot, aki az Úr angyala előtt állt, és Sátánt, aki jobb keze felől állt, hogy vádolja őt. És mondta az Úr Sátánnak: Dorgáljon meg téged az Úr, te Sátán, dorgáljon meg az Úr, aki magáévá fogadja Jeruzsálemet. Avagy nem tűzből kikapott üszök-e ez?”

Jn 5,22 ■ „Mert az Atya nem ítél senkit, hanem az ítéletet egészen a Fiúnak adta.”

Jel 2,1 ■ „Az efézusbeli gyülekezet angyalának írd meg: Ezeket mondja az, aki jobb kezében tartja a hét csillagot, aki jár-ke* a hét arany gyertyatartó között.”

.....
.....
.....

Eszünkbe jut-e, komolyan vesszük-e, hogy Krisztus értünk való közbenjárása magában foglalja azt is, hogy Ő imádkozik értünk? Lásd még: Rm 8,34. Jézus szava, amelyet Péterhez inté-

* Pontosított fordítás szerint.

zett az utolsó vacsorán, némi bepillantást enged nekünk abba, hogy miképpen esedezik Krisztus értünk. Nem vehet ki a próbából, de imádkozik azért, hogy a hitünk ezekben megmaradjon, sőt megtisztuljon és megerősödjön. Úgyszintén János evangéliuma 17. fejezete is némi fogalmat ad nekünk, hogy Krisztus miképpen könyörög tanítványai megtartásáért és lelki növekedéséért.

Jézus közbenjárása oltalom Sátán támadásaival szemben is:

„Krisztus a mi Közbenjárónk az Atya jobbján. (...) Szüntelen számon tart minket, hiszen éppolyan szükséges, hogy megtartsa, mint amilyen szükséges volt, hogy megváltson. Ha egy percre is magunkra hagyna, Sátán ott áll, készen arra, hogy elpusztítson. Akiket vérével váltott meg, azokat most közbenjárása által tartja meg.” (Ellen G. White, 73. kézirat, 1890)

Részben a papok is, de főképpen a főpap, bírói tisztet is betöltött. Hasonlóképpen Krisztus a lesz a mi bíránk a végítéletben. Milyen kegyelmes intézkedése ez Istennek, hogy Közbenjárónk, aki végigkíséri életünk küzdelmét, aki mindent megtesz megtartásunkért, és aki a földön minden emberi tapasztalatot megismert, Ő lesz az Ítélnök.

Krisztus közbenjáró szolgálata magában foglalja a földi gyülekezete feletti őrködést, a róla való gondviselést is:

„Krisztus mondja, hogy Ő jár-kei a hét gyertyatartó között. Ez jelképezi a gyülekezetekhez való viszonyát. Népevel való összeköttetése állandó. (...) Fáradhatatlan éberséggel őrködik felettük, vajon nem homályosul-e el vagy alszik-e ki valamely őrálló fáklyája. Ha a gyertyatartókat csupán emberek gondoznák, robogó lángjuk csakhamar lelankadna és kialudna. Az Úr házában azonban Ő az őrjöje, Ő a templom csarnokának hű védelmezője. Állandó

gondoskodása és megtartó kegyelme az élet és a világosság forrása. Krisztust úgy is szemléljük, mint aki kezében tartja a hét csillagot. Ez biztosíték számunkra, hogy az a gyülekezet, amely kötelességét teljesíti, nem pusztulhat el, azt a csillagot, melyet a Mindenható védelmez, Krisztus kezéből senki sem ragadhatja ki.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Jelenések könyve c. fej.)

4 Mi volt a „szövetség jele” az ószövetségben, és mi a „szövetség jele” az új szövetségben?

1Móz 17,10–11 ■ „Ez pedig az én szövetségem, melyet meg kell tartanotok énközöttem és tiközöttetek, és a te utánad való magod között, minden férfi körülmetéltessék nálatok... Ez lesz az énközöttem és tiközöttetek való szövetség jele.” (Vö. Jer 4,4; Rm 2,25.28–29)

Ezék 20,12 ■ „Adtam nekik szombatjaimat is, hogy legyenek jegyül köztem és öközöttük, hogy megtudják, én vagyok az Úr, az ő megszentelőjük.”

Rm 8,14.16.9 ■ „Mert akiket Isten Lelke vezérel, azok Isten fiai... Ez a Lélek bizonyágot tesz a mi lelkünkkel együtt, hogy Isten gyermekei vagyunk... Akiben pedig nincs a Krisztus Lelke, az nem az övé.”

Eféz 1,13–14 ■ „Akiben ti is, minekután hallottátok az igazság beszédét, üdvösségetek evangéliumát, amelyben hitettek is, megpecsételtettetek az ígéret ama Szentlelkével, aki záloga a mi örökségünknek Isten saját népének megváltására, az Ő dicsőségének magasztalására.”

A körülmetélkedés egyrészt azért adatott „szövetség jeléül”, hogy az izraelitákban tudatosítsa elkülönült, szent nép hivatásukat, küldetésüket. Ez a szövetségi jel csak az ószövetségben volt érvényes, mivel testi leszármazáshoz kapcsolódott. Az új szövetségben már nincs szó testi leszármazás szerinti népről, ezért ez a szövetségi jel érvényét veszítette (vö. Gal 5,2.4–6).

„Ezt a szertartást meg kellett tartania a pátriárkának [Ábrahámnak] és utódainak, annak jeléül, hogy az Úr szolgálátára vannak szentelve, hogy elkülönültek a bálványimádóktól.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 134. o.)

Másrészt Jeremiás és Pál apostol (lásd a fent megjelölt igehelyeket) úgy értelmezi a körülmetélkedés szövetségi jelét, mint amely azt is jelképezte, hogy a nyers, énközéppontú emberi természet megnyesésére van szükség ahhoz, hogy Isten szent népévé lehessenek az izraeliták.

A szombat mind az Ő-, mind az Újszövetségben „szövetségi jel” Isten és az Ő népe között, mivelhogy a legalapvetőbb igazságra, a legfőbb kapcsolatra mutat rá Isten és az ember között:

„Az a kötelességünk, hogy Istent tiszteljük, azon a tényen alapszik, hogy Ő a Teremtő, és minden teremtmény neki köszönheti létét. (...) A szombatnak mint a teremtés emlékezetének jelentősége abban áll, hogy állandóan elénk tárja, miért illeti imádat Istent. Azért, mert Ő a Teremtő és mi a teremtményei vagyunk. A szombat tehát az Isten-tisztelet talapzata, mert ezt a nagy igazságot olyan hatékonyan tanítja, ahogyan egyetlen más intézmény sem.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem/Korszakok nyomában*, 390. o.)

Szövetségi jel az új szövetségben ezenkívül, ha valakinek az életén, jellemén és cselekedetein meglátszik, hogy Krisztus Lelke lakik benne, a Szentlélek vezérli őt. „Akiben pedig nincs

a Krisztus Lelke, az nem az övé” – jelenti ki a Szentírás. A Szentlélek ajándékával pecsétel el Isten minket magának, ismer el a saját tulajdonának – írja Pál apostol az Efézusiakhoz írt levélben. Gal 5,22-ben olvashatunk a Lélek gyümölcseiről. Az itt felsorolt krisztusi jellemtulajdonságoknak a gyarapodó megjelenése életünkben hitelesítő szövetségi jel nemcsak a menny előtt, hanem emberek előtt is.

Ma sem szabad tehát azt gondolnunk, hogy bármilyen külső dolog – egyháztagság, vagy akár a szombat külsődleges megtartása – az élő szövetség jele lenne Isten és közöttünk. Ellen G. White írja:

„A szív és az élet szentségét külsődleges vallási formákkal helyettesíteni ma is éppoly kívánatos a megtéretlen ember számára, mint volt egykor.” (Az apostolok története, Hitehagyás Galáciában c. fej.)

5 Mi lesz Isten szolgáinak a megkülönböztető hűségjele a Krisztus visszajövele előtti nagy próbatétel idején?

Jel 14,7 ■ „Ezt mondván nagy szóval: Féljétek az Istent, és néki adjatok dicsőséget, mert eljött az ő ítéletének órája! És imádjátok azt, aki teremtette a mennyet és a földet, a tengert és a vizek forrásait!” (Vö. Jel 13,16–18)

Vö. 2Pt 3,3–5 ■ „Tudván először azt, hogy az utolsó időben gúnyolódók* támadnak, akik saját kívánságaik szerint járnak... Mert készakarva nem tudják azt, hogy egek régtől fogva voltak, és föld, mely vízből és víz által állott elő Isten szavára.”

* Pontosított fordítás szerint.

„Az ember boldogságának nagy ellenége a 4. parancsolatban foglalt szombatot különös támadások célpontjává teszi. (...) Sátán így szól: ezeket a szavakat, »Jel énközöttem és tiközöttetek nemzetségről nemzetségre«, az én szombatom szolgálatába állítom. (...) Annyira uralom majd az emberek lelkét, hogy Isten szombatja különös megvetés tárgya lesz. (...) A hetedik nap megtartását a földi hatalmasságokkal szembeni hűtlenség jelévé teszem. Olyan szigorúak lesznek az emberi törvények, hogy nem merik majd megtartani a hetedik napi szombatot, attól félve, nem lesz mit enniük és mibe öltözniük. Ezért a világgal tartanak, és áthágják Isten törvényét. Én leszek a világ teljhatalmú ura.

[E próbatétel idején] attól sem riadnak vissza, hogy Isten Igéjét gúnyolják. Azokat pedig, akik hisznek Ige minden szavában, nevetség tárgyává teszik. (...) A kételkedő tréfálkozhat, gúnyolódhat Isten törvényén, és kétségbe vonhatja. A világiás lelkület megfertőzhet tömegeket és befolyásolhat egyéneket. Isten ügyét csak nagy erőfeszítéssel és folytonos áldozatokkal lehet felszínen tartani. Végül mégis az igazság arat dicső győzelmet. (...)

Nincs messze az az idő, amikor minden ember próbára lesz téve. (...) Választani kell Isten parancsolatai és az emberi parancsok között. Akik lépésről lépésre engedtek a világ igényeinek, azok inkább meghódnak a hatalmasságok előtt, mintsem kitegyék magukat gúnyolódásnak, bántalmazásnak, és börtön- vagy halálbüntetésnek. Ekkor az arany különválik a salaktól, világosan meg lehet majd különböztetni az igaz kegyességet annak látszatától és hamisítványától.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, „Illés lelkével és erejével” c. fejelet)

6 Mit jelképezett „a szövetség sója” az ószövetség idején? Mi a „szövetség sója” a valóságban, aminek a megléte az új szövetségben is nélkülözhetetlen?

3Móz 2,13 ■ „Minden ételáldozatot szózd meg sóval, ételáldozatodból soha el ne maradjon a te Istened szövetségének sója, minden te áldozatodhoz sót adj!”

Mk 9,50 ■ „Legyen bennetek só, és legyetek békében egymással!”

Mt 5,13 ■ „Ti vagytok a föld sója, ha pedig a só megízetlenül, mivel sózzák meg? Nem jó azután semmire, hanem hogy kidobják és eltapossák az emberek.”

.....

.....

Mit jelképezett az ószövetségi áldozati rendszerben az, hogy minden ételáldozathoz sót kellett adni? Ezt a sót „a szövetség sójának” nevezték. Jézus földi életében szólt arról, hogy ha van bennünk só, akkor ennek az lesz a következménye, hogy békében élünk egymással. Továbbá kiemelte a só jó ízét és megtartó erejét. Arról is szólt, hogy a só nélküli tanítványságnak nem lesz értéke, becse a világ szemében.

Magunktól is kitalálhatjuk ezután, hogy mit jelképezett a „szövetség sója”, amely megtartja és „jó ízűvé”, kívánatosá teszi Istennel való szövetségünket. Nem más ez, mint az Istentől tanult és Tőle nyert, igaz szeretet. Ez nemcsak Istennel való szövetségünk megtartását teszi örömteljessé, eredményessé, hanem Jézus tanítványainak a közösségét is ilyenné teszi, békeséget, testvéri egytértést és összetartást hoz létre közöttük.

„A só íze a keresztyén életerejét jelképezi: Jézus szívünkben lakozó szeretetét és Krisztus egész valónkat átható szentségét. Krisztus szeretete kiárad a szívből. Ha bennünk

lakozik, másokra is kiárad. (...) Ez a szeretet megnemesíti jellemünket, uralja érzelmeinket, elnyomja ellenséges indulatainkat, megtisztítja hajlamainkat. (...) Tehát egyedül a szeretet által válhatunk a föld sójává.” (Ellen G. White: *Gondolatok a Hegyi beszédről*, Ti vagytok a föld sója c. fej.)

Tegyük fel a kérdést önmagunknak: Benne van-e ez a só Istennel való szövetségünkben? Benne van-e áldozatainkban és minden Istenért végzett szolgálatunkban? Megláthatják-e a körülöttünk élők, hogy Krisztus szolgálata számunkra nem terhes iga, hanem szabadságban, hálás örömben, békességben éljük hitéletünket?

Mit jelent „a papság szövetsége” és „Lévi szövetsége” az Ó- és Újszövetségben?

I Kiket rendelt Isten a főpapi és a papi tiszt betöltésére Izraelben? Mivel erősítették meg kiválasztottságukat, ami „örökkévaló szövetség” szintjére emelte Istennel való kapcsolatukat?

4Móz 18,7 ■ [Mondta Isten Áronnak:] „Te pedig és a te fiaid veled együtt ügyeljete a ti papságotokra, mindenre, ami az oltárhoz tartozik és amik a függönyön belül vannak, hogy azokban szolgáljatok! A ti papságotok tisztét adtam nektek ajándéknak.”

4Móz 17,1-10 ■ „Szólt az Úr Mózesnek: Szólj Izrael fiainak, és végy tőlük egy-egy vesszőt... atyáik házában valamennyi fejedelmétől tizenkét vesszőt, és kinek-kinek a nevét írd fel a vesszejére. Áron nevét pedig írd Lévi vesszejére... És lett másnap, hogy bement Mózes a bizonyosság sátorába, és íme kihajtott a Lévi házából való Áron vesszeje, hajtást hajtott, virágot nevelt, és mandulát érlelt. És kihozta Mózes mindazokat a vesszőket az Úr színe elé, mind az Izrael fiai elé... És mondta az Úr Mózesnek: vidd vissza az Áron vesszejét a bizonyosság ládája elé, hogy őriztessék ott a lázadó fiaknak jegyül.”

4Móz 25,11-13 ■ [Mondta Isten Mózesnek:] „Fineás, Eleázár fia, Áron pap unokája, elfordította az én haragomat Izrael fiaitól, mivelhogy megvalósította az én igazságszolgálat-

tásomat közöttük...* Mondjad azért: Íme én az én szövetséget, a békesség szövetségét adom öneki... Önála lesz és az ő magvánál őutána az örökkévaló papság szövetsége, mivelhogy igazságot szolgáltattott az ő Istenéért, és engesztelést tett Izráel fiaiert.”**

.....

.....

Isten a szent sátor építésére vonatkozó rendelkezésekkel együtt szólt a szent sátor szolgálattevőiről is (2Móz 28,1). Fontos volt, hogy a megváltó áldozatot és a megváltás műve egészét ábrázoló jelképes szertartások ne torzuljanak az évek, évszázadok során. Ennek a biztosítéka volt az, hogy egy család férfi tagjaira, Lévi törzsén belül Áron családjára bízta Isten a papságot. Így apáról fiúra szállt az isteni rendelkezések ismerete, családon belül látták a mintát, hogyan és miként kell ezeket a szertartásokat gyakorolni. Isten „ajándéknak” nevezte a papi szolgálatot, hiszen Isten szentsége közelében tartózkodhattak, közbenjárók lehettek Isten és a nép között.

A szintén Lévi törzséből származó Kóré lázadása éppen Istennek ez ellen a rendelkezése ellen irányult. Féltékenység és irigység volt az indítéka (lásd 4Móz 16,8–11). Alattomosan terjedt a zúgolódás és az elégedetlenség, olyannyira, hogy Kóré mellé végül más törzsbeli vezetők, mintegy 250 főember, valamint a nép többsége is csatlakozott. Valójában Isten ellen lázadtak, aki a rendelkezést hozta. Ekkor történt a vesszők elhelyezése a szentélyben. Az Áron nevét viselő, már másnapra természetfeletti módon kihajtott, sőt virág és gyümölcs is volt rajta, Isten jóváhagyása jeléül. „Ez a csoda eldöntötte a papság kérdését” – írja Ellen White (*Pátriárkák és próféták*, 403. o.).

* Javított fordítás szerint.

** Szó szerint: „befedezést” vitt véghez Izráel fiai javára.

Áron családjának kiválasztását később újonnan megerősítette Áron unokájának, Fineásnak a cselekedete, egy újabb lázadás alkalmával:

„A Jordán menti táborozás ideje alatt Mózes megtette az előkészületeket Kánaán elfoglalására. (...) kezdetben Izráel keveset érintkezett pogány szomszédjaival, de egy idő után midianita nők kezdtek a táborba lopózkodni. (...) Céljaikat gondosan palástolták a barátságosság leplelvel. (...) Bálám tanácsára a moábiták királya nagy ünnepséget rendezett isteneik tiszteletére. (...) A nép nagy része (...) ment, hogy az ünnepséget megtekintse. Zenétől és tánctól mámorosan, a pogány papnők szépségétől elbűvölve, elfeledkeztek Isten iránti hűségükről. (...) A bortól megrészegedtek, érzékeik elhomályosultak, önfegyelmük korlátai leomlottak. (...) Áldozatot vittek a pogány oltárokra és részt vettek a leglealacsonyítóbb szertartásokon. (...) Mire Mózeszt figyelmeztették és a dolgot észrevette (...), az izraeliták már (...) saját táborukban is gyakorolták a pogány szokásokat.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 491–492. o.)

„Hozzácsapódtak a Baál-Peórhoz, és ették a holtak áldozatait” – összegzi tömören a történetet a 106. zsoltár 28. verse.

„A gyorsan bekövetkező büntetések ráébresztették a népet bűnük súlyosságára. A táborban rettenetes pestisjárvány kezdett pusztítani, amelynek hamarosan tízezrek estek áldozatul. (...) Isten elrendelte, hogy azok, akik élen jártak a hitehagyásban, a bírák által öletessenek meg. Mindnyájan érezték a büntetés igazságosságát, és a nép a gyülekezet sátorához járultva, könnyek között, mély alázattal vallotta meg bűnét. Miközben a sátor bejáratánál Isten előtt sírt a nép, a pestis pedig még szedte a táborban áldozatait, és a bírák rettenetes kötelességüket teljesítették,

Zimri, egy előkelő izraelita férfi érkezett kihívóan a táborba egy midianita parázna nővel, aki Cúrnak, Midián egyik fejedelmének volt a lánya, és a sátrába vezette. Sohasem történt még Izraelben, hogy valaki ilyen arcátlanul és kihívóan vétkezett volna! Részségében Zimri kérkedett (...) a bűnnel, büszke volt szégyenletes cselekedetére. De Fineás, Eleázár főpap fia [Áron unokája], felkelt, bement az izraelita férfi után a sátorba és mindkettőjüket átdöfte. Megszűnt a csapás, miközben Isten (...) megerősítette, hogy a papság örökre az Áron házának adatik.” (Ellen G. White: *Patriárkák és próféták*, 492–493. o.)

Rettenetes, de szükségszerű ítélet volt ez az egész nép érdekében. Fineás papként kinyilvánította tiszteletét Isten rendelései iránt, és vele együtt a bűn gyűlöletét, továbbá tanúságot tett arról, hogy a papi tiszt velejárója Isten ügyének védelmezése és a nép óvása a hitehagyástól.

2 Hogyan utalt különösképpen a főpapi öltözet e tisztesség szentségére? Hogyan fejezték ki a főpapi ruházat egyes elemei a papi szolgálat lényegét, mibenlétét?

2Móz 28,2 ■ [Mondta Isten Mózesnek:] „**Csináld szent ruhákat Áronnak, a te atyádfiának dicsőségére és ékességére.**”

2Móz 28,9–38 ■ „**Végy két ónixkövet, és véd fel azokra Izrael fiainak neveit. Hatnak nevét az egyik kőre, a másik hatnak nevét pedig a másik kőre, születésük szerint. Kőmetsző munkával, amint a pecsétet metszik, úgy metszesd e két követ az Izrael fiainak neveire, köröskörül arany boglárókba foglalva csináld azokat. És tedd e két követ az efód vállkötőire, az Izrael fiaira való emlékeztetés kövei gyanánt, hogy emlékeztetőül hordozza Áron azoknak neveit az ő két vállán az Úr előtt...**

Azután csináld meg az ítélet hósenét mestermunkával... Négyszögű legyen..., egy arasznyi hosszú és egy arasznyi széles. És foglalj abba befoglalni való köveket, négy sor követ, ilyen sorban: szárdiusz, topáz és smaragd... A kövek tehát az Izráel fiainak nevei szerint legyenek, tizenkettő legyen az ő nevük szerint, mint a pecsét, úgy legyen metszve, mindegyik a rá való névvel, a tizenkét nemzetiség szerint... És viselje Áron az Izráel fiainak neveit az ítélet hósenén, az ő szíve felett, amikor bemegy a szenthelyre, emlékeztetőül az Úr előtt szüntelen...

Csináldj egy lapot is tiszta aranyból, és metsszed ki arra, mint a pecsétet metszik: Szentség az Úrnak. Kösd kék zsinórra, hogy legyen... a süveg előrészén... Legyen Áron homlokán, hogy Áron viselje a szent áldozatok körül elkövetett vétket, amelyet Izráel fiai mindenféle szent adományaikban szentelnek. Legyen azért szüntelen a homlokán, hogy kedvesekké tegye őket az Úr előtt.”

.....

.....

.....

.....

.....

„Miután Isten kiválasztotta Áront és fiait a papi tisztségre, szükséges volt átmenniük egy felkészülési időszakon, valamint az új feladataikra való kiképzésen, ami a hivatalukba történő nyilvános beiktatással ért tetőpontjára. E folyamat minden lépését maga Isten vázolta fel, Ő közölte Mózással, aki hűségesen végrehajtotta Isten parancsát. E felavatás halhatatlanul ünnepélyes alkalom volt, hét napig tartott.” (M. L. Andreasen: *Az ószövetségi szentély és az evangélium*, Aeternitas, 2004, 57. o. – Lásd 2Móz 29. fejj.; 3Móz 8–9. fejj.)

„A papok részére, tiszttségüknek megfelelően, különleges ruhákat készítettek. (...) A papi ruha fehér vászonból készült, és egy darabban szőtték. A majdnem bokáig érő öltözetet derékban kék, bíbor és pirossal hímzett öv tartotta össze. Ezt a felső ruházatot egy vászonsüveg egészítette ki. (...)

Mielőtt beléptek volna a szentélybe, lábbelijüket a pitvarban kellett hagyniuk, kezüket és lábukat meg kellett mosniuk. (...) Ezek a szertartások folyamatosan arra tanítottak, hogy minden tisztátlanságtól mentesnek kell lennie annak, aki Istenhez közeledik.

A főpap ruhája magas hivatalának megfelelően drága anyagból, mesteri munkával készült. A rendes papi öltözet fölött még egy kék színű felső ruhát viselt. Alját körben aranycsengetyűk, kék, bíbor és karmazsin színű gránátalmák ékesítették.

Efölött volt még az efód, egy rövidebb arany, kék, bíbor, skarlát és fehér színű ruhadarab. (...) Az efód ujjatlan volt, és arannyal hímzett vállaira két ónixkövet erősítettek, melyekre Izráel tizenkét törzsének nevét vésték.

Az efód fölött viselték a főpapi öltözet legszentebb darabját, a hósent. Ez ugyanolyan anyagból készült, mint az efód, négyzet alakú volt, (...) és aranykarikákba fűzött kék zsinóron függött a vállakról. (...) A kereten belül tizenkét drágakő díszlett aranyba foglalva, négyes sorokban elrendezve, melyekbe, a vállakon levőkhöz hasonlóan, Izráel tizenkét törzsének nevét vésték. (...)

Mindennek, ami a főpap megjelenésével és viselkedésével kapcsolatban volt, olyannak kellett lennie, hogy a szemlélőben Isten és imádata szentségének az érzetét keltse.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 368–369. o.)

E rendelkezések magyarázatául szolgál, hogy a papok és a főpap Krisztus előképei voltak, Őt jelképezték. Különösen meg-

indító a főpap öltözetének vállkötőin a két ónixkő, valamint a hőséneken az aranyba foglalt drágakövek Izráel törzseinek a neveivel. Mennyiszer keserítették meg Istent az izraeliták, és íme, a főpapi öltözetben mégis drágakövekbe vésetten állt a nevük.

Némi fogalmat ad nekünk a főpapi öltözet arról, hogy Jézus Krisztus közbenjárásában a vállán viseli bűneink terhét, és szíven viseli az üdvösségünkért való küzdelmet. Továbbá értékek vagyunk a szemében, méltatlanságunk ellenére, mert úgy tekint ránk, hogy mivé lehetünk, mivé válunk, amennyiben kegyelmének megtisztító munkáját elfogadjuk.

Az új szövetségben érvényét veszti az ároni papság. Egyetlen pap és főpap szolgál csupán a mennyei szentélyben: Krisztus. Átala nyerhetünk bocsánatot törvényszegéseinkre. Mégis van tanítása a papi öltözetnek és a papoknak adott előírásoknak az új szövetség időszakában szolgáló igehirdetők, prédikátorok számára is. Megjelenésük, magatartásuk, viselkedésük mély tiszteletet fejezzen ki a szent Isten iránt, akit képviselnek, akinek szolgálnak.

3 Milyen erkölcsi magatartást várt el Isten az ószövetségben a papi tiszt viselőitől?

3Móz 10,3–11 ■ „És mondta Mózes Áronnak [a papi tisztról]: Ez az, amit szólt az Úr, mondván: Akik hozzám közel vannak, azokban kell megszenteltetnem, és az egész nép előtt megdicsőíttetnem... Bort és szeszes italt ne igyatok te és fiaid, amikor bementek a gyülekezet sátorába, hogy meg ne haljatok! Örökkévaló rendtartás legyen ez a ti nemzetségeitekben, hogy különbséget tehessetek a szent és közönséges között, a tiszta és tisztátalan között. És hogy taníthassátok Izráel fiait mindazokra a rendelkezésekre, amelyeket az Úr szólott nékik Mózes által.”

Mal 2,7 ■ „Mert a pap ajkai őrzik a tudományt, és szájából törvényt várnak, mivel a Seregek Urának követe ő.”

.....

.....

.....

(Vegyük számba, soroljuk fel az idézett igék alapján, hogy milyen erkölcsi magatartást és szolgálatot várt el Isten a papságtól az ószövetség idején! Mennyiben érvényesek ezek a kívánalmak az újszövetségi korban is a lelkészekre vonatkozóan?)

„Izráelben a papok (...) voltak Isten törvényének őrzői, miképpen a nép erkölcséé is. Alig volt az életnek olyan területe, továbbá olyan tevékenység, amelyben a pap ne játszott volna kiemelkedő szerepet. (...) Amikor az ároni papság számban naggyá lett, és nem volt már szükség arra, hogy azonos időben vegyenek részt a templomi szolgálatokban, huszonnégy rendre osztották fel őket, és így felváltva végezték a szolgálatokat. Mindegyik rend évente egy hetet szolgált Jeruzsálemben, a maradék időt pedig saját körzetükben töltötték a nép támogatásával és tanításával. (...) Szorosabb értelemben vett vallási kiélezettségeik és a templomi szertartások mellett, a papok gyakorolták az irányítást számos polgári, sőt egyéb ügyben. (...) A törvénykezés nehezebb esetekben a papokat a bírák mellé állították (5Móz 17,8–9).” (M. L. Andreason: *Az ószövetségi szentély és az evangélium*, 35–37. o.)

„A nagy világosság és az elnyert kiváltságok a kapott világosságnak megfelelő szentséget és erényt kívánnak. (...) Isten nem fogadhat el ennél kevesebbet. Soha ne engedjük meg, hogy a nagy áldások vagy kiváltságok gondtalan biztonságérzetbe ringassanak.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 379. o.)

4 Kiket rendelt Isten a szent sátor papi szolgálaton kívüli, egyéb szolgálatainak a végzésére? Milyen esemény erősítette meg kiválasztottságukat, és emelte Isten velük való kapcsolatát szövetség szintjére?

4Móz 3,5-41 ■ „Szólt pedig az Úr Mózesnek, mondván: Hozd elő Lévi törzsét, és állítsd őket Áron pap elé, hogy szolgáljanak neki. Ügyeljenek az ő ügyére, és az egész gyülekezet ügyére a gyülekezet sátora előtt, hogy végezhessek a hajlék körül való szolgálatot. Ügyeljenek pedig a gyülekezet sátorának minden eszközére is, és Izráel fiainak ügyeire is, hogy végezhessek a hajlék körül való szolgálatot... És mondta az Úr Mózesnek: Számláld meg Izráel fiainak minden finemű elsőszülöttjét, egy hónapostól fogva és feljebb, és pedig név szerint számláld meg őket. Válaszd külön a lévítákat nékem... az Izráel fiai közül való minden elsőszülött helyett.”

2Móz 32,26-29 ■ „Megállt Mózes a tábor kapujában, és mondta: Aki az Úré, ide hozzám! És hozzágyűltek a Lévi fiai mind... A Lévi fiai pedig a Mózes beszéde szerint cselekedtek, és elhullt azon a napon a népből mintegy háromezer férfiú. És mondta Mózes: Ma szenteljétek kezeteiket az Úrnak, ki-ki az ő fia és atyjafia ellen, hogy áldása szálljon ma rátok.”

Mal 2,4-8 ■ „Azért adtam nektek e parancsolatot, hogy szövetségem legyen a Lévível, azt mondja a Seregek Ura. Szövetségem volt vele életre és békességre, félelmül adtam azt neki, félt engem, megalázta magát az én nevem előtt... De ti elhajlottatok ez útról, és sokakat megbotránkoztatottatok a törvénnyel, felbontottátok Lévi szövetségét, azt mondja a Seregek Ura.”

Nemcsak a papi tiszt volt kiváltság és kívánt szentséget annak viselőitől, hanem érvényes volt ez a papi nemzetségen kívül a többi lévita szolgálatára is. Isten művében ma sem csak igehirdetőkre, tanítókra, lelkigondozókra van szükség, hanem sokféle más, ugyancsak értékes és nélkülözhetetlen szolgálatot is be kell tölteni.

„Izráel elsőszülöttjei helyett Lévi törzsét választotta ki az Úr a szentély szolgálatára. Ezzel a nyilvános megbecsüléssel fejezte ki Isten, milyen nagyra tartja a törzs hűségét, mind a szolgálatában tanúsított kitartásukat, mind az ítélet végrehajtásánál tanúsított készségüket, amikor Izráel hitehagyó lett az aranyborjú imádásával.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 367. o.)

A fenti idézet utolsó mondata arra utal, hogy az aranyborjú imádásával kapcsolatos hitehagyásnál a lévíták maradtak hűségesek Istenhez leginkább:

„Elrettentő szigorral kellett megszüntetni a gonoszságot. »Áronra is igen megharagudott az Úr, és el akarta őt is pusztítani.« (5Móz 9,20) De Mózes komoly könyörgésére, valamint Áron bűnbánata és alázata nyomán Isten újra kegyelmébe fogadta őt. (...) Mózes így kiáltott a népnek: »Aki az Úré, ide hozzám!« Azoknak, akik nem vettek részt a bálványimádásban, Mózes jóbujára kellett állniuk, azoknak pedig, akik bár részt vettek belőle, de megbánták bűneiket, a bal oldalára. Kitűnt, hogy Lévi nemzetsége nem vett részt a bálványimádásban. A többi törzsből nagy számban voltak olyanok, akik bár vétkeztek, de most kifejezték bűnbánatukat. Egy nagy sereg azonban, legnagyobb részben a gyűlevész csöcselék, amely az aranyborjú öntésére is bujtogatott, csökönyösen kitartott lázadásában. Ekkor Mózes parancsot adott a jobb keze felől állóknak, akiknek semmi részük nem volt a

lázadásban, hogy kössenek kardot és öljék meg a megátalkodott lázadókat. (...) Akik ezt a rettenetes ítéletet végrehajtották, Isten felhatalmazására cselekedtek. (...) Akik ezt a fájdalmas feladatot elvégezték, így mutatták ki a lázadással és a bálványimádással szembeni utálatukat, önmagukat pedig még teljesebben az Úr szolgálatára szentelték. Az Úr azzal tisztelte meg hűségüket, hogy rendkívüli megkülönböztetésben részesítette Lévi törzsét. (...)

Az isteni kormányzat fennmaradása értelmében az áru-
lóknak bűnhődniük kellett. De még ebben a büntetésben is megnyilvánult Isten kegyelme. Miközben fenntartotta törvényét, mindenkinek megadta a választás szabadságát, és a bűnbánat lehetőségét. Csak a megátalkodott lázadókat irtották ki. (...) Ha Isten nem távolította volna el azonnal a menyeyei védelmet távoltartó bűnt, akkor a nép hamarosan áldozatául esett volna számos és hatalmas ellensége haragjának. Az azonnali büntetés tehát Izráel érdekében volt szükséges, a következő nemzedékeknek pedig tanulságára szolgált.”
(Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 336–339. o.)

Sajnos a későbbiekben, az ószövetség utolsó prófétája, Malakiás idején már nem jellemezte az a hűség a lévitákat, mint korábban: letértek a helyes ösvényről, és bűneikkel, törvényszegéseikkel felbontották, érvénytelenítették Isten velük kötött szövetségét.

5 Milyen tanítást közvetít mindez Isten elhívott igehirdetőire, pásztoraira és Isten ügyének minden tisztviselőjére vonatkozóan az újszövetségi korban is?

Lk 10,2 ■ „Mondta azért nekik: Az aratnivaló sok, de a munka kevés, kérjétek azért az aratás Urát, hogy küldjön munkásokat az ő aratásába!”

1Tim 3,1–5 ■ „Igaz ez a beszéd: Ha valaki felügyelői tisztet* kíván, jó dolgot kíván. Szükséges annakokáért, hogy a felügyelő feddhetetlen legyen, egyfeleségű férfiú, józan, mértékletes, illedelmes, vendégszerető, a tanításra alkalmas. Nem borozó, nem verekedő, nem rút nyereségre vágyó, hanem szelíd, versengéstől mentes, nem pénzsóvárgó, aki a maga házát jól igazgatja, gyermekeit engedelmességben tartja, minden tisztességgel. Mert ha valaki a tulajdon házát nem tudja igazgatni, mi módon visel gondot Isten egyházára?”

Tit 1,9 ■ „[Olyan ember legyen a felügyelő,] aki a tudomány szerint való igaz beszédhez tartja magát, hogy inthessen az egészséges tudománnyal, és meggyőzhesse az ellenkezőket.”

2Tim 4,1–5 ■ „Kérlek azért Isten és Krisztus Jézus színe előtt, aki ítélni fog élőket és holtakat az ő eljövetelekor és az ő országában: Hirdesd az igét, állj elő vele alkalmas és alkalmatlan időben, ints, feddj, buzdíts teljes béketűréssel és tanítással!... Józan légy mindenben, szenvedj, az evangélista munkáját cselekedd, szolgálatodat teljesen betöltsd!”

Ap csel 6,2–3 ■ „A tizenkettő egybegyűjtve a tanítványok sokaságát, mondta: Nem helyes, hogy mi Isten igéjét elhagyjuk és az asztalok körül szolgáljunk. Válasszatok azért, atyámfiai, közületek hét férfit, akiknek jó bizonyosságuk van, akik Szentlélekkel és bölcsességgel teljeseek, akiket erre a foglalatosságra beállítsunk.”

.....
.....
.....

* Javított fordítás szerint.

Az új szövetségben is szükséges, hogy azok, akik Isten ügyének a szolgálatába lépnek, Istentől elhívottak legyenek. Ma is kérni kell ehhez Isten tanácsát és követni is azt. A különböző tisztségek viselőinek pedig úgy kell tekinteniük szolgálatukat, mint amit magától az Úrtól vettek, kaptak ajándékol.

A másodikként és harmadikként idézett ige esetében pontosítottuk a fordítást, ezért nem találjuk ezekben az igékben a Károlyi-fordításban szereplő *püspök* szót. Ez a szó ugyanis nem található az eredeti szövegben. Az első századbeli keresztény egyházban még csak ezeket a tisztségeket ismerték: *vén* vagy *presbiter* (ezek a görög *preszbüterosz* szó fordításai), „felügyelő” (az eredeti szövegben *episzkoposz*; ezt adja vissza *püspökként* vagy *vigyázóként* a revideált Károlyi-fordítás), *diakónus* (gör. *diakonosz*) és az *özvegyasszony* mint tisztség. A vén vagy presbiter és a felügyelő egy és ugyanarra a tisztségre vonatkozott, váltófogalomként szerepelnek például Apostolok cselekedetei 20,17–28-ban és Titusz 1,5–7-ben. E tisztség viselői az egyes keresztény közösségek, avagy a keresztények összessége elismert vezetői voltak. (Vö. 1Pt 5,1, ahol Péter apostol *presbitertársnak* nevezi magát.) A diakónusok választásáról Ap csel 6. fejezetében olvashatunk. Ők elsődlegesen „az asztalok szolgálatát”, azaz a szervezési feladatokat látták el, és az anyagi ügyeket intézték, de magas lelki-erkölcsi mércét állítottak e tisztsegnél is. Feladatuk nem volt mereven elhatárolva a vénekétől vagy felügyelőkétől, ők is végeztek tanító, biztonyságttevő, evangélista szolgálatot (lásd ezt például István és Filep esetében). Az özvegyasszonyi tisztségről 1Tim 5,9–10-ben olvashatunk. Ezek az istenfélő asszonyok, családi helyzetüknél fogva szabadok voltak arra, hogy sokféle jó szolgálatot végezzenek – mai kifejezéssel élve – a lelkigondozás és a szociális munka területén. Fontos szólni az úgynevezett egyetemes papság elvéről is, amely az 1Pt 2,9-ben foglalt kijelentésen alapszik. Az új szövetségben – a hivatásos igehirdetők, tanítók mellett – minden egyes Krisztus-követő kiváltságává és feladatává lett az evangéliumról való biztonyságttevés, személytől személyig, a maga természetes környezetében.

Az új szövetségben tehát változás történt az Isten által kijelölt tisztségek elnevezésében és úgyszintén e tisztségek tartalmát illetően is. Ami azonban az Isten ügyével kapcsolatos szolgálatok erkölcsi kívánalmait illeti, az alapelv ugyanaz, mint az ószövetségben. Megkívántatik az Isten rendelkezéseihez való hűség, ezek pontos megtartása, a „féltő szeretet” Isten háza, ügye iránt (Jn 2,17 vö. Zsolt 69,10), és ezzel együtt a feddhetetlen, példamutató élet.

Az ószövetségi szolgálatokról szóló bibliai kijelentések alapján, Isten egyháza mai szolgálattevői számára is fontos tanítás, hogy **bármely Isten ügyével kapcsolatos szolgálatnak az elvállalása külön szövetséget jelent Istennel. Ebből pedig az következik, hogy ajándéknak kell tekinteni az ilyen megbízatást, és szükséges teljes odaadást, szövetségi hűséget tanúsítani az adott tisztség vagy szolgálat betöltése során.**

6 Milyen rendelkezést adott Isten a papság és a lévíták megélhetésének biztosítására? Hogyan érvényesítette Jézus ezt a rendelkezést az újszövetségi korszakra is, az igehirdetőkre és az Isten ügyének teljes munkaidejű szolgálatára szentelt munkásokra vonatkozóan? Mire kötelezi ez őket?

4Móz 18,21–28 ■ „Íme Lévi fiainak örökségül adtam minden tizedet Izráelben, az ő szolgálatukért való osztályrész ez, amellyel teljesítik ők a gyülekezet sátorának szolgálatát... Mivelhogy Izráel fiainak tizedeit, amit felemelt áldozatul visznek fel az Úrnak, adtam a lévítáknak örökségül, azért végeztem öfelőlük, hogy Izráel fiai között ne kapjanak örökséget. Szólt az Úr Mózesnek, mondván: A lévítáknak pedig szólj, és mondd meg nekik: Mikor beszéditek Izráel fiaitól a tizedet, amelyet örökségetekül adtam nektek, akkor áldozatok abból felemelt áldozatot az Úrnak, a tizedből tizedet... Így vigyetek ti is felemelt áldozatot az

Úrnak, minden tizedetekből, amelyet beszedtek Izráel fiaitól, és adjatok abból az Úrnak felemelt áldozatot Áronnak, a papnak.”

5Móz 18,1–2 ■ „A lévita papoknak, a Lévi egész nemzetségének ne legyen se része, se öröksége Izráellel, hanem éljenek az Úrnak tüzes áldozataiból és örökségéből... Az Úr az ő öröksége, amint megmondta nekik.”

Mt 23,23 ■ „Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok! Mert megdézsmáljátok a mentát, a kaprot és a köményt, és elhagyjátok amik nehezebbek a törvényben, az ítéletet, az irgalmasságot és a hűséget, pedig ezeket kellene cselekedni, és amazokat sem elhagyni.”

1Kor 9,14 ■ „Ekképpen rendelte az Úr is, hogy akik az evangéliumot hirdetik, az evangéliumból éljenek.”

.....

Isten gondoskodott az ügyében szolgálók megélhetéséről. Az ószövetségi időkben a föld jelentette az alapot ehhez. Amikor az ígéret földjét elfoglaltak az izraeliták, Lévi törzse az ország felosztásánál nem kapott földterületet, hanem csak bizonyos városokat jelöltek ki az ahhoz tartozó legelőkkel, hogy ott lakhassanak. Az ő megélhetésüket nem a föld biztosította, hanem az Isten által rendelt tized, amit a többi törzs tagjai adtak az Úrnak jövedelmükből, és még bizonyos szentélybeli szolgálatukkal kapcsolatos juttatások. Ugyanakkor nem voltak felsőbbrendűek a többi izraelitához képest, ők is adtak „tizedet a tizedből” az Úrnak.

„A tized rendszere nem a héberektől eredt. Az Úr már a legősibb időkben is igényt tartott a tizedre, mint ami az övé. Ábrahám tizedet adott Melkisédeknek, a magasságos Isten papjának (1Móz 14,20). Jákób, amikor száműzött vándorként Bételben időzött, megígérte az Úrnak: 1Móz 28,22. Amikor

Izrael nemzetté alakult, a tizedfizetés törvénye mint Isten rendelkezéseinek egyike, megerősítést nyert, és iránta való engedelmességüktől függött a jólétük. A tizedet kizárólag a lévíták fenntartására kellett fordítani, akiket a szentély szolgálatára elkülönítettek.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 573–575. o.)

Jézus megerősítette az újszövetségi korszakra a tized intézményét (Mt 23,23).

„A krisztusi alapelv az, hogy Istennek szánt adományaink arányban álljanak az elnyert kiváltságokkal (Lk 12,48). Közben az evangélium műve egyre szélesedik, fenntartása nagyobb anyagi áldozatokat követel, mint azelőtt. Ez teszi a tized és az adományok törvényét még sürgetőbb szükségletté, mint volt a héber gazdaságban. Ha Isten népe kész lenne fenntartani Isten ügyét önkéntes adományaival, ahelyett hogy keresztényietlen és szentségtelen módszerekhez folyamodna, hogy kincstárát megtöltse, Istent dicsőítsék és több lelket nyernének meg Krisztusnak. Amikor Isten népe hálás szívvel hozza ajándékait és adományait, áldások kísérik majd őket.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 577–578. o.)

Figyelemre méltó Pál apostol hivatkozása Jézus rendelkezésére 1Kor 9,14-ben. Ebből azt érthetjük meg, hogy Krisztus szolgái, tisztségviselői csakis „az evangéliumból” élhetnek. Ha más, ehhez képest idegen forrásból származó jövedelmet vesznek igénybe (pl. „a császártól”, állami támogatásból, lásd az állam és egyház különválasztásának elvét: Mt 22,21), vagy pedig amellet, hogy a tizedből biztosított a tisztességes megélhetésük, még üzleti vállalkozásokba fognak jövedelmük növelése érdekében, akkor ez a papság és Lévi szövetsége megszegésének tekinthető.

Az e heti adomány az eleki szociális otthon munkáját támogatja.

Szövetségkötés Krisztussal a keresztség által

1 Mi az előzménye a Krisztus rendelése szerinti keresztségnek?

Mt 28,19–20 ■ „Tegyetek tanítvánnyá minden népet, kereszteljétek meg őket az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében!... Tanítsátok őket, hogy mindazt megtartsák, amit én parancsoltam nektek.”

Jn 3,5 ■ „Felelt Jézus: Bizony, bizony mondom néked, ha valaki nem születik víztől és Lélektől, nem mehet be Isten országába.”

Tit 3,5 ■ „Az ő irgalmasságából tartott meg minket az újjászületés fürdője és a Szentlélek megújítása által.”

.....
.....
.....

A keresztség az idézett igék szerint a tanítvánnyá válás, avagy a „Lélektől születés”, az újjászületés megpecsételése. Ezért fontos, hogy a keresztséget valódi tanítvánnyá válás előzze meg. Jézus idézett – ún. nagy misszióparancsában – közelebbről is meghatározza, mit jelent a tanítványságra való felkészítés: „Tanítsátok, hogy mindazt megtartsák, amit én parancsoltam néktek!” „Az egyház születése idején a katekumének* – vagyis azokat, akik a keresztséget igényelték – oktatás-

ban részesítették, mielőtt a keresztségben részesültek volna. (...) Ebből fakad, hogy [abban az időben] csak lelkileg jól felkészített embereket lehetett látni a keresztség között. (...) Ebből fakad, hogy a korai időkben nagyon ritkán esett meg, hogy akik újjászülettek és megkeresztelkedtek, visszaestek volna az egyházból a világba.” (Blaise Pascal: *A korai keresztyének összevetése a mai keresztyénnel*, Aeternitas, Felsőörs, 2005, 25–28. o.).

„A keresztségre jelentkezőknek sokkal jobban fel kell készülniük a keresztségre. Alaposabb oktatásra van szükségük, mint amilyenben általában részesülnek... Ne végezzünk hanyag munkát. A legelső élménynek helyénvalónak kell lennie.” (Ellen G. White: *Bizonyágtételek*, VI. köt., 91–92. o.)

A keresztségi felkészítő felelőssége, valamint azé a gyülekezeté, amellyel a keresztlendő kapcsolatban áll, hogy imádkozzanak a keresztlendőért és segítsék őt abban, hogy a tanítás során teljessé, befejezetté váljék az újjászületése. Ellen G. White alábbi, szemléletes hasonlatot alkalmazó bizonyágtétele rámutat arra, hogy milyen lelki kár származik abból – mind a keresztlendő, mind az őt befogadó gyülekezet számára –, ha olyan személy megkeresztelésére kerül sor, akinek az életében nem következett be tényleges, valóságos újjászületés.

„Az újjászületés ritka tapasztalat az emberi történelemnek ebben a szakaszában. Ez az oka annak, hogy oly sok nyomorúság van a gyülekezetekben. Sokan, akik Krisztus nevét vallják, szentségtelenek. Megkeresztelkedtek, de élve temették el. Az énük nem halt meg, ezért nem is támadtak fel új életre Krisztusban.” (Ellen G. White, 148. kézirat, 1897)

* Görög eredetű kifejezés, jelentése: tanítandó, tanítványjelölt.

2 Miért mondhatjuk azt, hogy a keresztség a Krisztussal való szövetségkötés szertartása?

Ap csel 22,16 ■ „Most annakokáért mit késedelmezel? Kelj fel, keresztelkedjél meg, mosd le bűneidet és hívd segítségül az Úr nevét!”

1Pt 3,21 ■ „A keresztség... nem a test szennyének lemosása, hanem jó lelkiismeret kérése* Istentől, a Jézus Krisztus feltámadása által.”

Mt 28,19 ■ „Kereszteljétek meg őket az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében!”

.....
.....
.....

A Jézus parancsolata és példaadása szerinti keresztséghez az az ígéret kapcsolódik, hogy az előző élet összes bűnét „egy összegben” bocsátja meg Isten. Ezzel elhárul az akadály az elől, hogy a keresztelendő szövetségre lépjen Istennel. A keresztség – ahogy a Saulhoz, a későbbi Pál apostolhoz intézett isteni üzenetből ez megérthető – a bűnök „lemosása” mellett Isten segítségül hívását is kifejezi, az egész további életre vonatkozóan. E segítségül hívásra válaszolva köt Isten szövetséget a keresztelendővel, ami arra irányul, hogy Isten a Szentlélek által munkálkodni fog érte, hogy olyan Krisztus-követő életet éljen, amelyre vágyakozik.

A prédikátor vagy a gyülekezeti vén, aki az alámerítést végzi, mintegy Isten képviselőjében teszi ezt, mert a szertartás „az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében” történik. Valójában Isten

* Pontosított fordítás szerint.

fogadja el a segítségül hívást, Ő köt szövetséget az esendő, halandó emberrel, hogy győzelemre segítse őt és ezáltal felkészítse az örök életre. Ellen G. White így ír erről:

„Az Atya, a Fiú és a Szentlélek elkötelezik magukat az együttműködésre az emberi szövetségesekkel. Ha hűségesek maradunk keresztségi fogadalmunkhoz, a mennyyel való közösség olyan kapuja nyílik meg számunkra, amelyet sem emberi kéz, sem sátáni erők be nem zárhatnak. A menny három fensége kötelezi el magát, hogy a menny minden adománya rendelkezésünkre áll, ha érvényesítjük, amire keresztségi fogadalmunk kötelez minket.” (85. kézirat, 1901)

3 Mi teszi kétségtelen bizonyossággá, hogy nem csupán a lélekben történő megbékélés fontos Istennel, hanem az ehhez rendelt külső szertartás is?

Mt 3,13–15 ■ „Akkor eljött Jézus Galileából a Jordán mellé Jánoshoz, hogy megkeresztelkedjék általa. János azonban visszatartotta őt, mondván: Nekem kell általad megkeresztelkednem, és te jössz énhozzám? Jézus pedig felelve, mondta neki: Engedj most, mert így illik nekünk minden igazságot betöltenünk! Ekkor engedett neki.”

Jézus szükségesnek tartotta, hogy a saját példaadásával is megerősítse a keresztség intézményét. Bár neki nem volt miért megkeresztelkednie – mert Ő soha nem távolodott el az Atyától, ezért nem is kellett újjászületnie –, mégis kérte Keresztelő Jánost, hogy engedjen kérésének. A keresztséget *igazságnak* nevezte, amelyet helyes minden követőjének betölteni. Vannak, akik vonzódnak a

bibliai tanításokhoz, őszintén Krisztust akarják követni, de idegenkednek a keresztségtől, mert azt csak formalitásnak vélik, ami fölösleges, mivelhogy a belső, lelki elköteleződés a lényeg. Azoknak, akik így gondolkoznak, mutassunk rá Krisztus keresztségére, amelyre saját akaratából, követőinek szánt példaadásul vetette alá magát. Jézus „betöltendő igazságnak” nevezte az alámerítéssel történő felnőttkeresztséget, amiben Ő is részesült. Tegyük világossá számukra: nem tudnak lelkileg továbbfejlődni anélkül, hogy a múltat el nem rendeznék, le nem zárják az egész korábbi életükre vonatkozó bűnbocsánatért folyamodással, és ünnepélyesen segítségül ne hívnák Megváltójukat további életükhöz. Szükségünk van arra, hogy az újjászületés belső, lelki eseménye látható, fogható határkövé, mintegy emlékoszloppá váljék az életünkben, amiből a későbbiekben is erőt meríthetünk.

4 Mi a bizonyága az Isten fiává való visszafogadásnak, a szövetség tényleges létrejöttének?

Mt 3,16–17 ■ „Amint Jézus megkeresztelkedett, azonnal kijött a vízből, és íme az egek megnyilatkoztak neki, látta Isten Lelkét alájönni, és mint egy galambot őrá szállni. És íme egy égi hang ezt mondta: Ez az én szeretett fiam, aki-ben gyönyörködöm.”

Ap csel 2,38 ■ „Péter mondta nekik: Térjete meg, keresztelkedjete meg mindnyájan Jézus Krisztus nevében a bűnök bocsánatára, és veszitek a Szentlélek ajándékát.”

Gal 4,6–7 ■ „Minthogy pedig fiak vagytok, kibocsátotta Isten az ő Fiának Lelkét a ti szívetekbe, aki ezt kiáltja: Abba,* Atya! Azért nem vagy többé szolgál, hanem fiú, ha pedig fiú, örököse is Istennek Krisztus által.”

* Arám nyelven az apa bizalmas, közvetlen megszólítása.

Eféz 1,13-14 ■ „Akiben ti is, miután hallottátok az igazság beszédét, üdvösségetek evangéliomát, amelyben hittetek is, megpecsételtettek az ígéretnek ama Szentlelkével, aki záloga a mi örökségünknek Isten tulajdon népének megváltására, az Ő dicsőségének magasztalására.”

Ap csel 19,2 ■ „Vajon vettetek-e Szentlelket, miután hívőkké lettetek?”

.....

.....

.....

Magunkra is vonatkoztathatjuk azt a kérdést, amit Pál apostol tett fel Keresztelő János tanítványainak, akiket Efézusban talált ottani missziószolgálatának kezdetén. Ők csak Keresztelő János keresztségét ismerték, a beteljesedett evangéliumról nem volt még igazán ismeretük. Ennél fogva hiteles keresztségben részesültek ugyan és őszinte lélekkel, de ez a keresztség nem volt teljes. Erre akkor döbbsentek rá, mikor az apostol megkérdezte tőlük: „Vajon vettetek-e Szentlelket, miután hívőkké lettetek?”

Lehet, hogy keresztségünkör és közvetlen utána nagy örömet tapasztaltunk, elnyertük a bűnbocsánat és Isten elfogadása bizonyosságát, mert a Szentlélek akkor hatalmasan dolgozott bennünk. Könnyen megtörténhet azonban, hogy ez a közösség a Szentlélekkel később megkopik és szinte elhal. Ha elvesztetjük a Szentlélek érzékelhető jelenlétét és munkálkodását életünkben, akkor vissza kell szerezniünk késedelem nélkül! Isten szándéka ugyanis az, hogy a keresztség által történt szövetségkötés nyomán rajtunk is „megnyugodjon” a Szentlélek, azaz tartósan velünk maradjon. Ahogy Jézus fogalmazott búcsúbeszédeiben tanítványainak: Ő úgy akarja nekünk adni a Lelket – mint szövetségeseinek –, hogy ezentúl „nálunk lakjék, bennünk maradjon” (Jn 14,17).

A Szentlelket tehát magasabb minőségben nyerjük el a keresztségben megvalósuló szövetségekötés nyomán. Addig is munkálkodott értünk, de mintegy kívülről befelé, azért, hogy Jézushoz vezessen minket, és munkálja bennünk az újjászületést. Az életre szóló segítségül hívás nyomán azonban most már mint hű szövetségestárs, mint az istenség képviselője, a „fiúság Lelke” akar bennünk lakni és munkálkodni az üdvösségünkért. A Szentlélek ugyanakkor szent, bűngyűlölő, érzékeny isteni személy, aki „megszomorítható”, vagyis minden egyes bűnünkkel eltávolítjuk magunktól (Eféz 4,30–31). Nem távozik viszont tőlünk messzire, „mert ha mi hitetlenkedünk is, Ő hű marad” (2Tim 2,13). Ilyenkor megint kívülről kezd munkálkodni értünk, hogy bűnbánatra vezessen és bocsánatért folyamodásra késztesen. Amint pedig újból elnyerjük az igaznak nyilvánítást – Krisztus áldozata és közbenjárása által –, ismét visszaköltözik szívünkbe, és tovább fáradozik azért, hogy elkészítsen minket az üdvösségre (Rm 5,1–2.5).

5 Hogyan szól a Szentírás arról, hogy a keresztség nem csupán Isten földi egyházához kapcsol?

Mt 18,18 ■ „Bizony mondom néktek, amit megkötök a földön, a mennyben is kötve lesz.”

Zsid 12,22–23 ■ „Hanem járultatok Sion hegyéhez, az élő Isten városához, a mennyei Jeruzsálemhez és az angyalok ezreihez, az elsőszülöttek seregéhez és egyházához, akik be vannak írva a mennyben, mindenek bírójához, Istenhez, és a tökéletessé tett* igazak lelkéhez.”

* Pontosított fordítás szerint.

Az a szövetség, amit a keresztség által megkötünk Krisztussal, a mennyben is érvényes. A keresztség nem csupán földi esemény. A keresztség által nem csak Krisztus földi egyháza és egy adott gyülekezet tagjaivá leszünk. Amint a Zsidókhoz írt levélből idézett ige mondja: „Sion hegyéhez”, a „mennyei Jeruzsálemhez” járunk (ezek Isten székhelyére, jelenlétének helyére utaló jelképes kifejezések), továbbá az „angyalok ezreihez” és „az elsőszülöttek seregéhez”, vagyis a kiválasztottakhoz (az ószövetségben ugyanis az elsőszülöttek voltak az isteni áldás részesei, az új szövetségben viszont mindenki kiválasztott és isteni áldás részese). Annak a tágabb közösségnek leszünk a mennyben jegyzett tagjai, amely magában foglalja a három isteni személyt, az angyalsereget, a bűntelen világok lakóit és az összes kiválasztott, megszentelt, megáldott, igazzá tett embert a teremtés kezdetétől fogva.

6 Milyen hitbeli-erkölcsi elkötelezettséget jelent a keresztség a Krisztus-követők számára?

Rm 6,2-6.11-12 ■ „Akik meghaltunk a bűnnek, mi módon élnénk még abban? Avagy nem tudjátok-e, hogy akik megkeresztelkedtünk Krisztus Jézusba, az ő halálába keresztelkedtünk meg? Eltemettünk azért övele együtt a keresztség által a halálba, hogy miképpen feltámasztott Krisztus a halálból az Atya dicsősége által, akképpen mi is új életben járjunk. Mert ha az ő halálának hasonlósága szerint vele egygé lettünk, bizonyára feltámasztásáé szerint is azok leszünk. Tudván azt, hogy a mi ömberünk övele megfeszítettett, hogy erőtelenné váljon a bűn teste, hogy ezután ne szolgáljunk a bűnnek... Ezenképpen gondoljátok meg ti is, hogy meghaltatok a bűnnek, de éltek Istennek a mi Urunk Jézus Krisztusban. Ne uralkodjék tehát a bűn a ti halandó testetekben, hogy engedjetez neki kívánságaiban!”

2Kor 6,14 ■ „Ne legyetek hitetlenekkel felemás igában, mert mi szövetsége van igazságnak és a hamisságnak, avagy mi közössége a világosságnak a sötétsséggel?”

.....

.....

„A keresztség bűnnel való szakítása (...) elvi szinten abszolút és végleges. (...) Amikor az ember ténylegesen szakítani akar egy olyan régi baráttal, aki sokáig ártalmas befolyása alatt tartotta, nem elegendőek a félmegoldások. Az egyetlen hathatós eszköz az, ha az ember őszinte kibeszélgetéshez folyamodik, amelyet azután teljes szakítás követ. Ez a kibeszélgetés és szakítás a továbbiakban azután olyan lesz, mint valami előre emelt védőbarikád, amely minden újabb közeledést elhárít. Ahhoz, hogy a bűnnel szakítsunk, ugyanilyen határozott, radikális tetre van szükség, sőt még ennél is többre, Isten cselekvésére, amely birtokba veszi a lelket. A továbbiakban azután ez az Isten segítségével megtörtént szakítás mindig oda fog állni a hívő akarata és a bűn közé. Ez az egyszersmind isteni és emberi cselekvés hit által megy végbe, a Krisztus áldozatába vetett hit által.” (F. R. Godet: *Kommentár a Római levélhez*, II. köt., 16. o., idézi A. Vaucher: *Az üdvösség története*)

Véssük a szívünkbe, hogy csakis akkor lehetünk eggyé Krisztussal „az Ő feltámadásának hasonlatossága szerint”, ha „halálának hasonlatossága” szerint is eggyé válunk vele. Ő valóságos halált, a második halál gyötrelmeit szenvedte el értünk, nekünk pedig a bűnnek kell meghalnunk az ő helyettes áldozatából nyert belső elköteleződés és a Szentlélek segítsége által.

Ha szövetséget kötöttünk Krisztussal, ez arra is kötelez, hogy ezután nem köthetünk olyan szövetséget senkivel, amely ezzel a szövetséggel összeegyeztethetetlen volna (vö. még 1Tim 5,11-12).

Az e heti adomány az irodalmi alapot támogatja.

A Krisztussal kötött szövetség megerősítése az úrvacsora által

1 Milyen alapon tekinthetjük az úrvacsorát a Krisztussal kötött szövetséget megerősítő szertartásnak?

Mt 26,28 ■ „Ez az én vérem, az új szövetség vére, amely sokakért kiontatik bűnök bocsánatára.”

Dn 9,27 ■ „[A Messiás] sokakkal megerősíti a szövetséget, de a hét felén véget vet a véres áldozatnak és az ételáldozatnak.”

.....

.....

Jézus az utolsó vacsorán iktatta be az úrvacsora szertartását tanítványai körében, akik már korábban szövetséget kötöttek vele megkeresztelkedésük által. Az úrvacsora tehát a Krisztussal kötött szövetség megújításának, „megerősítésének” a szertartása. A „szövetség megerősítése” bibliai kifejezés.

Isten magas erkölcsi mércéjéhez képest mindannyian állhatatlanok és hűtlenek vagyunk vele kötött szövetségünkben. Őszövetségi népére azt a hasonlatot alkalmazta az Úr, hogy úgy viselkednek vele, mint a hűtlen, házasságtörő asszony, noha az Ő szeretete változatlanul fennállt és fennáll irántuk (Jer 3,20; Ezék 16. fejj.; Hós 3,1). Krisztusnak oka lenne érvényteleníteni velünk kötött szövetségét, de nem teszi. Ehelyett újra és újra fáradozik azért, hogy rendbehozza, megszilárdítsa, elmélyítse velünk kötött szövetségét, annak ellenére, hogy mi rontjuk meg

azt ismételten. Ezért azt mondhatjuk, hogy az úrvacsora Isten mindvégig tartó szeretetének, csodálatra méltó szövetségi hűségének a bizonyága.

2 Mivel az úrvacsora rendeltetése a szövetség megerősítése, mi előzze meg a szent jegyekben részesülést?

1Kor 11,28 ■ „Próbálja meg azért az ember magát, és úgy egyék abból a kenyérből, és úgy igyék abból a pohárból!”

Jn 13,8–10 ■ „Ha meg nem moslak téged, semmi közöd nincs énhozzám. (...) Aki megfürdött, annak nincs másra szüksége, mint a lábait megmosni, különben egészen tiszta.”

.....

.....

Isten kész újra és újra megújítani velünk a szövetséget, de nem úgy, hogy egyszerűen csak elnézi törvényszegéseinket, fátylat borít hűtlenségünkre. Érzékeny, magas erkölcsi igényű szövetségről lévén szó, Jézus e szeretetszövetség alapjainak a helyreállítását akarja elérni az úrvacsora által. Ezért elengedhetetlen részünkről az önvizsgálat, annak nyomán pedig a Krisztus bocsánatáért folyamodás a lábmosás által. Krisztus most nincs jelen közöttünk személyesen, egymás lábát mossuk meg, de valójában elsődlegesen az Ő „megmosásáért” folyamodunk. És ez ugyanolyan megmosás, mint a keresztségkor: egy összegben nyerünk bocsánatot az előző időszak összes, addig meg nem bánt, el nem rendezett törvényszegésére. Az már következmény, hogy „egymás lábát is megmossuk”, azaz bocsánatot kérve és megbocsátva elrendezünk minden szeretetlenséget a testvéri közösségen belül is. Milyen komoly szó az, ami Jézus ajkán elhangzott Péternek az utolsó vacsorán: „Ha meg nem moslak téged, semmi közöd nincs énhozzám.” Nem lehet megújítani Krisztus-

sal kötött szeretetszövetségünket úgy, hogy az el nem rendezett bűnök mintegy válaszfalat alkossanak közte és köztünk. Az elengedhetetlen, előzetes önvizsgálatról írja Ellen White:

„A mennyei Megfigyelő jelen van, hogy az önvizsgálat, a bűnről való meggyőződés és a bűnök megbocsátásáról nyert áldott bizonyosság időszakává tegye ezt az alkalmat. Krisztus jelen van, hogy kegyelme által megváltoztassa az önzés csatornáin át áramló gondolatok irányát. Eszünkbe jutnak elfelejtett áldások, az irgalmasság megnyilatkozásai, amelyekkel visszaéltünk, figyelmességek, amelyeket semmibe vettünk. Felfedezzük magunkban a keserűség gyökereit, amelyek elnyomták a szeretet drága palántáit. Jellemhibák, kötelességek elmulasztása, Isten iránt tanúsított ridegség, mind-mind visszatérnek az emlékezetünkbe. Olyan megvilágításban látjuk meg bűneinket, ahogyan Isten látja. Elménkben felkészülünk, hogy leromboljunk minden akadályt, ami elidegenedést okozott. Megvalljuk bűneinket, és azok megbocsáttatának. Krisztus énünket legyőző kegyelme a lelkünkbe költözik, szeretete áldott egységbe vonja a szíveket. *[A lábmosást követően]* annak tudatában vehetünk részt az úrvacsorán, hogy bűneink megbocsáttattak.” (A Te Igéd igazság”, 149–150. o.; Jézus élete, 567–568. o.)

3 Milyen súlyos kijelentés olvasható a Szentírásban az önvizsgálat és a bűnrendezés nélküli úrvacsoravételről?

1Kor 11,27–29 ■ „Aki méltatlanul eszi e kenyeret, vagy issza az Úrnak poharát, vétkezik az Úr teste és vére ellen. (...) Mert aki méltatlanul eszik és iszik, ítéletet eszik és iszik magának, mivelhogy nem becsüli meg az Úrnak testét.”

Valójában vakmerőség a Jézus Krisztust jelképező szent jegyekhez járulni, ha előzetesen nem rendezzük bűneinket Istennel és egymással. Ez ugyanis annyi lenne, mint a szent Istenhez közeledni megbánatlan bűnök terhével a vállunkon, holott tudjuk, hogy Isten büngyűlölő, „bűnnel együtt nem lakik” (Zsolt 5,5). Aki így tesz, az valójában „nem becsüli” Isten szentségét, nem becsüli meg Krisztus áldozatát, amit a mi bűneink tettek szükségessé.

4 Milyen két döntő igazságra irányítják rá a figyelmünket az úrvacsora Krisztust ábrázoló jelképei? Miért van okunk kifejezhetetlen hála azért, amire ezek a jelképek utalnak?

1Kor 5,7–8 ■ „Tisztítsátok el azért a régi kovászt, hogy legyetek új tésztává, aminthogy kovász nélkül valók vagytok, mert hiszen a mi húsvéti bárányunk, a Krisztus, megáldoztatott értünk. Azért ne régi kovással ünnepeljünk, sem rosszaságnak és gonoszságnak kovászával, hanem tisztaságnak és igazságnak kovásztalanságában!”

1Kor 11,23–24 ■ „Én az Úrtól vettem, amit nektek előtökbe is adtam, hogy az Úr Jézus azon az éjszakán, amelyen elárultatott, vette a kenyeret, és hálát adva megtörte, és ezt mondta: Vegyétek, egyétek! Ez az én testem, amely tiértek megtöretik, ezt cselekedjétek az én emlékezetemre!”

Mt 26,27–28 ■ „Vette a poharat és hálát adva adta [tanítványainak], ezt mondván: Igyatok ebből mindnyájan, mert ez az én vérem, az új szövetség vére, amely sokakért kiontatik bűnök bocsánatára!”

1Kor 11,26 ■ „Valamennyiszer eszitek e kenyeret és isszátok e poharat, az Úrnak halálát hirdessétek, amíg eljön!”

2Kor 9,15 ■ „Az Istennek pedig legyen hála az ő kimondhatatlan ajándékáért!”

„A szent jegyekben való részesülés szertartása ne legyen szomorú jellegű, mert nem ez a rendeltetése. Amikor a hívők összegyűlnek az Úr asztala köré, ne gondoljanak hibáikra és fogyatkozásaikra. (...) Ne idézzék fel testvéreikkel szembeni nézetletéréseiket sem. (...) Az előkészítő szolgálat magában foglalta az önvizsgálatot, a bűnök megvallását, és az egymás közötti megbékélés már megtörtént. (...) Most azért jönnek az Úr asztalához, hogy Krisztussal találkozzanak. Nem a kereszt árnyékában kell állniuk immár, hanem annak üdvhozó világosságában!” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Az Én emlékezetemre c. fejj., pontosított fordításban)

A kettős jelkép – a kovásztalan és megtört kenyér, valamint az erjedetlen és kitöltött szőlőlé – Krisztus büntelen életét, bűn feletti győzelmét és értünk történt kereszthalálát jelképezi. Szemlélnünk kell Őt az úrvacsorán, úgy is mint „hibátlan, szeplőtlen Bárányt” (2Pt 1,19), és úgy is, mint „megölt Bárányt” (Jel 5,6). Amikor a kenyérért és a pohárért hálát adunk, Krisztus testtelételeért, bűn feletti győzelméért és önkéntes, helyettes áldozati haláláért adunk hálát – egyszóval Krisztusért, és mindazért, amit általa ajándékozott nekünk az Atya. Ezért a hálaadó ima az úrvacsorán az úrvacsora egyik legfelemelőbb, legáldottabb pillanata.

5 Milyen legalapvetőbb gyakorlati igazságot akar elménkbe, szívünkbe vésni a szertartásnak az a része, hogy a hálaadás után esszük és isszuk a Krisztust jelképező szent jegyeket?

Jn 6,53–63 ■ „Mondta azért nekik Jézus: Bizony, bizony mondom nektek, ha nem eszitek az ember Fiának testét, és nem isszátok az ő véré, nincs élet bennetek. Aki eszi az én testemet és issza az én vére, örök élete van annak, és én feltámasztom őt az utolsó napon. Mert az én

testem bizony étel, és az én vérem bizony ital. Aki eszi az én testemet, és issza az én véretem, énbennem lakozik, és én is őbenne. Amiként elküldött engem amaz élő Atya, és én az Atya által élek, akként az is, aki engem eszik, él énáltalam...

A Lélek az, ami megelevenít, a test nem használ semmit, a beszédek, amelyeket én szólok nektek, lélek és élet.”

Mt 4,4 ■ „Nemcsak kenyérral él az ember, hanem Isten minden igéjével, amely az ő szájából származik.”

1Kor 1,18 ■ „Mert a keresztről való beszéd bolondság ugyan azoknak, akik elvesznek, de nekünk, akik megtartatunk, Isten ereje.”

.....

.....

.....

A szent jegyek magunkhoz vétele a győzelmes élet titkára tanít meg bennünket. Biztatást kapunk arra, hogy keresztény életünk következő szakaszában éljünk ezzel az útmutatással, és ezáltal életünk megszentelt legyen. De ennél is többről van szó. Amikor magunkhoz vesszük a Krisztus büntelen életét és áldozatát jelképező szent jegyeket, szövetségi elkötelezettséget veszünk magunkra. Mintegy ünnepélyesen megerősítjük azt a tanítványi fogadalmunkat, hogy naponként táplálkozunk a Krisztus büntelen életéről és áldozatáról szóló igékkel, éppúgy, mint a fizikai életünket fenntartó étellel és itallal.

„A táplálék csak akkor használ, ha esszük, ha lényünk részévé válik. (...) A csupán elméleti ismeret mit sem használ. Krisztusból kell táplálkoznunk (...), szeretetét, irgalmát magunkba kell szívni. (...) Krisztus élete, amely életet ad a világnak, Igéjében rejlik. Amiképpen testi élet-

ünket táplálék tartja fenn, úgy lelki életünket Isten Igéje. (...) Amiképpen magunknak kell ennünk, hogy táplálékhoz jussunk, úgy kell az Igét is magunkhoz vennünk. Ne csupán mások közvetítésével szerezzük meg!” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Válság Galileában c. fej.)

6 Milyen pozitív, avagy negatív hatással van hitéletünkre az úrvacsora, attól függően, hogy értjük-e és szívünkbe fogadjuk-e azt, amire tanítani kíván?

Jn 13,12 ■ „Mikor megmosta [Jézus tanítványai] lábát, felső ruháját pedig felvette, újra leülve, mondta nekik: Értitek-e, hogy mit cselekedtem veletek?”

1Kor 11,30 „Ezért van köztetek sok erőtlenség és betegség, és aluszak sokan.”

Mt 26,29 ■ „[Az utolsó vacsora végén így szólt Jézus tanítványaihoz:] Mostantól fogva nem iszom a szőlőtőkének ebből a terméséből, mind ama napig, amikor újonnan iszom azt veletek az én Atyám országában.” (Vö. Jel 19,9)

Fil 3,14 ■ „Egyet cselekszem: azokat, amelyek hátam mögött vannak, elfelejtve, azoknak pedig, amelyek előttem vannak, nekik dőlve, célegyenest igyekszem Istennek a Krisztus Jézusban onnét felülről való elhívása jutalmára.”

.....

.....

Jézus kérdése, amit feltett a tanítványoknak az utolsó vacsorán, nekünk is szól. Ha nem „lélekkel és értelemmel” vesszük az úrvacsorát, hanem felszínesen és kellő lelki előkészület nélkül, akkor inkább kárunkra van, mint hasznunkra. Megerősít az önelégültségben, a hamis biztonságérzetben, a lelki alvásban.

Ha viszont értelemmel és szívvel-lélekkel vesszük az úrvacsorát, akkor ez hálás örömet, reménységet, szent odaadást fakaszt bennünk. És mindezt megkoronázza Krisztus utolsó vacsorán adott ígéretének a felidézése, mely szerint Ő együtt kíván lenni velünk – közvetlen, személyes közösségben – az Ő országában. Azt akarja, hogy – diadalmas visszatérését követően – vele legyünk majd a „menyegzői vacsorán”, Atyja házában (Jel 19,7–9). Ezt követően pedig örökre együtt szeretne lenni velünk az igazság és a szabadság új hazájában. Ígéretének felidézése az úrvacsorán úgy hangzik, mint a „királyi menyegzőre” szóló meghívás megerősítése (Mt 22,1–14). Ez felbuzdít bennünket, hogy olyan lelkülettel és szent elhatározással induljunk neki a következő életszakasznak, mint amely Pál apostolt is jellemezte Fil 3,14 szerint.

Az e heti adomány az Útjelző Alapítványt támogatja.

IGÉK MINDEN NAPRA

Április

1. csütörtök	2Pt 1,5-8	
2. péntek	2Pt 1,3	Napnyugta: 19:13
3. szombat	Jak 1,4	
4. vasárnap	1Tim 6,11	
5. hétfő	1Kor 15,10	
6. kedd	Eféz 2,4-7	
7. szerda	2Pt 3,18	
8. csütörtök	Zsolt 84,12	
9. péntek	2Kor 9,8-9	Napnyugta: 19:23
10. szombat	Péld 4,18	
11. vasárnap	Zsolt 61,2-4	
12. hétfő	Péld 9,10	
13. kedd	Préd 7,12	
14. szerda	Péld 2,3-5	
15. csütörtök	Péld 3,21-23	
16. péntek	2Móz 31,3	Napnyugta: 19:32
17. szombat	1Kor 12,8	
18. vasárnap	Jób 37,13-16	
19. hétfő	Mt 25,21	
20. kedd	Kol 4,6	
21. szerda	Eféz 5,15-16	
22. csütörtök	2Kor 9,6-7	
23. péntek	Péld 24,5	Napnyugta: 19:42
24. szombat	3Jn 11	
25. vasárnap	Rm 12,10	
26. hétfő	Józs 1,7	
27. kedd	Tím 4,12	
28. szerda	1Thessz 1,7-8	
29. csütörtök	1Pt 3,3-4	
30. péntek	1Móz 18,19	Napnyugta: 19:52

Május

1. szombat	1Kor 6,19-20	
2. vasárnap	1Móz 1,26	
3. hétfő	Zsolt 139,14	
4. kedd	Préd 7,29	
5. szerda	Zsid 10,22	
6. csütörtök	Péld 20,29	
7. péntek	Péld 9,12	Napnyugta: 20:02
8. szombat	Ésa 55,2	
9. vasárnap	Mk 6,31	
10. hétfő	1Kor 3,16	
11. kedd	3Jn 2	
12. szerda	1Móz 2,8-15	
13. csütörtök	Ap csel 17,25	
14. péntek	Préd 11,7	Napnyugta: 20:11
15. szombat	Jn 4,13-14	
16. vasárnap	1Móz 2,2-3	
17. hétfő	1Kor 10,31	
18. kedd	Préd 5,18	
19. szerda	Péld 6,9	
20. csütörtök	Préd 12,12	
21. péntek	Péld 31,21	Napnyugta: 20:20
22. szombat	Fil 4,5	
23. vasárnap	Dn 1,19-20	
24. hétfő	2Tim 1,7	
25. kedd	Péld 10,27	
26. szerda	Zsolt 119,165	
27. csütörtök	Péld 17,22	
28. péntek	Péld 16,24	Napnyugta: 20:28
29. szombat	Zsolt 16,8-9	
30. vasárnap	Zsolt 103,2-3	
31. hétfő	Mt 11,28	

IGÉK MINDEN NAPRA

Június

1. kedd	Préd 12,3	
2. szerda	1Krón 16,10	
3. csütörtök	Mt 25,23	
4. péntek	Péld 3,13	Napnyugta: 20:34
5. szombat	Zsolt 119,14; 16	
6. vasárnap	Zsolt 144,15	
7. hétfő	5Móz 6,24-25	
8. kedd	Péld 29,18	
9. szerda	Ésa 1,19	
10. csütörtök	Mt 7,12	
11. péntek	Préd 3,12	Napnyugta: 20:40
12. szombat	Préd 12,15	
13. vasárnap	Zsolt 37,3	
14. hétfő	1Tim 6,6	
15. kedd	Zsolt 13,6	
16. szerda	Zsolt 100,4	
17. csütörtök	Én 2,15	
18. péntek	1Jn 4,12	Napnyugta: 20:43
19. szombat	Zsolt 40,3	
20. vasárnap	Zsolt 111,2-4	
21. hétfő	Ésa 32,17	
22. kedd	Péld 15,13	
23. szerda	Péld 31,26	
24. csütörtök	1Jn 4,7	
25. péntek	1Pt 3,10-11	Napnyugta: 20:45
26. szombat	Ésa 26,3	
27. vasárnap	Zsolt 112,6-7	
28. hétfő	Jn 20,15	
29. kedd	Ésa 43,1	
30. szerda	Rm 8,28	

A reggeli igéket *Az én életem ma* című könyvből idéztük.